

TYDAL KOMMUNE

Økonomiplan 2026 – 2029

Årsbudsjett 2026

Kommunedirektørens forslag

6. november 2025

Innhold

1	Kommunedirektøren har ordet.....	3
2	Plan- og styringssystem for Tydal kommune	4
3.	Befolkningsutvikling – historikk og framskriving	6
3.1	<i>Befolkningsutviklingen</i>	<i>7</i>
3.2	<i>Prognose for folketall</i>	<i>7</i>
3.3	<i>Demografikostnader</i>	<i>11</i>
4	Kommunens rammebetingelser	12
4.1	<i>Statsbudsjettet 2026</i>	<i>12</i>
5	Hovedtallene i budsjettforslaget	13
5.1	<i>Driftsinntektene</i>	<i>13</i>
5.2	<i>Skatteinntekter og rammetilskudd</i>	<i>13</i>
5.3	<i>Eiendomsskatt</i>	<i>14</i>
5.4	<i>Konsesjonskraftinntekter</i>	<i>15</i>
5.5	<i>Driftsutgiftene</i>	<i>16</i>
6	Investeringer og gjeld	18
6.1	<i>Investeringstabell for kommunen samlet</i>	<i>19</i>
6.2	<i>Oversikt over investeringer og finansiering samlet</i>	<i>20</i>
6.3	<i>Langsiktig lånegjeld</i>	<i>21</i>
6.4	<i>Totale netto kapitalutgifter</i>	<i>22</i>
6.5	<i>Avdrag og renter</i>	<i>22</i>
6.6	<i>Netto driftsresultat.....</i>	<i>24</i>
6.7	<i>Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner herunder saldering</i>	<i>25</i>
6.8	<i>Finansielle måltall – handlingsregler oversikt</i>	<i>26</i>
7	Sektorenes budsjetter	27
7.1	<i>Sentrale styringsorganer, næring, kultur og fellesfunksjoner</i>	<i>27</i>
7.2	<i>Sektor oppvekst</i>	<i>36</i>
7.3	<i>Sektor helse, pleie og omsorg</i>	<i>42</i>
7.4	<i>Sektor teknikk, miljø og landbruk.....</i>	<i>48</i>
7.5	<i>Tydal sokn</i>	<i>60</i>
8	Obligatoriske budsjettoversikter	61

1 Kommunedirektøren har ordet

2026 markerer et viktig år for Tydal kommune, preget av både store ambisjoner og nødvendige prioriteringer. Kommunens økonomiske handlingsrom er fortsatt bra, men vi står overfor betydelige økte kostnader, demografiske endringer og behovet for å sikre bærekraftige tjenester til innbyggerne våre.

Tydal kommune har i flere år hatt gode inntekter fra kraftsektoren, særlig gjennom konsesjonskraft og eiendomsskatt på kraftanlegg. Utfordringene er prissystemet på konsesjonskrafta der de fleste konsesjoner i Tydal er før 1959 og har dermed en selvkostpris. Med store opprustninger i anleggene i Neavassdraget vil det kunne føre til en betydelig lavere inntekt på konsesjonskrafta. Kommunen har tatt initiativ til å be om overgang til ED-pris for all konsesjonskraft, og regjeringen har varslet lovarbeid for å sikre mer stabile og rettferdige rammer. Inntil dette er på plass, må vi være forberedt på lavere og mer ustabile inntekter fra konsesjonskraften.

Tydal kommune har en aldrende befolkning, og vi ser økende behov for forebyggende tiltak, helsefremmende arbeid og tjenester som bidrar til livskvalitet og trygghet i hverdagen. Vi har også en stor utfordring med at damer mellom 45-65 år faller utenom yrkeslivet og har behov for flere av våre helsetjenester samt at det blir et uønsket utenforskap. Dette krever både tverrfaglig samarbeid og målrettet ressursbruk.

Tydal kommune har valgt å satse stort på et nytt helse- og administrasjonsbygg, en investering som skal sikre moderne og framtidsrettede fasiliteter for både innbyggere og ansatte. Bygget vil samle viktige funksjoner under ett tak, styrke samhandlingen mellom tjenester og legge til rette for mer effektiv drift. Dette er ikke bare en fysisk investering, men en strategisk satsing på kvalitet, tilgjengelighet og utvikling av kommunens kjerneoppgaver. Dette vil naturlig nok prege vår økonomi i årene framover spesielt med tanke på økte lån og rentekostnader. Bygget skal gi oss en bedre effektivitet og bedre tverrfaglig samarbeide. Som liten kommune må vi samarbeide enda mer på tvers av sektorene, og vi må fortsette å jobbe for økt effektivitet

Årsbudsjettet for 2026 er derfor utarbeidet med balanse mellom nødvendige prioriteringer og langsiktige investeringer. Vi har lagt vekt på å ivareta tjenestetilbudet, samtidig som vi bygger for framtiden. Tydal kommune skal være en trygg og attraktiv kommune å bo og arbeide i – også i møte med endringer og utfordringer.

Tydal, 06.11.25

Heidi Horndalen
Kommunedirektør

2 Plan- og styringssystem for Tydal kommune

Innledning

I plan- og bygningsloven av 2008 og kommuneloven av 2018 stilles det krav til hvilke styringsdokumenter kommunene skal ha, til innholdet i dem og til forholdet mellom dem. Styringsdokumentene er planstrategien, kommuneplanen med samfunnsdel, arealdel og kommunedelplaner, økonomiplan, budsjett og regnskap og årsberetning.

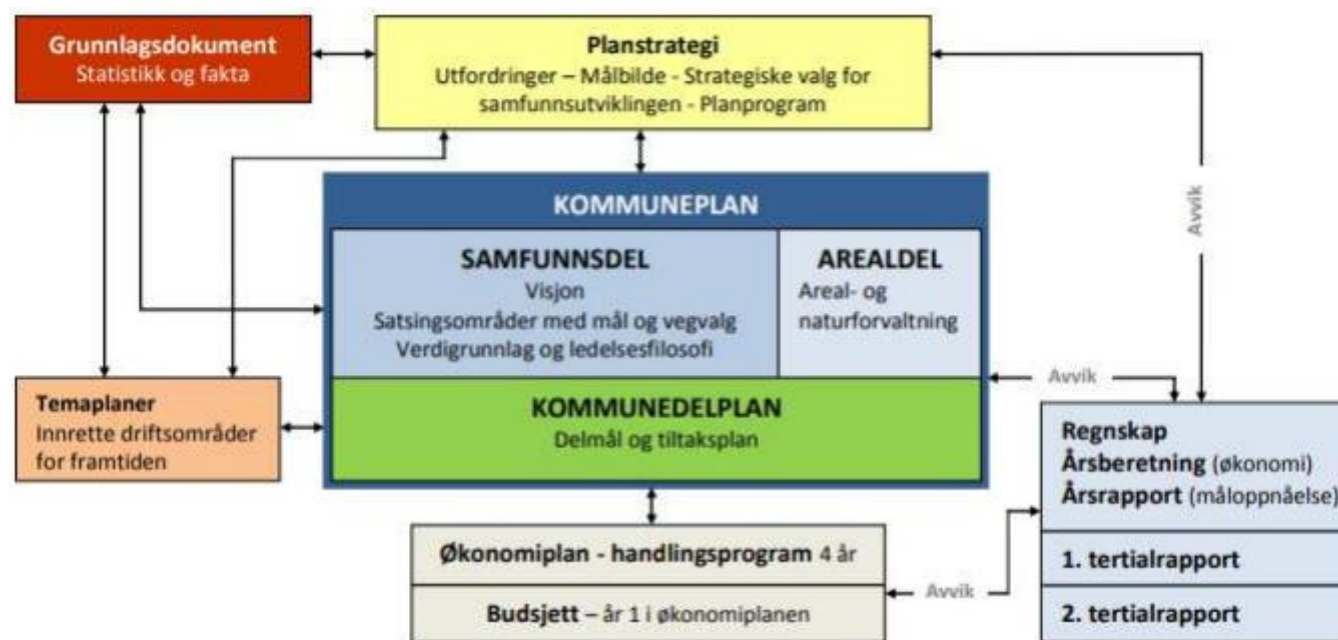
Kommunenes oppdrag kan deles inn i tre hovedområder: tjenesteyting, forvaltning og samfunnsutvikling. Styringsdokumentene skal gi politisk og administrativ ledelse et godt beslutningsgrunnlag for å kunne sikre langsiktig og helhetlig utvikling innenfor hovedområdene, slik at innbyggernes framtidige behov kan ivaretas innenfor disponible rammer.

Hensikten med planlegging er å sette retning for utvikling av kommunen.

Plan- og styringssystemet skal ivareta de folkevalgte ansvar for strategisk styring og prioriteringer, og kommunedirektørens ansvar for å iverksette politiske vedtak og styringssignaler.

Kommunens plan- og styringssystem er i prinsippet todelt med en del som omfatter kommunal planlegging med strukturering i faser og nivå samt en del to med kommunal rapportering. Statistikk og annen faktisk informasjon om situasjonen i kommunen danner grunnlaget for de valg som tas i planverket.

Plan- og styringssystemet består av de plan- og styringsdokumenter som er nevnt innledningsvis. I figuren nedenfor vises forholdet mellom dem.

Kommunal planstrategi

Planstrategien er en politisk prioritering av planbehovet i denne kommunestyreperioden. Planstrategien er et retningsgivende verktøy for kommunens prioritering av planoppgaver. Planene som prioriteres, skal inneholde konkrete tiltak som innarbeides ved årlig rulling av Tydal kommunes budsjett- økonomiplan med handlingsdel.

Kommunens planstrategi (PBL §§ 3-3 og 10-1) viser det som er vurdert å være kommunens viktigste utfordringer framover. Med grunnlag i vurderingene av hvordan de fokuserte utfordringene skal behandles, gir planstrategien de politiske styringssignalene til organisasjonen i form av vedtatte mål og strategier for samfunnsutviklingen samt et konkluderende planprogram.

Kommunal planstrategi skal utarbeides hvert fjerde år og innen utgangen av det første året etter konstituering av nytt kommunestyre. For Tydal kommune sin del vil den bli behandlet av kommunestyret i sak 56/24 den 31.10.24.

Kommuneplan

I henhold til plan- og bygningsloven skal kommunen ha en samlet kommuneplan med en samfunnsdel og en arealdel (§ 11-1). Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn. Kommuneplanen er det overordnede styringsdokumentet for Tydal kommune. Den peker ut den langsiktige utviklingen i Tydal og angår derfor alle som bor, jobber og lever her.

Samfunnsdel

Samfunnsdelen skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Samfunnsdelen skal være grunnlag for sektorenes planer og virksomhet i kommunen. Den skal gi retningslinjer for hvordan kommunens egne mål og strategier skal gjennomføres i kommunal virksomhet og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private. Samfunnsdelen (PBL §§ 3-3, 11-1, 2, 3 og 4) presiserer de politiske styringssignalene i form av visjon, langsiktige og overordnede satsingsområder og mål. Kommuneplanens samfunnsdel for Tydal kommune ble enstemmig vedtatt i kommunestyremøtet den 5. april 2018 i sak 23/18 med følgende hovedmål og 4 delmål:

Hovedmål <i>«Lokalsamfunnet Tydal skal bestå og utvikles på en bærekraftig måte til det beste for bygdas innbyggere, hyttefolk og tilreisende.»</i>
Delmål 1 – Tydal som lokalsamfunn <i>Uavhengig av framtidig kommunestruktur skal Tydal ha:</i> • Lokalt tilpassede kommunale tjenester til innbyggerne. • Samfunnsutvikling på lokalt nivå. • Et levende lokaldemokrati med lokal beslutningsmyndighet.
Delmål 2 – Ei god bygd å bo i <i>«Trivsel og bolyst skal prege lokalsamfunnet og bidra til en positiv befolkningsutvikling i Tydal.»</i>
Delmål 3 – Aktiv samfunnsutvikling <i>«Tydals fortrinn skal utnyttes til å utvikle et moderne og nyskapende lokalsamfunn med arbeid til alle.»</i>
Delmål 4 – Ansvarlig naturforvaltning <i>«Lokale naturressurser skal forvaltes på en bærekraftig måte, med hensyn til areal, miljø og klima.»</i>

Arealdel

I henhold til plan- og bygningslovens § 11-5 skal alle kommuner ha arealplan for hele kommunen (kommuneplanens arealdel). Arealdelen skal vise sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk og angi hovedtrekkene i arealdisponeringen. Arealdelens juridisk bindende dokumenter er plankart og planbestemmelser.

Kommuneplanen skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge til grunn retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter. Gjeldende arealplan ble vedtatt 21.06.12. Den ble utarbeidet med delplaner for tettstedene Græsli, Aune, Ås og Stugudalen. Det er påstartet arbeid med rullering av planen. Gjeldende plan har fokus på fritidsbebyggelse, mens mange andre viktige hensyn som for eksempel sentrumsutvikling, næringsareal og boliger er viet lite eller ingen fokus. Folkehelse, klimaomstilling, klimatilpasning og samfunnssikkerhet er tema som vies større oppmerksomhet i dag enn det gjorde tilbake i 2012. Arbeidet med ny arealplan har pågått siden 2019. I kommunestyrets sak 7/22 den 10.02.22 ble planprogram for kommuneplanens arealdel 2024 – 2036 vedtatt. Planprogrammet er et forarbeid til en arealdel og skal beskrive hvordan prosessen er tenkt gjennomført frem til en vedtatt kommuneplanens arealdel. Når ny kommuneplanens arealdel blir vedtatt er denne en juridisk bindende plan for den arealmessige utviklingen i Tydal kommune.

Kommunedelplan

Kommunedelplanenes formål (PBL §§ 11-2 og 11-4) er å konkretisere de ulike sektorenes ansvar under de politiske føringene gitt i planstrategien og kommuneplanens samfunnsdel herunder beskrivelse av delmål, tiltaksplaner med 4 års horisonter.

Kommunale temaplaner

Kommunale temaplaner utarbeides når det er behov for planmessig utvikling i lengre tidsperspektiv innen drift- og ansvarsområder i kommunen herunder også plankrav fra eksterne myndigheter.

Handlingsdel

Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende årene eller mer, og revideres årlig. Budsjett og økonomiplan utgjør handlingsdelen for Tydals kommuneplan.

Økonomiplan

Økonomiplan (KI §§ 14-3, 14-4 og 14-10) og budsjett (KI §§ 14-3, 14-4, 14-5 og 14-10) bygger på bl.a. tiltak og mål i kommunens vedtatte planer. Den avgjørende behandlingen av tiltak i planene (handlingsplanene) skjer her gjennom årlig vedtak om ressurstildeling og prioritering av tiltakene. Et oppdatert planverk/planstrategi er viktig for å frem-skatte aktuelle tiltak tilpasset situasjonen og forutsetningene for videre utvikling.

Økonomiplanen ivaretar både kommunelovens krav til handlingsdel som skal angi hvordan kommuneplanen skal følges opp de fire påfølgende år, og plan- og bygningslovens krav om handlingsdel som skal angi tiltak i 4 års perspektiv. Økonomiplanen ivaretar også de krav som nå stilles til ny kommunelov knyttet til sammenhengen mellom kommuneplanens samfunnsdel og handlingsplan med økonomiplan.

Rapportering

Kommunedirektøren rapporterer gjennom årsregnskap, årsberetning og årsrapport om økonomi og annen målopp-nåelse. Det rapporteres også etter hvert tertial som belyser kommunens driftsinntekter og –utgifter i forhold til ved-tatt budsjett.

I årsberetningen er det i hovedsak et økonomisk fokus, i tillegg til at det rapporteres på enkelte andre forhold som kreves etter kommuneloven. Årsrapportens fokus er utviklingen av kommunen. Det skal her vurderes om utviklingen går i retning måloppnåelse ut fra gitte politiske styringssignaler i planstrategien, føringer i kommuneplanens samfunnsdel, delmål og mål indikatorer i kommunedelplanene og økonomiske forutsetninger i økonomiplanen. Det skal også vurderes om det er tilstrekkelig kvalitet på kommunale tjenester ut fra gjeldende forutsetninger. Ved avvik fra planlagt utvikling og vedtatte mål, skal det vurderes om innsatsen skal endres eller om målene skal justeres gjennom endring eller rulling av kommunes planer.

Årsberetningen er hovedrapporteringen fra kommunedirektøren til kommunestyret. Årsberetningen bør danne grunnlag for å foreslå eventuelle forbedringer i kommunens virksomheter, og er sammen med kommuneplanens samfunnsdel, årsbudsjettet og andre vedtatte planer og program grunnlaget for økonomiplanen.

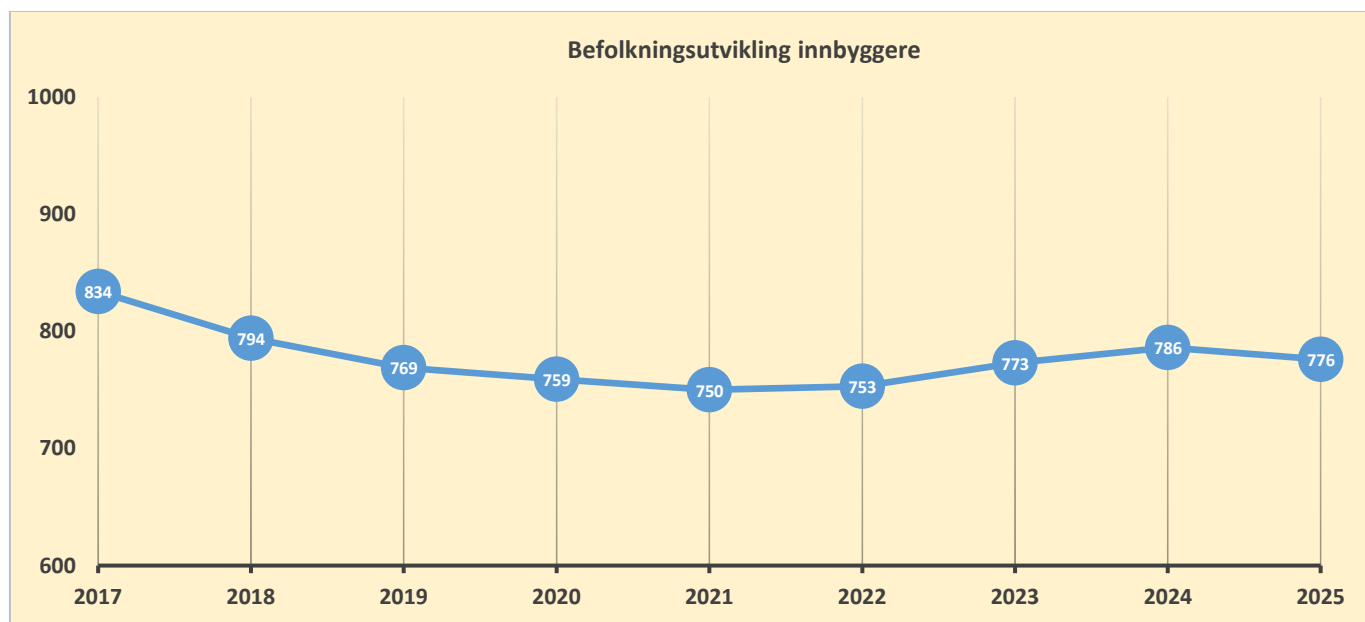
3 Befolkning – historikk og framskriving

Til grunn for kommunens økonomiplan må det ligge en befolkningsprognose. En god prognose for utviklingen i folketallet og de ulike aldersgruppene er helt nødvendig for å kunne gi realistiske anslag for inntektene og utgiftene i årene som kommer. Utgangspunktet for å planlegge omfanget og innretningen av tjenestene i kommunene er avhengig av hva prognosene sier om vekst eller nedgang i befolkningstallet i kommunen, og hvordan befolkningssammensetningen forventes å endre seg. Befolkningsvekst og befolkningsnedgang gir ulike utfordringer i den økonomiske planleggingen og må håndteres på forskjellige måter, både på driftssiden og investeringssiden.

3.1 Befolkningsutviklingen

Tabellen under viser utviklingen av folketallet de siste årene ved inngangen til året. Tallene viser også innflytting og utflytting m.m. og er hentet fra statistikkbanken hos SSB.

Tekst	2021	2022	2023	2024	2025
Folketallet ved inngangen til året	759	750	753	773	786
Fødte	4	4	7	2	3
Døde	11	13	6	12	8
Fødselsoverskudd	-7	-9	1	-10	-5
Innvandring	2	5	4	8	0
Utvandring	1	3	3	0	1
Innflytting, innenlands	27	31	50	39	8
Utflytting, innenlands	32	21	32	24	12
Netto innvandring og flytting	-4	12	19	23	-5
Folkevekst	-9	3	20	13	-10
Folketallet ved utgangen av kvartalet	750	753	773	786	776

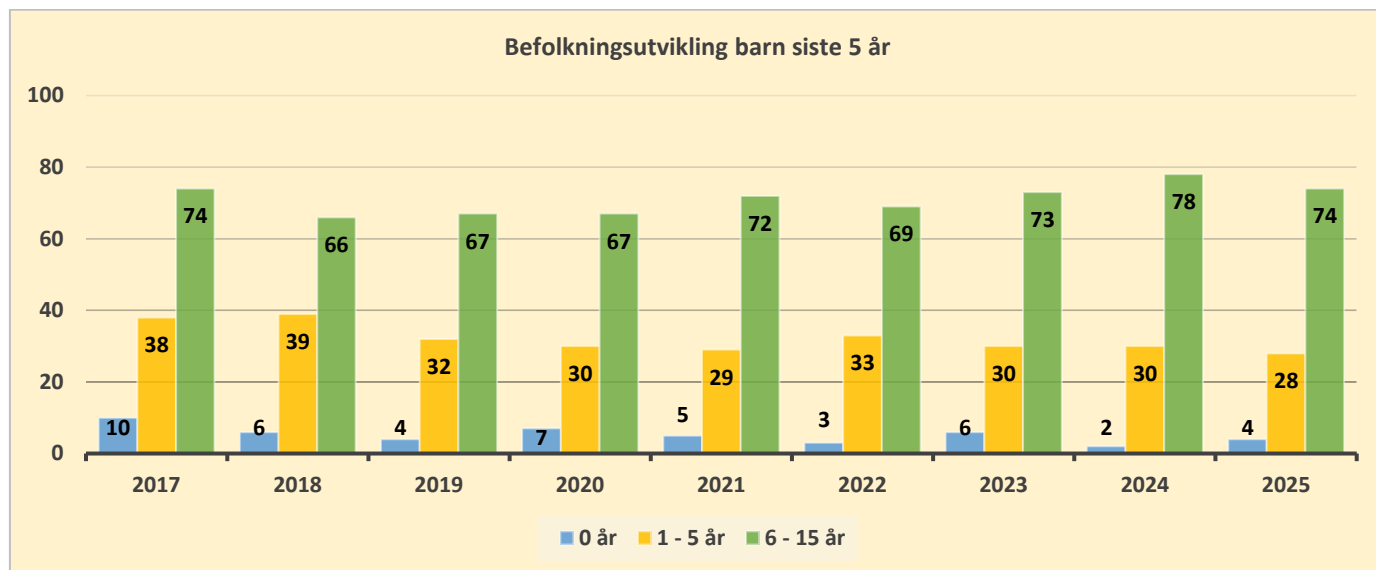

Fra 2017 til 2021 var det en svært stor nedgang med 84 til 750 innbyggere. Nedgangen utgjør 10 %. Folketallet har siden økt til 786 i 2024 for siden å gå litt ned igjen i 2025 til 776 innbyggere.

Uten bosetting av flyktninger ville vi ikke hatt en befolkningsøkning. Netto innvandring (herunder flyktninger) utgjorde -5 personer i 2025.

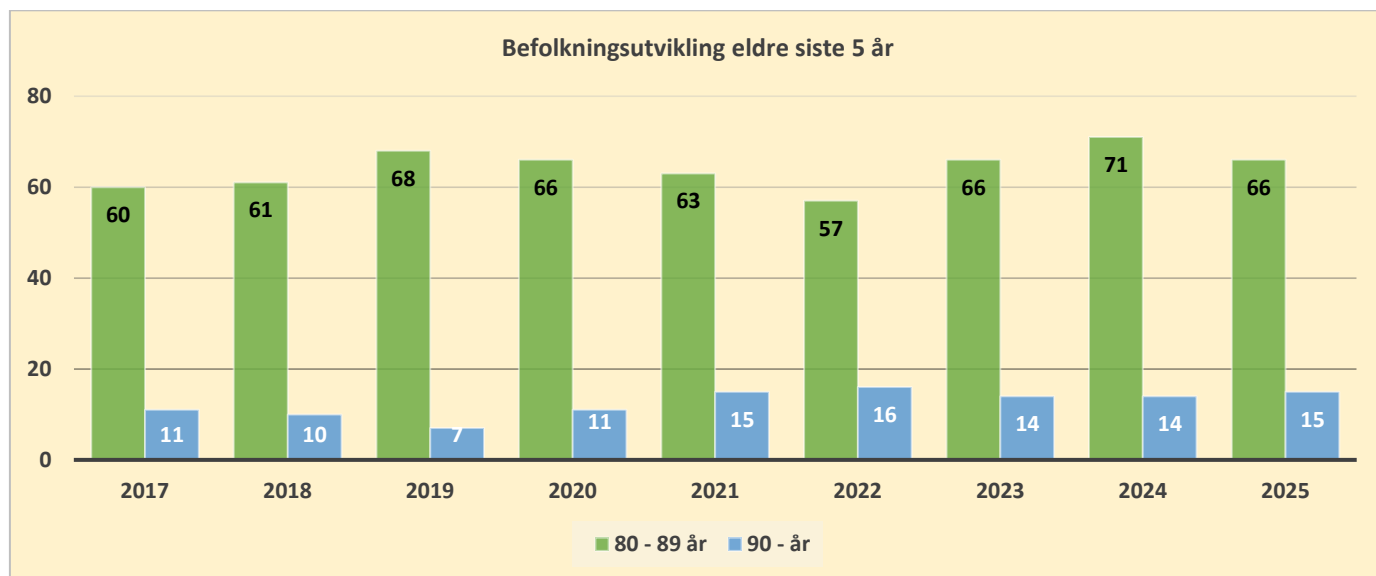
Demografi

Figurene nedenfor viser folketallet etter alder for de aldersgruppene hvor kommunen har mesteparten av sitt tjenestetilbud. Det er barn i barnehage- og skolealder samt eldre over 80 og 90 år. Det er for disse aldersgruppene kommunen mottar mest inntekter gjennom inntektssystemet. Forandring i folketallet for disse gruppene virker mye inn på kommunens inntekter.

De senere årene har antallet barn i aldersgruppen 0 – 5 år sunket mye, fra 48 barn i 2017 til 32 barn (33 %) i 2025. Det er normalt med store svingninger, men trenden viser klart en betydelig nedgang.

Antallet barn i grunnskolealder (6 – 15 år) var 74 i 2017 som sank ned til 66 i 2018. Siden ha det økt noe og er på 74 i 2025.

Antallet eldre i gruppen 80 – 89 år økte mye i perioden 2016 – 2019, fra 53 opp til 68 personer for så å bli kraftig redusert ned til 57 i 2022. I 2025 er det 66 personer som er samme antallet som i 2020.

Antallet eldre over 90 år har de siste årene variert lite og det er 15 personer i 2025 som er samme antallet som i 2021.

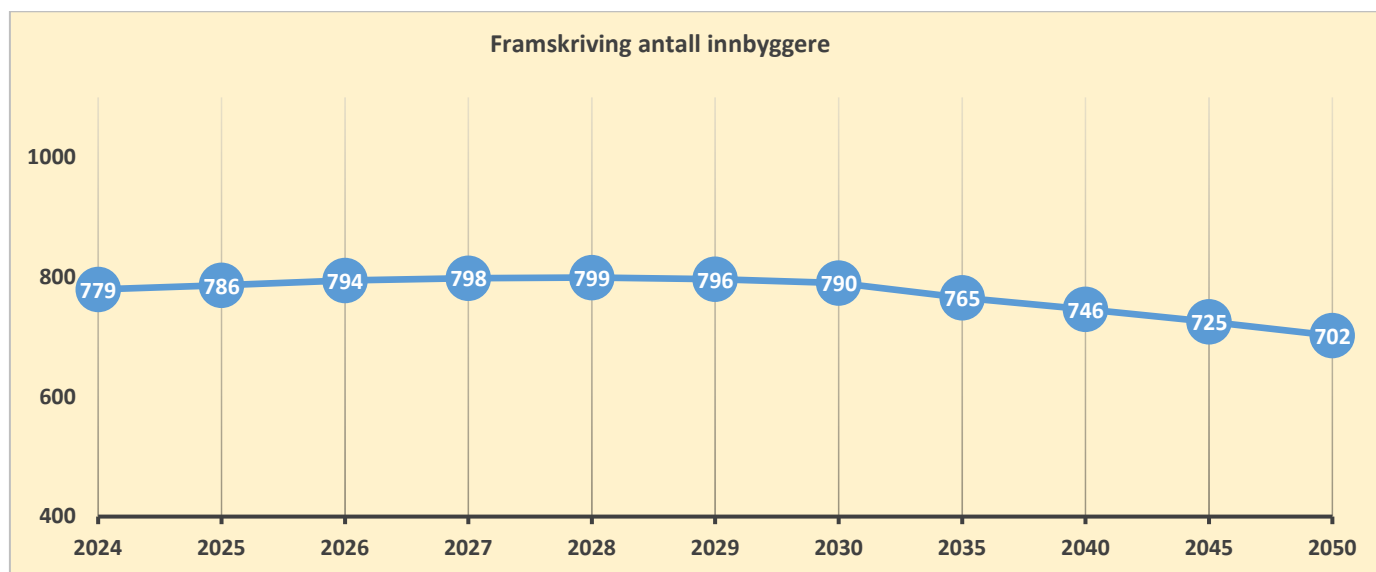
3.2 Prognose for folketall

Som nevnt ovenfor har folketallet over tid sunket svært mye i Tydal kommune, men de siste årene har det vært en markant økning selv om folketallet så langt har sunket med 10 personer i 2025 til 776. Nedgang i folketallet fører normalt til redusert rammetilskudd (innbyggertilskudd) og motsatt, men slik behøver det ikke alltid være.

Det er ikke bare folketallet som påvirker disse inntektene, men også befolkningssammensetningen. Kommunene mottar størst inntekt for de gruppene av befolkningen som det er mest utgifter med. Det er barnehagebarn og grunnskolebarn samt de eldste eldre. Det er svært viktig å ha innsikt i, og formening om demografiske data, slik at tjenestetilbudet tilpasses behovet i befolkningen og de økonomiske rammebetingelsene. Et annet viktig element i beregningen av rammeoverføringene er vår utvikling i innbyggertall sett i forhold til utviklingen for landet samlet. En reduksjon i innbyggertall hos oss samtidig som innbyggertallet i landet som helhet øker, vil medføre en større reduksjon i rammeoverføringene enn den lokale nedgangen isolert sett skulle tilsi.

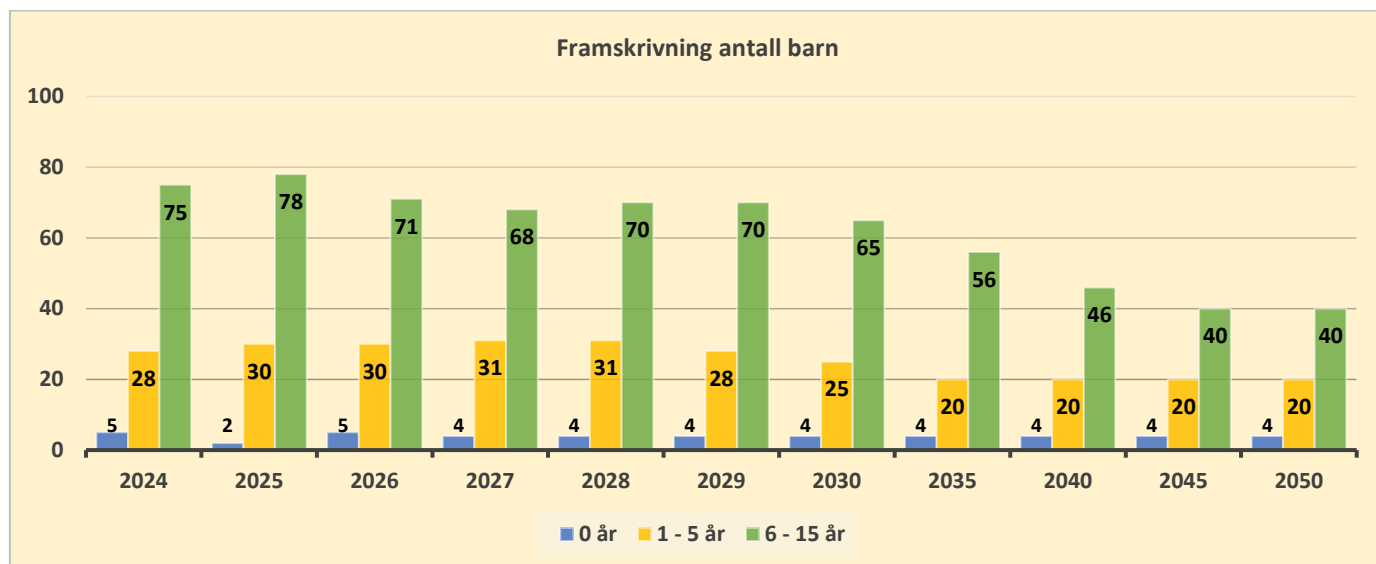
Til hjelp i vurderingen av befolkningsutviklingen har vi hentet tall fra statistikkbanken hos SSB. Det er sett på et framskrivingsscenarie som kan være aktuelt for Tydal som SSB benevner «Sterk aldring». Prognosene baserer seg på metoder utarbeidet av SSB for landet sett under ett. Framskrivningene avhenger av fruktbarhet, dødelighet, inn- og utvandring og flytting. Disse tallene må i tillegg bearbeides med lokal kunnskap. SSBs prognoser treffer rimelig godt med tanke på den eldre delen av befolkningen. Denne gruppen er forholdsvis stedbunden og flytter lite på seg. SSB sine metoder er imidlertid lite treffsikre for den yngre del av befolkningen i små kommuner utenfor vekstområder, og da særlig de under 16 år. Tallene er derfor korrigert med lokale forhold som har innvirkning på folketallsutviklingen.

Figurene og tabellen under viser forventet befolkningsutvikling fremover. Prognosen for befolkningsutvikling er fordelt på aldersgrupper.

Det er innbyggertallet og befolkningssammensetningen pr. 01.07.25 som danner grunnlaget for overføringene gjennom inntektssystemet for 2025.

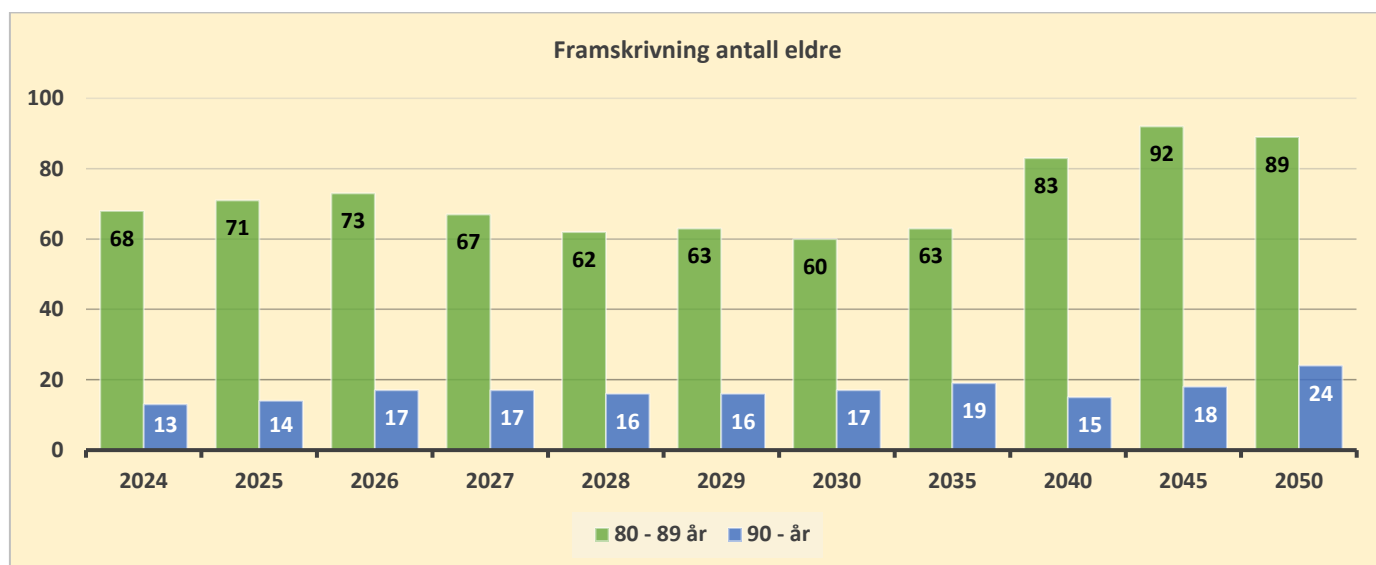
Sammenlignet med befolkningstallet i 2023 viser den totale befolkningsframskrivingen en svak oppadgående tendens utover i planperioden (2026 – 2029) opp mot 800 i 2027. På lang sikt utover mot 2040 framskrives folketallet til omkring 750 og ytterligere ned mot 700 i 2050.

Aldersgruppen 1 – 5 år som er den gruppen som går i barnehagen vil holde seg uforandret og synke litt i slutten av planperioden. Antallet småbarn (0 – 1 år) er fra 2027 prognosert med et antall på 4 barn pr. år. Disse tallene er det naturlig nok stor usikkerhet omkring. Erfaring har vist at fødselstallet kan variere mye fra det ene til det andre året.

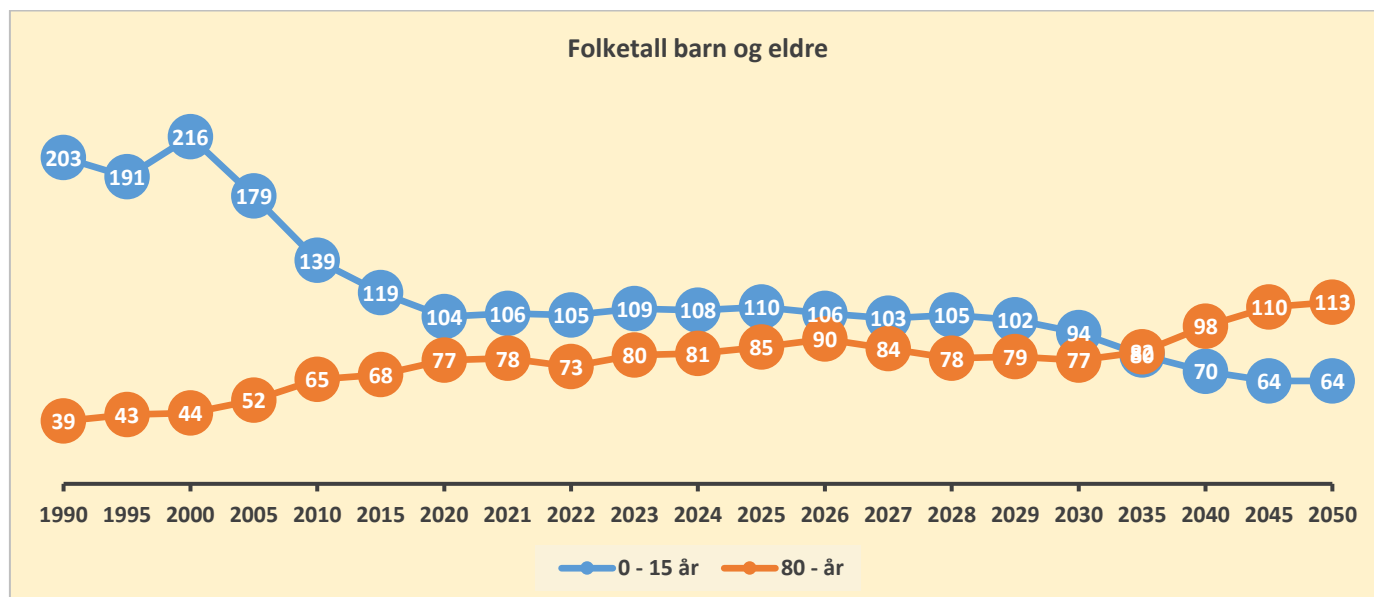
Prognosene viser at elevtallet i grunnskolen vil være omkring ca. 70 elever i planperioden. I 2030 kommer en reduksjon med 5 elever ned til 65. Deretter vil elevtallet synke ytterligere framover.

På lengre sikt er det atskillig mer usikkerhet om både barnetallet i barnehagen og grunnskolen da det i hovedsak er fødselstallet i Tydal som avgjør hvor mange barnehage- og grunnskolebarn det blir. Blir det født i gjennomsnitt 5 barn i året blir det etter hvert bare 50 barn i grunnskolen og 20 barnehagebarn (alderen 2 – 5 år).

I planperioden viser prognosene at antall eldre i aldersgruppen 80 – 89 år vil reduseres i planperioden fra 73 ned til 63 (14 %) i 2029 før det begynner å øke. Prognosen viser en svært stor økning fra 2035 og videre utover. I 2040 forventes det 83 personer i aldersgruppen 80 – 89 år.

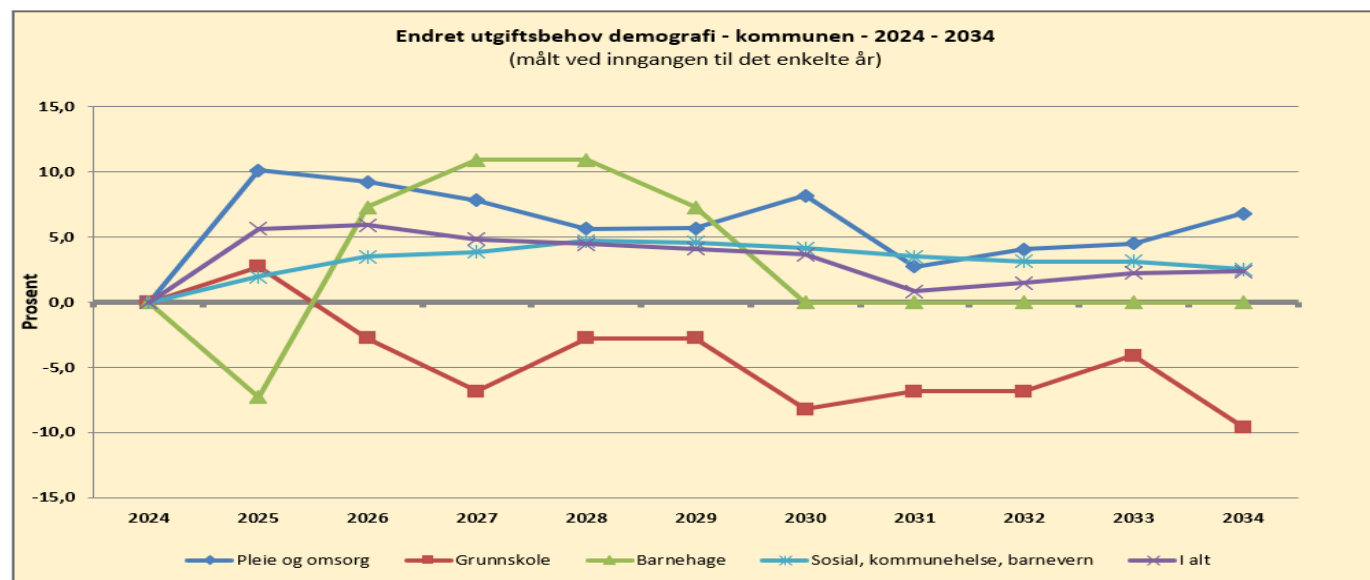
Antallet eldre i gruppen over 90 år viser stabilt antall i planperioden. Framover etter 2045 vil antallet øke helt opp i 24 i 2050.

I 1990 var det hele 203 barn i aldersgruppen opp til 15 år som er fem ganger flere enn antall eldre over 80 år som utgjorde 39. Denne fordelingen har endret seg dramatisk over tid og i 2025 er det 110 barn og 85 eldre. Prognosene fremover viser at det i 2035 vil være flere eldre enn barn. Denne trenden vil forsterke seg kraftig i årene etterpå. Dette er en svært uheldig utvikling. Det er sannsynlig at det vil bli svært utfordrende å få nok og kompetent arbeidskraft både hos kommunen som arbeidsgiver og øvrige arbeidsgivere.

3.3 Demografikostnader

KS har laget en modell som viser endret utgiftsbehov grunnet fremskrevne endringer i demografien.

Modellen viser i hovedsak noe økt utgiftsbehov innenfor pleie- og omsorg og redusert utgiftsbehov innenfor grunnskole. Utgiftsbehovet innenfor pleie og omsorg øker betydelig mindre enn mange andre kommuner i årene som kommer. På lang sikt etter 2035 vil situasjonen bli motsatt da eldrebølgen kommer senere i Tydal.

Overføringene fra staten vil påvirkes av endringene i demografi, og i praksis må det skje en omfordeling av midlene internt for å styrke pleie- og omsorgstjenestene i årene som kommer. Det vil gi oss utfordringer med å håndtere målsetting og ambisjoner om vekst på andre områder.

4 Kommunens rammebetingelser

Kommunedirektøren legger fram forslag til økonomiplan for perioden 2026 – 2029 og budsjettet for 2026. Forslaget har tatt utgangspunkt i følgende dokumenter:

- Kommuneplanens samfunns- og arealdel.
- Kommunens planstrategi.
- Økonomiplanen for perioden 2025 – 2028 og budsjettet for 2025.
- Regnskap og årsberetning for 2024.
- Økonomistatus pr. 31.08.25.
- Støreregjeringens forslag til statsbudsjett for 2026.

4.1 Statsbudsjettet 2026

Regjeringen Støre sier dette i sitt forslag til kommuneopplegget i statsbudsjettet for 2026:

Regjeringa foreslår ein realvekst i kommunesektoren sine frie inntekter på 4,2 milliardar kroner neste år. Om vi tek med dei 1,6 milliardane som kom i revidert nasjonalbudsjett og som blir vidareført til 2026, får kommunane og fylkeskommunane ein høgare vekst i 2026 enn varsla i kommuneproposisjonen.

Mange kommunar melder om ein krevjande økonomisk situasjon etter svake resultat i 2024. Regjeringa har bidratt til at sektoren har fått rekordhøg vekst i frie inntekter i 2025 på om lag 15 milliardar kroner.

Vi skal fortsetje å styrkje kommuneøkonomien, slik at kommunane kan levere gode tenester til sine innbyggjarar innanfor skole, barnehage og eldreomsorg også i framtida. 4,2 milliardar kroner i 2026 vil styrke den økonomiske situasjonen i kommunesektoren og gi kommunesektoren eit handlingsrom utover meirkostnader til demografi på 1,3 milliardar kroner, seier kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran.

Når vi tek omsyn til den auka løyvinga på 1,6 milliardar kroner i revidert nasjonalbudsjett, som blir vidareført til 2026, er inntektsveksten i 2026 høgare enn øvre grense i intervallet som vart varsla i kommuneproposisjonen.

Regjeringa foreslår at handlingsrommet på 1,3 milliardar vert fordelt med 85 prosent på kommunane og 15 prosent på fylkeskommunane. Det er i tråd med det som ble varsla i kommuneproposisjonen. Fordelinga vil gi kommunane ein vekst i frie inntekter på 3,2 milliardar kroner, mens fylkeskommunane vil få ein vekst på éin milliard kroner.

Samstundes vil eg understreke at kommunane og fylkeskommunane har et sjølvstendig ansvar for å tilpasse aktivitetsnivået til inntektene gjennom kloke prioriteringar, naudsynte omstillingstiltak og god økonomistyring, seier Skjæran.

Frå og med 2026 inngår meirkostnader til pensjon i den kommunale deflatoren, som er ein indeks for pris og lønsvekst i kommunane. Realveksten vi foreslår i budsjettproposisjonen er derfor vekst utover anslått lønsvekst, prisvekst på varer og tenester og vekst i pensjonskostnader.

5 Hovedtallene i budsjettforslaget

I økonomiplanen legges det en hel rekke forutsetninger til grunn som prisvekst, lønnsvekst, arbeidsgiveravgift, pensjonskostnader, anslag på skatteinntektene og anslag på rammeoverføringene herunder befolkningsutviklingen, konsesjonskraftinntekter, eiendomsskatt, finanskostnader m.m. i planperioden.

5.1 Driftsinntektene

Kommunesektoren har en rekke inntektskilder; skatteinntekter fra inntekt og formue, statlige overføringer (rammetilskudd, øremerkede tilskudd mv.), gebyrinntekter, renteinntekter, eiendomsskatt og andre særinntekter (kraftinntekter mv.).

Ettersom store deler av kommunesektorens samlede inntekter bestemmes av skatteinntekter og rammetilskudd (de frie inntektene, til sammen ca. ¾ i gjennomsnittskommunen), har kommunen begrensede muligheter til å øke sitt inntektsgrunnlag i løpet av økonomiplanperioden. Mulighetene knytter seg i første rekke til å:

- Innføre/øke eiendomsskatt (begrenset oppad til maksimal sats fastsatt av Stortinget) ta ut/øke utbytte fra eierposter hvis mulig.
- Innføre/øke gebyrer for en høyere selvfinansieringsgrad (begrenset oppad til full kostnadsdekning), øke renteinntekter ved å bygge opp fond/styrke likviditeten.

Når kommuneproposisjonen legges fram for Stortinget i mai, vil kommunene få en god indikasjon på utviklingen i sektorens frie inntekter i året som kommer. Nivået på de frie inntektene fastsettes endelig i statsbudsjettet på høsten. I forbindelse med at statsbudsjettet legges fram, utarbeider departementet også et anslag på fordelingen av de frie inntektene på kommunenivå. Anslaget vises i Beregningsteknisk dokumentasjon til Prop. 1 S (Grønt hefte) og i nettløsningen «Frie inntekter på nett» som finnes på departementet sine nettsider. Ved utarbeidelsen av anslaget på de frie inntektene på kommunenivå i statsbudsjettet legges innbyggertallet per 01.07 året før budsjettåret til grunn, samt oppdaterte kriteriedata. I kommuneproposisjonen varsles eventuelle endringer i inntektssystemet, innlemming av øremerkede tilskudd og oppgaveendringer for det kommende budsjettåret. Alt dette er innarbeidet i anslaget på frie inntekter, slik at rammetilskuddet som presenteres i statsbudsjettet er endelig (sett bort fra eventuelle tilleggsbevilgninger senere i budsjettåret).

Ordningen med løpende utjevning av skatteinntektene gjør at den enkelte kommunes skatteinntekter ikke vil være kjent før på nyåret etter budsjettåret. Det er derfor viktig at den enkelte kommune selv gjør egne anslag på skatteinntektene. Skatteinntektene som omfattes av inntektsutjevningen er skatt på alminnelig inntekt og formue fra personlige skattytere, samt naturressursskatt. Størrelsen på skatteinntektene avhenger blant annet av utviklingen i skatTEGRUNNLAGENE og av den kommunale skattøren. Inntektsutjevningen eller skatteutjevningen skal utjevne forskjeller mellom kommunenes skatteinntekter.

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og kraftanlegg), eiendomsskatt, konsesjonskraft og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

5.2 Skatteinntekter og rammetilskudd

Kommunesektorens rammebetingelser styres i vesentlig grad av de bevilgninger som Stortinget vedtar. Som utgangspunkt for budsjettarbeidet har man hatt kommuneproposisjonen (Kprp) som kom i mai og Regjeringen Støres forslag til statsbudsjett for 2026 (Prop. 1 S). Statsbudsjettet er i skrivende stund ikke vedtatt så det er en viss grad av usikkerhet som berører kommuneøkonomien.

Kommunesektorens organisasjon (KS) har utviklet et verktøy (prognosemodell) for beregninger av de frie inntektene. Dette verktøyet blir oppdatert jevnlig basert på ny informasjon om inntektsrammene og befolkningsutvikling, og innarbeider blant annet også beregningene som departementet gjør i Grønt hefte.

Tallene i tabellen nedenfor er hentet fra prognosemodellen som er utarbeidet av KS på bakgrunn av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2025 og befolkningsprognosene for Tydal. Tabellen viser rammetilskudd og skatteinntekter. Kommunene mottar størst innbyggertilskudd for de eldste og barn i barnehage- og grunnskolealderen. Det har sammenheng med at kostnadene er størst med å gi tjenestetilbudene til disse aldersgruppene.

Tall i 1 000 kr	Regnskap	Budsjett	Prognose økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innbygger)	-22 612	-24 515	-26 588	-26 589	-26 590	-26 589
Utgiftsutjevningen	-25 447	-26 810	-29 077	-29 078	-29 079	-29 078
Diverse inntekter	-1 438	-1 916	10	-64	10	10
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	-49 497	-53 241	-55 655	-55 731	-55 659	-55 657
Netto inntektsutjevning grunnet høy skatteinngang	5 681	6 845	7 669	7 669	7 669	7 669
Sum rammetilskudd etter inntektsutjevning	-43 816	-46 396	-47 986	-48 062	-47 990	-47 988
Sum skatt på formue og inntekt	-38 653	-43 676	-46 727	-46 727	-46 727	-46 727
Sum rammetilskudd og skatt	-82 469	-90 072	-94 713	-94 789	-94 717	-94 715

Rammetilskuddet består av et flatt innbyggertilskudd pr. innbygger som utgjør kr 34 263,- for 2026 og utgiftutjevning. Siden vi er beregnet å være 46,05 % dyrere å drive enn gjennomsnittskommunen får vi tilført 29 mill. kr i utgiftsutjevning for 2025 (kr 33 369,- pr innbygger). Kommunene mottar størst innbyggertilskudd for de eldste og barn i barnehage- og grunnskolealderen. Det har sammenheng med at kostnadene er størst med å gi tjenestetilbudene til disse aldersgruppene.

I tillegg kommer skatteinntekter inkludert inntektsutjevning. Siden vi er en skattesterk kommune (som skyldes naturressursskatten) blir vi trukket nesten 8 mill. kr i 2026 for å utjevne forskjellene mellom kommunene.

Rammetilskudd og skatter er satt opp slik de er presentert i statsbudsjettet for 2026 og i KS sin prognosemodell. Regjeringen legger opp til en vekst i kommunenes frie inntekter på 4,1 % i 2026. Det er da tatt utgangspunkt i anslag på regnskap 2025. Økningen for Tydal er på 3,9 mill. kr noe som utgjør 4,3 %. Som frie inntekter regnes skatt på inntekt, formue og naturressursskatt, samt rammetilskudd. Veksten i frie inntekter skal dekke all pris- og lønnsvekst og endringer i oppgaver og demografi. Pris- og lønnsvekst (deflator) er i statsbudsjettet anslått til å bli 3,5 % for 2026. Det er anslått at Tydal kommune får 94,7 mill. kr. i frie inntekter i 2026 og hvert av de øvrige årene i planperioden (nominelle priser).

5.3 Eiendomsskatt

Tydal kommune har hatt eiendomsskatt på kraftverk og kraftnettet i mange år. Satsen er 7 promille som er maksimalsatsen. Eiendomsskattetaksten fastsettes av kommunen med unntak av for kraftanleggene hvor den fastsettes av skatteetaten.

Eiendomsskatt fra kraftanleggene

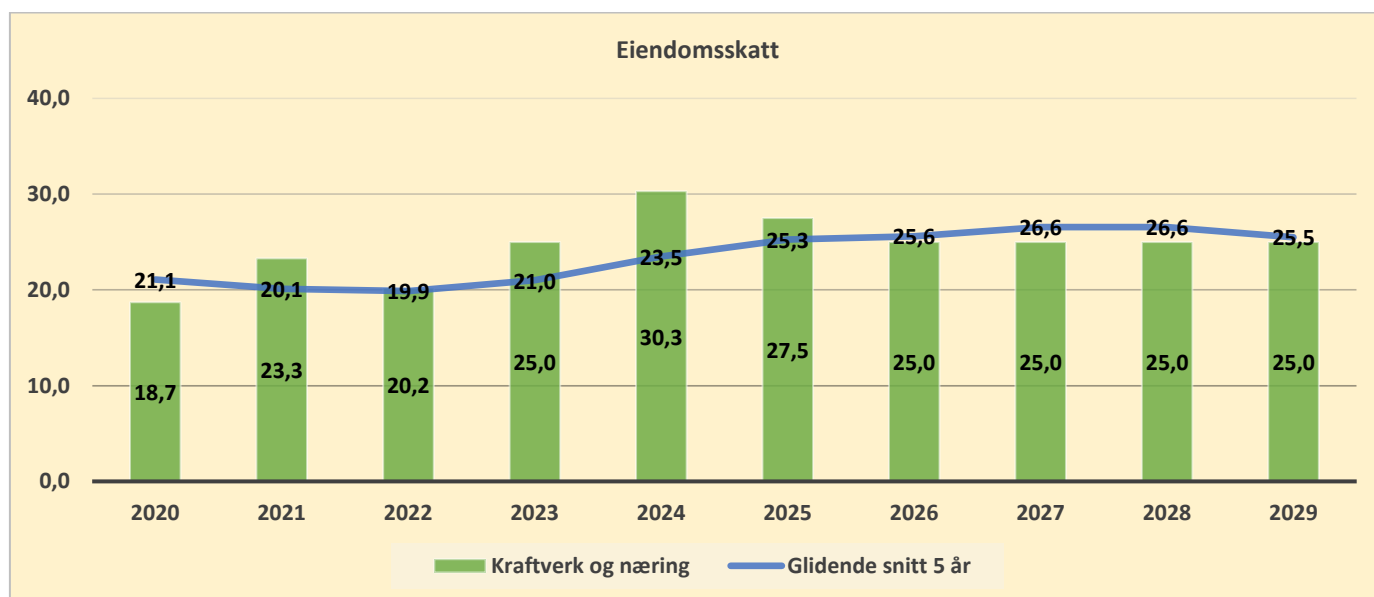
Det er staten som fastsetter skattetakstgrunnlaget for kraftanleggene. Normalt offentliggjøres det omkring 20. oktober året forut før skatten utskrives. Når dette skrives (05.11.25), har vi ikke mottatt grunnlaget. Det innebærer at eiendomsskatten fra kraftanleggene ikke er kjent når kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan fremlegges.

Eiendomsskattene fra kraftanleggene varierer mye de enkelte år. I 2019 var de helt nede i 17,8 mill. kr. For 2023 utgjorde eiendomsskattene 25 mill. kr som inkluderer 2,1 mill. kr i økt eiendomsskatt for skatteårene 2016 og 2017 mens den i 2024 vil utgjøre 30,3 mill. kr som inkluderer 2 mill. kr i økt eiendomsskatt for skatteårene 2018, 2019, 2020 og 2021. Ser vi bort fra etterregning av eiendomsskatt for eldre år er det en stor økning på 5,4 mill. kr i 2024. I 2025 vil eiendomsskattene utgjøre 27,5 mill. kr.

Når vi ser på gjennomsnittsinntektene fra eiendomsskattene som glidende gjennomsnitt over 5 år, er inntektene mer stabil. I perioden 2021 til 2025 varierte de årlig mellom 20,1 mill. kr og 25,3 mill. kr i 2025.

Endringene i eiendomsskattene fra kraftanleggene skyldes bl.a. innfasing av tidsserier med endrede kraftpriser enn de som fases ut som legges til grunn ved beregning av eiendomsskatten på kraftverk. I tillegg er satsen for den statlige grunnrenteskatten økt, og siden grunnrenteskatten kommer til fradrag i kommunens eiendomsskattegrunnlag, skjer det en forskyvning av skattegrunnlaget fra kommunene til staten. Det er usikkert hvordan dette påvirker grunnlaget for 2026 og årene framover. Budsjettet og økonomiplanen er oppsatt med årlig 25 mill. kr i eiendomsskatt fra kraftanleggene- og linjene hvert av årene i planperioden. I planperioden vil det glidende gjennomsnittet over 5 år antagelig være noenlunde stabilt omkring 25 mill. kr.

For økonomiplanperioden kan eiendomsskattene anslås slik i mill. kr:

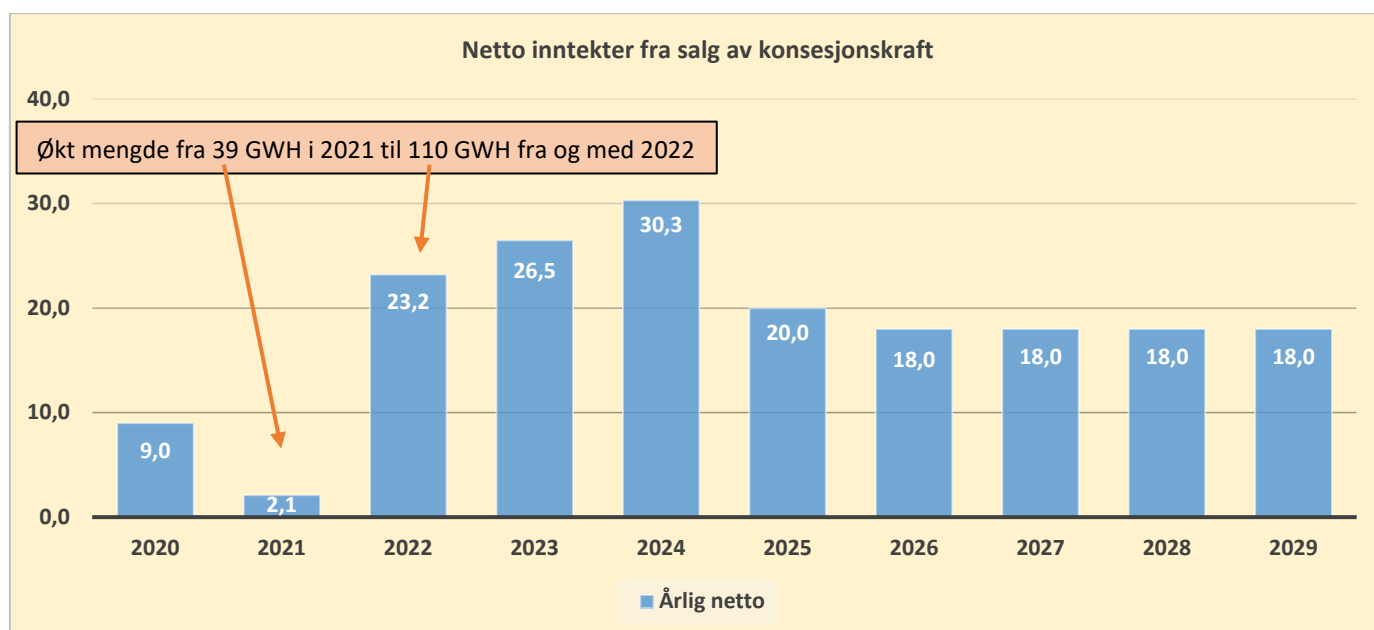
5.4 Konesjonskraftinntekter

Eiere av større vannkraftverk har plikt til å levere en andel av kraften som produseres til kommunene som er berørt av kraftutbyggingen, såkalt konesjonskraft. Plikten til å avstå konesjonskraft er lovbestemt, og kraften skal leveres til den prisen som loven foreskriver. Retten til konesjonskraft er begrenset til primærkommunens behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning. Overskytende kraft tildeles til fylkeskommunen. Formålet med konesjonskraften er å sikre vertskommunene en andel av verdiskapningen som vannkraftutbyggingen gir opphav til. Vertskommunene bidrar gjennom avståelse av verdifulle naturressurser til denne verdiskapningen.

I kontrakt mellom Statkraft energi AS og Tydal kommune datert 26.11.12 fremgår det at den maksimale konesjonskraftmengden til Tydal kommune utgjør 110,4 GWH. Fram til og med 2021 fikk kommunen imidlertid kun nyttiggjort seg 39,5 GWH som utgjør ca. 1/3 av den totale mengden. Etableringen av Tydal Data Center AS gjør at kommunen kan ta ut hele konesjonskraftmengden fra og med 2022.

Prisen kommunen betaler for innkjøpet fra Statkraft er sammensatt med 24,4 GWH til såkalt OED-pris og resterende 86,3 GWH til selvkostpris på kraftverkene i Tydal. Fordelingen fremkommer av avtalen med Statkraft og baserer seg på konesjoner gitt før og etter 1959. Mens OED-prisen er svakt stigende, er derimot selvkostprisen på kraftverkene i Tydal sterkt økende. Det skyldes at det pågår omfattende vedlikehold og oppgradering av verkene, et arbeid som vil pågå i flere år fremover.

For økonomiplanperioden kan netto konsesjonskraftinntekter anslås slik i mill. kr:

Netto inntekter fra salg av konsesjonskraft varierer mye fra år til år. I 2021 utgjorde de 2,1 mill. kr mens de i 2024 utgjorde 30,3 mill. kr. Den store økningen fra 2022 kommer som en følge av betydelig høyere pris enn i 2021 og at kommunen nå kan ta ut all tilgjengelig konsesjonskraft som utgjør 110,4 GWH. I 2021 solgte kommunen til sammenligning 39,5 GWH. Den store økningen i solgt mengde skyldes etableringen av datasenteret.

Årsaken til svingningene i prisene skyldes tilbud og etterspørsel herunder finanskrisen samt tilgang til kraft og kapasitetsutnyttning i nettet. Prisen på kull og CO₂ er underliggende prisdrivere på strømprisene i et langsiktig perspektiv. På mellomlang sikt kommer hydrologien inn som en faktor og på kort sikt påvirkes prisene av tilgang på kraft som ikke kan magasineres (solenergi og vindkraft).

Konsesjonskrafta selges til fastpris og krafta for 2026 er solgt. Gitt at prisen vi må betale for konsesjonskraften (OED-prisen og selvkostprisen) samt innmatingskostnader og energiavgift blir som forventet, kan det anslås en netto inntekt på 18 mill. kr i 2026 som er videreført i hele planperioden. Ved å selge krafta til fastpris vil risikoen for store avvik mellom regnskap og budsjett være betydelig mindre. Det imidlertid er stor usikkerhet knyttet til disse inntektene.

5.5 Driftsutgiftene

Kommunesektoren har en rekke utgifter knyttet til tjenesteproduksjon hvor lønn og sosiale omkostninger er de største.

Lønns- og prisvekst

I statsbudsjettet anslås prisveksten for kommunale varer og tjenester (kommunal deflator) fra 2025 – 2026 til 3,5 %. Kommunenes lønns- og prisvekst kompenseres ved å øke rammetilskuddet med den kommunale deflatoren. Lønnsveksten for 2026 er anslått til 4 %. Det er i budsjettet avsatt budsjettmidler i samme størrelse som anslått lønnsvekst. I kr utgjør det 3 mill. kr. Beløpet inkluderer sosiale omkostninger.

Med samlede lønnskostnader herunder sosiale omkostninger på ca. 103 mill. kr vil selv små lønnstillegg utgjøre store beløp. En årslønnsvekst på 1 % vil utgjøre 1 mill. kr, 2 % 2 mill. kr osv.

Arbeidsgivers andel av pensjonsutgiftene

Kommunens pensjonsleverandør er for lærerne Statens pensjonskasse (SPK) og for øvrige ansatte Kommunal land-pensjonskasse (KLP). I budsjettforslaget er aktuarberegninger av KLP og SPK lagt til grunn. Kommunens samlede kostnader til pensjon vil anslagsvis utgjøre 13,7 mill. kr i 2026.

Alle kommuner som har offentlig tjenstepensjon i KLP, må skyte inn et egenkapitalinnskudd. Dette innebærer at vi også er eiere av selskapet. Hvis KLPs styre krever ytterligere egenkapitalinnskudd plikter vi som eier å skyte inn dette. Egenkapitalinnskudd i KLP skal føres i investeringsregnskapet. Egenkapitalinnskuddet skal føres i regnskapet som kjøp av andeler og kan ikke lånefinansieres. Beregninger fra KLP viser at egenkapitalinnskuddet for 2026 kan anslås til 0,5 mill. kr. Dette beløpet videreføres i planperioden og finansieres med overføring av driftsmidler fra driftsregnskapet.

Arbeidsgiveravgift

Arbeidsgiveravgiften i Tydal er på 6,4 %. Kommunen har et samlet budsjett på 6,1 mill. kr i arbeidsgiveravgift for 2026.

Øvrige utgifter

Under sektorenes budsjetter i kapittel 9 vil de ulike sektorenes utgiftsbehov vurderes med utgangspunkt i befolkningsprognosene og eventuell kjennskap til særskilte behov ved befolkningen. Det gjøres vurderinger rundt hvordan befolkningssammensetningen vil påvirke tjenestebehovet og utgiftene.

Driftsutgifter på rammeområdene (sektorene)

Størstedelen av kommunen driftsutgifter omhandler tjenesteproduksjonen i sektorene hvor nettorammene fordeler seg slik i planperioden:

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	2026	Økonomiplan		
				2027	2028	2029
Kommunedirektør	26 913	25 177	26 860	26 725	26 375	26 375
Oppvekst	26 093	31 611	31 048	31 048	31 048	31 048
Helse, sosial og omsorg	39 328	43 025	43 772	43 773	41 773	41 773
Næring og kultur	6 465	6 098	8 305	7 703	7 703	7 703
Teknikk og miljø	24 896	28 780	27 776	24 791	22 264	22 307

Rammeområdene endrer seg over tid hvor arbeidsoppgaver/tjenester kan endre rammetilknytning. Det er en del endringer i fordelingen mellom rammene i 2026. Det skyldes omfordeling av ansvar og oppgaver mellom de ulike enhetene. I tillegg endrer rammene seg med bakgrunn i ressursinnsats og lønn- og prisstigning.

Forslaget til driftsbudsjett for 2026 og økonomiplan for perioden 2026 – 2029 gir sektorene reelt sett omtrent uforandrede budsjetttrammer. Det er mange enkeltstående driftstiltak på sektor teknikk og miljø.

Under sektorenes budsjetter i kapittel 7 vil de ulike sektorenes utgiftsbehov vurderes med utgangspunkt i befolkningsprognosene og eventuell kjennskap til særskilte behov ved befolkningen. Det gjøres vurderinger rundt hvordan befolkningssammensetningen vil påvirke tjenestebehovet og utgiftene.

6 Investeringer og gjeld

En økonomiplan skal vise hvordan kommunens investeringer i bygg og anlegg m.m. vil påvirke kommunens økonomi de kommende årene.

En kommune med sterk befolkningsvekst kan måtte investere i nye bygninger fordi kommunen har nådd en kapasitetsgrense. Det kan kreve at kommunene påtar seg utgifter i forkant av at de nye innbyggerne utløser inntekter. Dette krever god planlegging og god økonomistyring. En kommune i motsatt situasjon må kanskje redusere bygningsmassen fordi det ikke lenger er grunnlag for å opprettholde tjenester i eksisterende bygninger. Dette fører til økte investeringsutgifter ved nyinvesteringer, eller muligheter for inntekter fra salg av bygninger der det er marked for det.

Investeringer betyr at kommunen får endrede drifts- og vedlikeholdskostnader. Økte finansutgifter gjennom renter og avdrag vil belaste kommunens budsjett. I tillegg kommer utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av bygningene.

Avhending av bygninger og annen kapital vil kunne gi kommunen inntekter som kan finansiere andre investeringer, eller redusere lånegjeld, og kan dermed bidra til lavere vekst eller reduksjon i finansutgiftene. Avhending gir også muligheter for å redusere utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold.

Utgangspunktet for finansutgiftene er kommunens samlede gjeld. Når en skal vurdere hvordan økt gjeld slår ut på driftsnivået, er det viktig først å ta hensyn til at for visse typer investeringer vil økte rente- og avdragsutgifter helt eller delvis kunne bli motsvart av økning på inntektssiden. Det gjelder for eksempel rentekompensasjonsordninger, der staten dekker renteutgiftene, og investeringer på selvkosttjenester, der utgiftene i praksis vil bli dekket gjennom gebyrene fra innbyggerne. Deretter må kommunen anslå størrelsen på de årlige avdragene og sørge for at disse er tilstrekkelige til å oppfylle kravet i kommuneloven om minimumsavdrag. Kommunenes gjeldsutvikling gjennom året sammenholdt med forventet rentenivå på gjelden er grunnlaget for beregning av kommunenes renteutgifter. Forventede renteutgifter vil avhenge av om, og eventuelt i hvilken grad kommunen har bundet renten på eksisterende gjeld, og hvordan rentene forventes å utvikle seg de neste årene. Her vil også kommunens finansreglement legge føringer på hvordan kommunen skal forvalte gjelden i økonomiplanperioden.

6.1 Investeringsstabell for kommunen samlet

Det er store investeringer i årene 2026 – 2029 hvor det investeres i ny bygningsmasse. Samlet i planperioden skal det investeres 296,5 mill. kr.

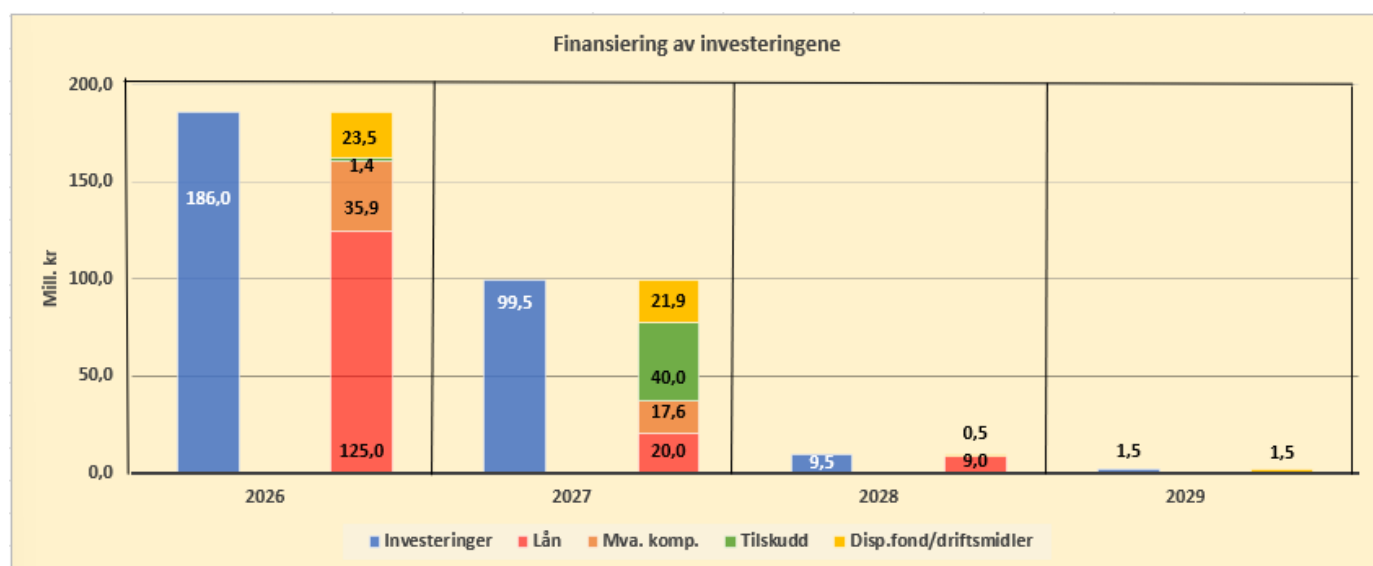
Tall i 1 000 kr	Økonomiplan				Sum
Selvkost VA	2026	2027	2028	2029	2026 - 29
Tilknytning nye abonnenter avløp	200	200	200	200	800
Tilknytning nye abonnenter vann	200	200	200	200	800
Hovedvannledning Langdalsv. - Ololsm.		500			500
Påkostn. vann- og avløpsnett Åsgrinda		800			800
Påkostning avløpspumpestasjoner	600	600			1 200
Sum selvkost VA	1 000	2 300	400	400	4 100
Øvrige investeringer					
Sentraladministrasjonen					
Andel fellesinvesteringer VARIT	600	600	600	600	2 400
Sum sentraladministrasjonen	600	600	600	600	2 400
Sektor teknikk og landbruk					
Forprosjekt helse- og administrasjonsb.	1 100	1 100			2 200
Helse- og administrasjonsbygg	170 000	87 000			257 000
Utskifting av biler teknisk	1 000				1 000
Oppmålingsutstyr	350				350
Prosjekt./oppr. område skole og bhg.	2 000				2 000
Utbedringer Tydal barnehage	5 700				5 700
Kommunale boliger - energiltak	2 750				2 750
Gangbru over Nea, prosjektering	1 000				1 000
Omb. gml. sykehjem til hybler og leiligh.		8 000	8 000		16 000
Sum sektor teknikk og landbruk	183 900	96 100	8 000	0	288 000
Finans					
Egenkapitalinnskudd KLP	500	500	500	500	2 000
Sum finans	500	500	500	500	2 000
Sum alle investeringer	186 000	99 500	9 500	1 500	296 500

For nærmere informasjon om de enkelte investeringene se under sektorenes budsjetter.

6.2 Oversikt over investeringer og finansiering samlet

Tall i 1 000 kr	Økonomiplan				Sum
Investeringer og finansiering	2026	2027	2028	2029	2026 - 29
Investeringer i varige driftsmidler	185 500	99 000	9 000	1 000	294 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskap	500	500	500	500	2 000
Sum finansierungsbehov	186 000	99 500	9 500	1 500	296 500
Kompensasjon for merverdiavgift	-36 110	-17 620			-53 730
Tilskudd fra andre	-1 350	-40 000			-41 350
Bruk av lån	-125 000	-20 000	-9 000		-154 000
Videreutlån	3 000	3 000	3 000	3 000	12 000
Bruk av lån til videreutlån	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-12 000
Avdrag på lån til videreutlån	800	800	800	800	3 200
Mottatte avdrag på videreutlån	-800	-800	-800	-800	-3 200
Bruk av ubundene investeringsfond					
Overføring fra drift	-23 540	-21 880	-500	-1 500	-47 420
Sum finansiering	-186 000	-99 500	-9 500	-1 500	-296 500
Sum finansierungsbehov	186 000	99 500	9 500	1 500	296 500
Udekket	0	0	0	0	0

Investeringene finansieres samlet for hvert år, både investeringer innenfor selvkostområdet og de øvrige investeringene. For informasjon om de enkelte investeringene se under kapitlene for sektorene.

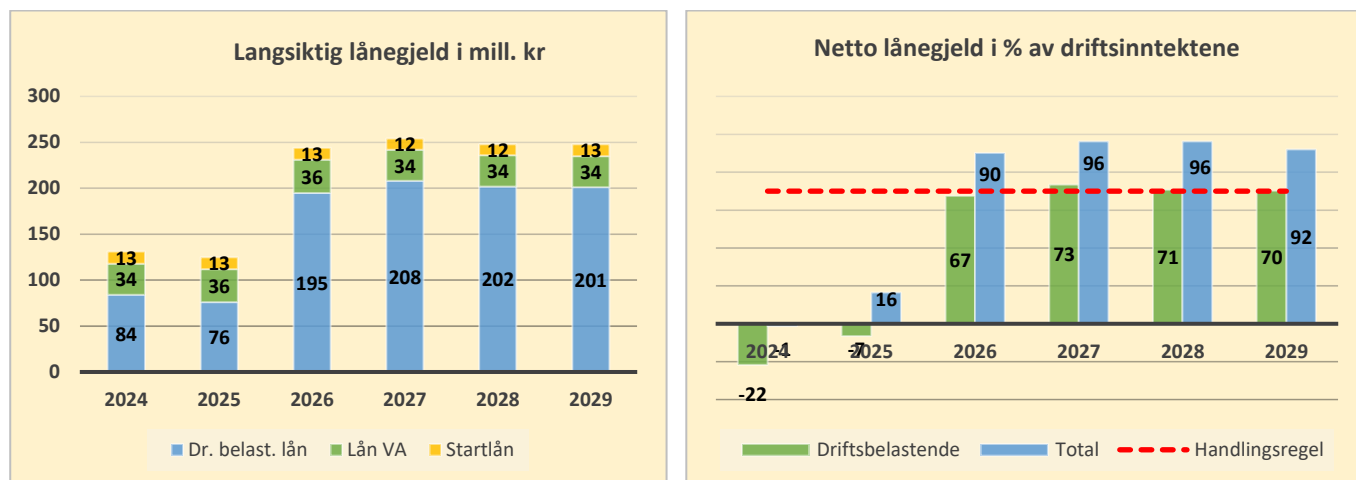

Investeringene finansieres med lån, tilskudd og egenkapital (disposisjonsfond/driftsmidler) og momskompensasjon. Låneandelen utgjør i gjennomsnitt i økonomiplanperioden 52 %, tilskudd 14 %, momskompensasjon 18 % og egenkapital 16 %. Størst lånefinansiering er det i 2026 med 125 mill. kr.

6.3 Langsiktig lånegjeld

Ikke alle låneopptak belaster kommunens økonomi like mye. Kommunen har store investeringer i VA-området (vann og avløp). Der skal kapitalutgiftene dekkes av gebyrer fra abonnentene. Kommunen tar også opp en del lån til videre utlån (startlån) fra Husbanken. Disse lånene tilbakebetales fra låntakerne.

De foreslåtte investeringene vil gi følgende utvikling i den langsiktige lånegjelda i mill. kr pr 31.12:

Lånegjelda har de to siste årene økt relativt mye med låneopptak på 26 og 38 mill. kr i henholdsvis 2023 og 2024. Startlån og lån (avskrivninger) i avgiftssektorene (vann og avløp) utgjør til sammen 49 mill. kr og belaster som sådan ikke kommunens netto driftsresultat. Restgjelda som påvirker driften, vil pr. 31.12.25 utgjøre ca. 76 mill. kr (blå stolpe i diagrammet ovenfor) og utgjøre 61 % av den totale lånegjelda.

Med de foreslåtte investeringene vil den totale langsiktige lånegjelda øke mye i 2026. Anslått lånegjeld vil ved utgangen av 2026 være 244 mill. kr og 250 mill. kr (toppen av stolpene) ved utgangen av 2029.

Endringene skyldes i hovedsak opptak av lån til investeringer i helse- administrasjonsbygg og omsorgsboliger. De langsiktige lånene som påvirker kommuneøkonomien, øker fra 84 mill. kr ved utgangen av 2024 til 195 mill. kr ved utgangen av 2027, og deretter vil de synke noe forutsatt at det ikke blir gjennomført ytterligere låneopptak.

Handlingsregel langsiktig driftsbelastende lånegjeld

Kommunes handlingsregel for korrigert netto driftsbelastende lånegjeld er i økonomiplanen satt til maksimalt 70%, jf. kapittel 3. Måltallet viser langsiktig driftsbelastende lånegjeld fratrasket innskudd i prosent av driftsinntektene.

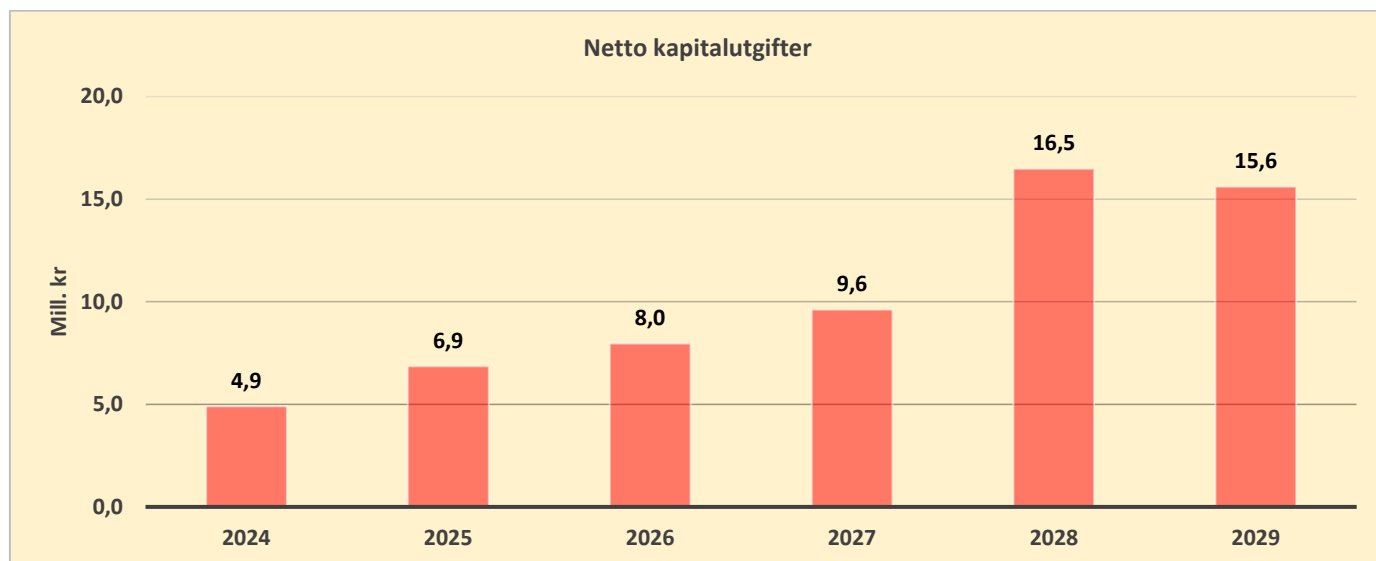
De foreslåtte investeringene i økonomiplanen fører til at den langsiktige gjelda i prosent av driftsinntektene vil øke fra – 22 % i 2024 til 67 % i 2026 og videre opp til 73 % i 2027 og blir liggende i omkring handlingsregelen på 70% resten av planperioden.

Den økte lånegjelda skal bare delvis påvirke kommuneøkonomien da investeringene i ny bygningsmasse skal finansieres ved reduserte utgifter til drift av gammel bygningsmasse (salg/sanering) og effektivisering av tjenestene. Likevel er det lite rom for ytterligere låneopptak enn de foreslåtte i planperioden.

6.4 Totale netto kapitalutgifter

Netto kapitalutgifter (renter og avdrag) er beregnet med utgangspunkt i gjeldende låneavtaler, nye låneopptak, estimert rentebane og forventet likviditet i årene 2026 – 2029.

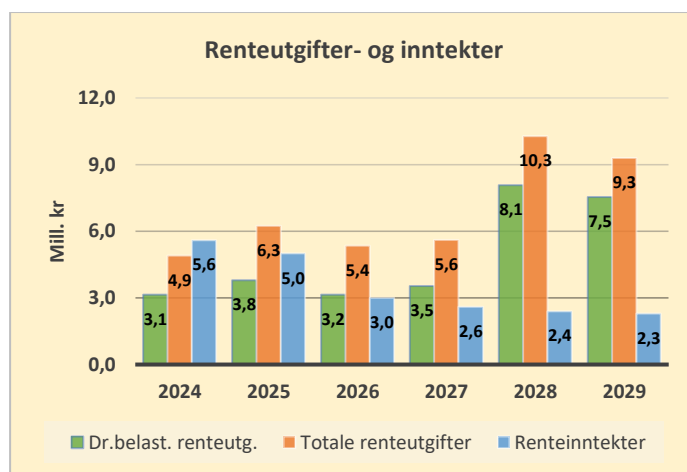
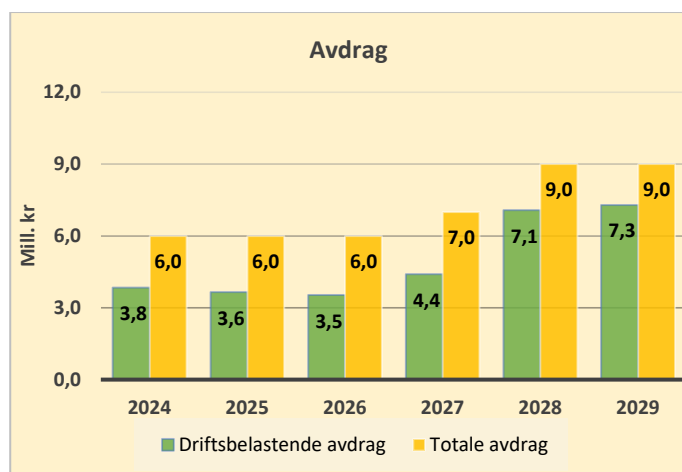
For økonomiplanperioden kan netto finansutgifter anslås slik i mill. kr:

Netto kapitalutgifter består av summen av avdragene tillagt renteutgiftene med fradrag for renteinntektene og utbytte. Netto kapitalutgifter utgjorde lave 4,9 mill. kr i 2024 mens de vil øke til 6,9 mill. kr i 2025. Netto kapitalutgifter vil øke kraftig til 15,6 mill. kr i 2029. Endringene skyldes i hovedsak opptak av lån til investeringer i ny bygningsmasse.

6.5 Avdrag og renter

For økonomiplanperioden anslås avdragene og rentene slik i mill. kr:

I 2026 vil driftsbelastende avdrag utgjøre 3,6 mill. kr og 4,4 mill. kr i 2027. Avdragene til finansiering av nytt helse- og administrasjonsbygg kommer året etter at bygget er ferdigstilt (2027). Driftsbelastende avdrag vil da øke til 7,1 mill. kr i 2028 som utgjør 81 % av de totale avdragene.

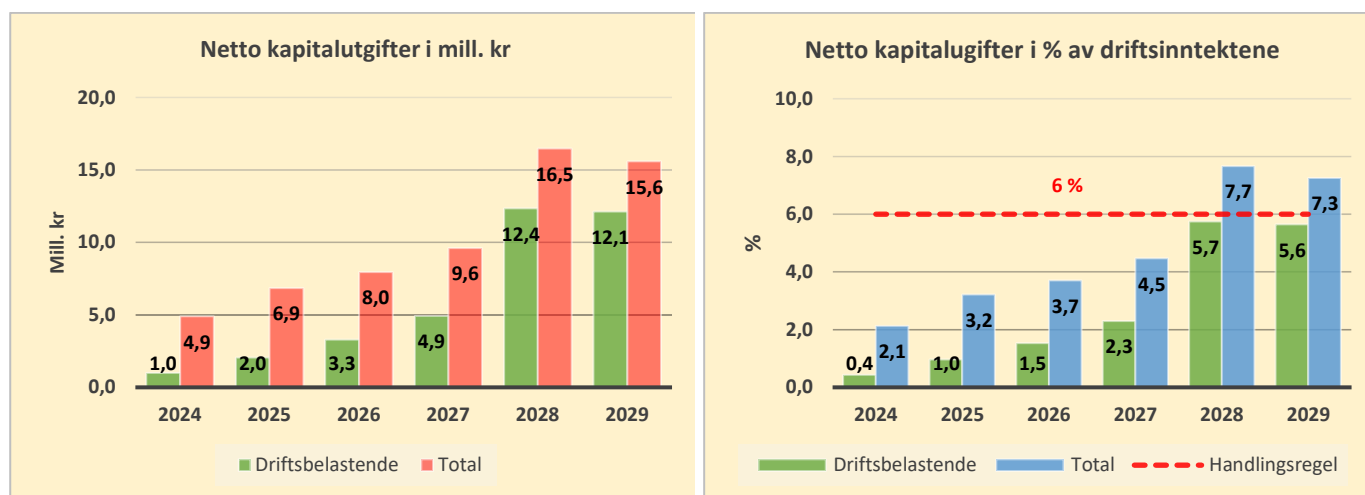
Renteutgiftene på låneopptaket til finansiering av nytt helse- og administrasjonsbygg føres i investeringsregnskapet som byggelånsrenter. Når bygget er ferdigstilt skal renteutgiftene føres i driftsregnskapet. Driftsbelastende renteutgifter anslås til 8,1 mill. kr i 2028 som er en stor økning fra tidligere i planperioden.

Renteinntektene vil i 2025 anslagsvis utgjøre 6,3 mill. kr som faktisk er 2,5 mill. kr høyere enn de driftsbelastende renteutgiftene på 3,8 mil. kr. I 2026 anslås renteinntektene til 3 mill. kr og deretter vil de synke kraftig utover i planperioden grunnet bruk av disposisjonsfond til finansiering av helse- og administrasjonsbygg samt forventet lavere rentenivå.

Rentefølsomhet på driftsbelastende renteutgifter

Kommunen er følsom for renteoppgang på den driftsbelastende gjelda. Øker renten med 1 %-poeng så øker de driftsbelastende renteutgiftene i intervallet 1,5 – 2 mill. kr i året og motsatt hvis rentenivået går ytterligere ned enn det som er forventet.

Netto kapitalutgifter

Netto kapitalutgifter viser hvor stor del av brutto driftsinntekter som brukes til å dekke kapitalutgifter. Kapitalutgiftene vil øke mye utover i planperioden da det er planlagt nye store låneopptak for å finansiere investeringer. Driftsbelastende kapitalutgifter vil øke fra 3,3 mill. kr i 2026 til 12,1 mill. kr i 2029.

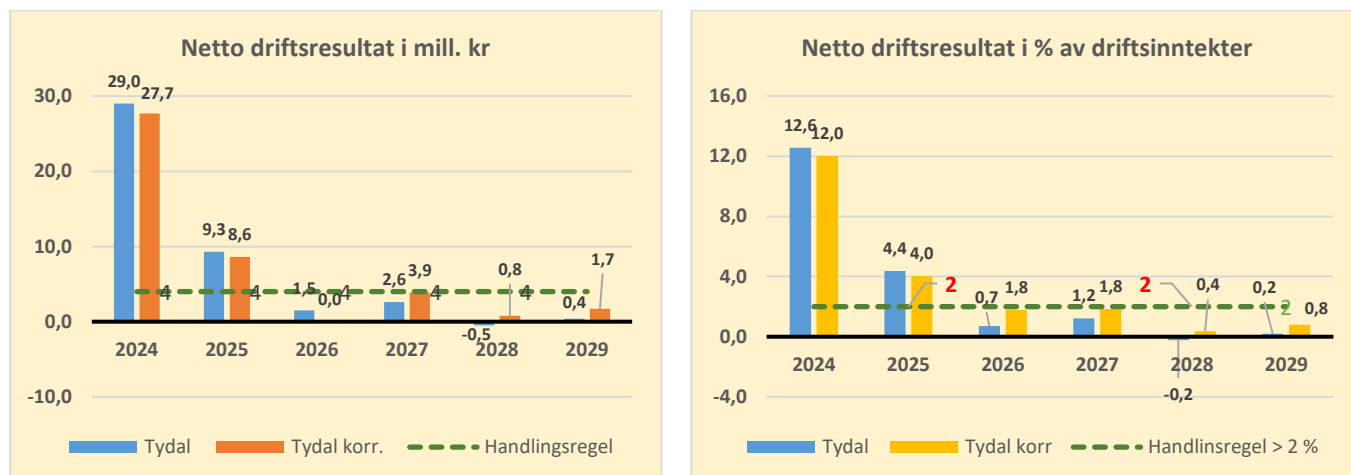
Handlingsregel langsiktig driftsbelastende kapitalutgifter

Kommunes handlingsregel for driftsbelastende kapitalutgifter er i økonomiplanen satt til maksimalt 6 % av driftsinntektene, jf. kapittel 3. Måltallet viser hvor stor andel av driftsinntektene som går til å dekke kapitalutgiftene. Høy lånegjeld fører til økte kapitalutgifter som videre fører til at en større andel av driftsinntektene går til dekning av kapitalutgiftene.

De foreslåtte investeringene i økonomiplanen fører til at netto driftsbelastende kapitalutgifter i prosent av brutto driftsinntektene øker fra 0,4 % til 5,7 % i 2028 som er opp mot handlingsregelen på 6 %. De økte finanskostnadene skal bare delvis påvirke kommuneøkonomien da investeringene i ny bygningsmasse skal finansieres ved reduserte utgifter til drift av gammel bygningsmasse (salg/sanering) og effektivisering av tjenestene. Likevel bør man være forsiktig med ytterligere låneopptak. Hvis rentenivået skulle øke vil en større andel av driftsinntektene gå til å dekke netto driftsbelastende kapitalutgifter. Renteutgiftene skal ikke øke mye før man når opp i handlingsregelen.

6.6 Netto driftsresultat

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025 og økonomiplan for 2025 – 2028 gir følgende netto driftsresultat:

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren. Netto driftsresultat viser årets driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommuner og fylkeskommuner har til disposisjon til avsetninger og investeringer. Tallet må være positivt for at kommunen skal ha økonomisk bæreevne til å finansiere investeringer og avsetninger samt å sikre en bærekraftig økonomi og en effektiv ressursbruk. For analysebruk er bl.a. både driftsinntektene- og utgiftene korrigert for avsetning og bruk av bundne driftsfond. Disse størrelsene varierer betydelig fra år til år, og korrigeringene er gjort for å få sammenlignbare tall over flere år. Disse korrigeringene fører til endret netto driftsresultat og benevnes for *korrigert (driftsbelastende) netto driftsresultat*.

Figurene ovenfor viser hvordan netto driftsresultat blir i økonomiplanperioden både med og uten å korrigere for bundne driftsfond. Det mest interessante er det korrigerte resultatet som best viser den underliggende drifta.

Handlingsregel for korrigert netto driftsresultat

Kommunes handlingsregel for korrigert netto driftsresultat er i økonomiplanen satt til minimum 2 %, jf. kapittel 3. For å oppfylle målsettingen vil det i planperioden totalt være nødvendig å frigjøre om lag 17 mill. kr som i gjennomsnitt vil utgjøre ca. 4 mill. kr årlig.

Driftsbelastende netto driftsresultat er positivt hvert år i planperioden med til sammen 10 mill. kr som gir et årlig gjennomsnitt på 2,5 mill. kr. Driftsbelastende netto driftsresultat kommer opp mot handlingsregelen i årene 2026 og 2027 med 1,8 % hvert av årene. I 2028 og 2029 synker det ned til henholdsvis 0,4 og 0,8 % som er en god del under handlingsregelen-

Driftsbelastende netto driftsresultat er svært mye lavere enn de siste årene med henholdsvis 12 % i 2022, 14,6 % i 2023 og 12 % i 2024. Bakgrunnen for de gode økonomiske resultatene skyldes høye kraftinntekter. Disse inntektene går svært mye ned fra og med 2025 og fører til lave driftsbelastende netto driftsresultat som omtalt ovenfor.

6.7 Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner herunder saldering

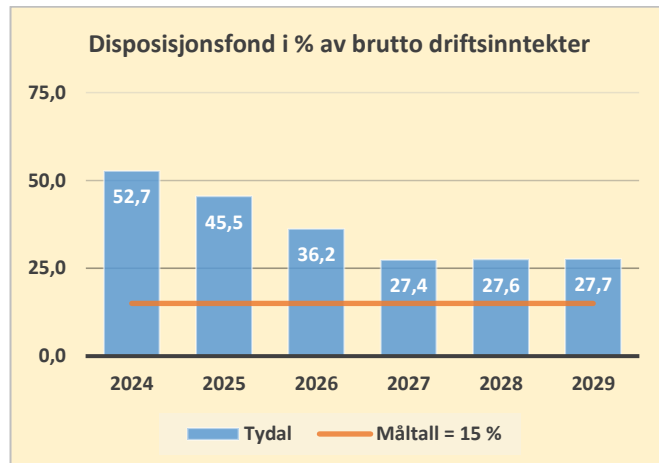
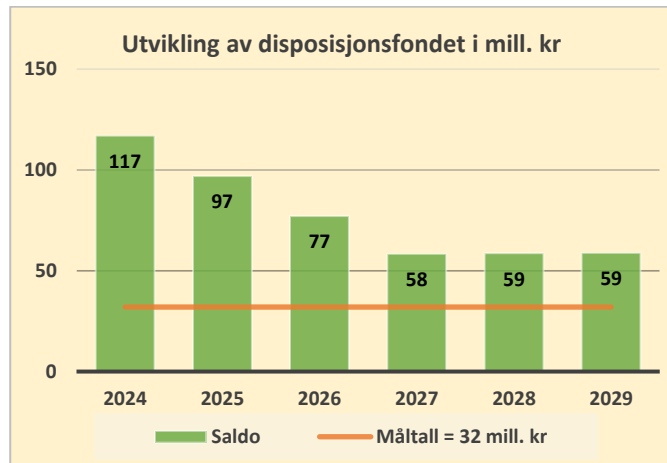
Netto driftsresultat er for budsjett 2026 og økonomiplanperioden disponert som vist i tabellen nedenfor. Overføring av driftsmidler (egenkapital) til investeringsregnskapet reduserer behovet for låneopptak. Bruk og avsetning av bundne driftsfond gjelder i hovedsak næringsfondet. Se nærmere under sektorbidragene om næring.

Tall i 1 000 kr	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Overføring til investering	500	2 680	23 540	22 680	500	1 500
Avsetninger til bundne driftsfond	8 648	7 168	7 098	7 098	7 098	7 098
Bruk av bundne driftsfond	-7 289	-6 497	-9 360	-8 394	-8 394	-8 394
Avsetninger til disposisjonsfond	27 170	5 917	0	0	330	187
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-19 760	-18 826	0	0
Netto avsetninger	29 029	9 268	1 518	2 558	-466	391

Disponeringen herunder salderingen av budsjettet og økonomiplanen ivaretar balansekravet som kommuneloven med forskrifter stiller. Salderingen skjer med stor bruk av disposisjonsfond i 2026 og 2027 som sammen med driftsmidler overføres til investeringsbudsjettet som finansiering av investeringene disse årene.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er midler som kommer fra positivt netto driftsresultat («driftsoverskudd»). Avsetninger til disposisjonsfond kan da kun skje hvis det er positivt netto driftsresultat. Midlene kan fritt disponeres både til driftstiltak og investeringer. En kommunes beholdning av fondsmidler sier en del om den økonomiske handlefriheten kommunen har. Disposisjonsfond er viktig å ha som buffer ved et eventuelt driftsunderskudd, svingninger i økonomien og som egenkapital i investeringer.

Figurene ovenfor viser hvordan disposisjonsfondet utvikler seg i mill. kr og i prosent av driftsinntektene i økonomiplanperioden.

Handlingsregel for disposisjonsfond

Kommunes handlingsregel for disposisjonsfond er i økonomiplanen satt til 15 % av driftsinntektene, jf. kapittel 3. Målet innebærer at kommunen skal ha minst 32 mill. kr i disposisjonsfond med brutto driftsinntekter på 213 mill. kr (2026). Saldoen på disposisjonsfondet utgjorde 117 mill. kr tilsvarende 52,7 % av driftsinntektene ved utgangen av 2024. Anslått saldo ved utgangen av 2025 utgjør 97 mill. kr som utgjør 45,5 % av driftsinntektene. Det innebærer at Tydal kommune har en beholdning på disposisjonsfondet ved inngangen til budsjettåret 2026 som langt overstiger kravet på 15 %.

I 2026 og 2027 budsjetteres det med bruk på henholdsvis 20 og 19 mil. kr i bruk av fondet som egenkapital i investeringer i bygg og anlegg. Det vil føre til at beholdningen på fondet vil synke til 58 mill. kr ved utgangen av 2027 og ligge på dette nivået ut resten av planperioden. Fondet vil fortsatt ligge over handlingsregelen og utgjøre om lag 27 % av driftsinntektene ved utgangen av årene 2028 – 2029. Det er fortsatt en høy saldo, men dekker ikke mange år med stor inntektsreduksjon eller store uforutsette kostnader.

6.8 Finansielle måltall/handlingsregler – oversikt

Kommuneloven lovfester en generalbestemmelse om at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevne blir ivaretatt over tid. For å ivareta dette fastsetter kommuneloven en plikt til å vedta og bruke finansielle måltall (handlingsregler) som viser den politiske målsetting for kommunens økonomiske utvikling.

Kommunedirektøren har ved utarbeidelsen av sitt forslag til økonomiplan lagt til grunn gjeldene handlingsregler:

- Det er et mål at det over driftsbudsjettet årlig avsettes et beløp til disposisjonsfond/egenkapital i årets/fremtidige investeringer. Beløpet skal minimum utgjøre 2 % av budsjetterte brutto driftsinntekter for kommunen (*driftsbelastende netto driftsresultat*).
- Det er et mål at kommunen til enhver tid har et disposisjonsfond på minst 15 % av budsjetterte brutto driftsinntekter som buffer ved et eventuelt driftsunderskudd.
- Driftsbelastende gjeld skal ikke overstige 70 % av korrigerte brutto driftsinntekter.
- Netto renter og avdrag skal ikke overstige 6 % av korrigerte brutto driftsinntekter.

Handlingsregler i %	2026	2027	2028	2029
Driftsbelastende netto driftsresultat, > 2 % ("større enn")	1,8 %	1,8 %	0,4 %	0,8 %
Disposisjonsfond, > 15 % ("større enn")	36,2 %	27,4 %	27,4 %	27,4 %
Driftsbelastende gjeldsgrad, < 70 % ("mindre enn")	67 %	73 %	71 %	70 %
Netto kapitalutgifter, < 6 % ("mindre enn")	1,5 %	2,3 %	5,7 %	5,6 %

Grønn bakgrunn i tabellen for handlingsreglene innebærer at kommunen er innenfor målene for handlingsreglene. Rød bakgrunn i tabellen innebærer at kommunen ikke er innenfor målene for handlingsreglene.

Det mest sentrale måltallet, driftsbelastende netto driftsresultat, er for årene 2028 og 2029 godt under vedtatte måltall mens driftsbelastende gjeldsgrad er over handlingsregelen fra og med 2027. Ellers er kommunen innenfor handlingsreglene. Handlingsreglene som er «på grønt» vil med tiden endre farge dersom det ikke gjøres prioriteringer som bedrer den økonomiske balansen.

Kommuneøkonomien må ivaretas slik at kommunen ikke mister sin økonomiske handlefrihet over tid. Det må gjøres gjennom å ha stort fokus på nødvendig omstilling og effektivisering av tjenestene da Tydal kommune er dyr å drive på de fleste områdene. Kommunen har også store kostnader på tjenester og tilbud som ikke er lovpålagte. Kommunen må være robust i forhold til valg man har tatt med å bestå som egen kommune. Det gir større muligheter til å møte fremtidens utfordringer gjennom vekst og utvikling. Samtidig gir det muligheter til større grad av vedlikehold av bygg og anlegg samt å realisere nødvendig infrastruktur i det kommunale tjenestetilbudet.

7 Sektorenes budsjetter

Sektorenes budsjettområder har vurderinger omkring dagens utgiftsrammer med hensyn på hvilke bindinger som ligger i disse og prioriteringer av ressursbruken. Siktemålet med slike vurderinger er å få fram den faktiske/reelle økonomiske handlefriheten.

Spørsmål det er naturlig å stille seg i den forbindelse er:

- Benyttes tildelte ressurser til ulike formål på en rasjonell og effektiv måte?
- Oppnår en de resultater som en forventet ved ressurstildelingen til ulike formål?
- Samsvarer dagens subsidiepolitikk (f.eks. avgifts- og egenbetalingspolitikk) med de politiske prioriteringer?

Vurderingen skjer ved en drøfting av hver enkelt sektors behov og vil så langt det er mulig inneholde opplysninger om mulige reelle innsparinger og inntektsøkninger.

Denne delen av økonomiplanen ivaretar også lovens krav om handlingsplan hvor det foreslås tiltak i planperioden for å arbeide mot målene i kommuneplanen.

7.1 Sentrale styringsorganer, næring, kultur og fellesfunksjoner

Politisk

Kommunen har ordfører på heltid samt en frikjøpt ressurs for varaordfører i 10 % stilling. De politiske organene omfatter kommunestyret, formannskapet, utvalg for miljø og samfunn, sakkyndig nemnd og sakkyndig klagenemnd for eiendomsskatt med flere. Det er avsatt 2,3 mill. kr til disse utgiftene.

Administrasjon

Kommunedirektørens ledergruppe består pr i dag av kommunedirektøren, sektorleder helse og omsorg, økonomisjef, sektorleder teknikk og landbruk, sektorleder oppvekst og prosjektleder for prosjektet ILAG. Det er 3 årsverk på sentraladministrasjonen (kommunedirektør, økonomisjef og personalrådgiver). Ledergruppa har møter stort sett hver uke. Det gjennomføres i tillegg tjenesteledermøter. Her legges en sentral del av grunnlaget for en helhetlig organisasjon.

Administrativ virksomhet er i hovedsak stab- og støttefunksjoner som er underlagt kommunedirektøren. Dette gjenspeiler enhetens viktigste oppgave, som er å bidra til spisskompetanse og støttefunksjoner til de øvrige driftsenhetene. Herunder ligger økonomi, personal, IKT, servicekontor, arkiv m.m.

Servicekontoret

Servicekontoret har per i dag 4,8 årsverk og ivaretar blant annet arkivtjenester, resepsjon, turistinformasjon, oppfølging av råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, valgansvar samt behandling av skjenke- og serveringsbevillinger. Kontoret har også ansvar for drift av kommunens nettsider og sosiale medier, sekretariatsfunksjoner innen beredskap, teknikk og miljø, politisk møtesekretariat, samt kontorstøtte til skole og omsorg. I tillegg er kontoret ansvarlig for fakturering i organisasjonen.

Fra 1.1.2026 overføres ett årsverk til arkivtjenesten i Værnesregionen (Værnesregionen dokumentasjonssenter). Servicekontoret skal utføre tjenester tilsvarende 20 % for VarDoks, og dette vil bli fakturert Malvik kommune i 2026.

Mål for servicekontoret 2026

Servicekontoret skal fungere som et sentralt kommunikasjonsledd for både innbyggere og ansatte, både fysisk og digitalt. Kontoret vil bidra til å legge til rette for organisasjonens bruk av kunstig intelligens i samarbeid med VAR-IT. Det rettes særlig oppmerksomhet mot servicekontor/innbyggertorg i forbindelse med etableringen av nytt helse- og administrasjonsbygg. Arkivplanen og bevarings- og kassasjonsplanen skal revideres i 2026.

Kontroll og tilsyn

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet har en ramme på kr 822 000,- for 2025. Rammen er tatt inn i kommunedirektørens forslag. Størstedelen av rammen går til dekning av kjøp av revisjonstjenester og sekretariattjenester for kontrollutvalget. For nærmere informasjon om kontrollutvalgets budsjettforslag vises det til utvalgets behandling som følger som vedlegg til dette dokumentet.

Sommerjobb for skoleungdom

Det er avsatt brutto kr 130 000,- til ordningen som ungdom og bedrifter i Tydal har hatt anledning til å benytte seg av i mange år. Det er sannsynlig at kommunen vil motta kr 70 000,- i tilskudd fra Trøndelag fylkeskommune. Netto-kostnaden for kommunen vil da bli på kr 60 000,-.

Ordningen innebærer at bedrifter søke om å få refundert inntil 50 % av lønnsutgiftene for inntil 112,5 timer hver for inntil 2 ungdommer pr. bedrift. Tilbudet gjelder ungdom fra og med det året de fyller 15 år, og til og med det året de fyller 20 år.

Bedriften har arbeidsgiveransvar og administrerer arbeidsforholdet. Det foreslås ikke endring i beløp fra 2026.

Overordnet beredskap

Kommunens beredskapsarbeid er basert på lov om kommunal beredskapsplikt. Denne loven krever at kommunene utfører risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) og utarbeider relevante beredskapsplaner. Tydal kommune fullførte sin helhetlige ROS-analyse i 2024.

Kommunalt beredskapsråd for Tydal ble formelt etablert i 2024. Det planlegges med to møter i 2026, og tema som drøftes her, henger blant annet samme med risikoer avdekket i ROS-analysen.

Kommunen er forpliktet gjennom helse- og omsorgstjenesteloven til å tilby psykososial beredskap og oppfølging. For å møte denne plikten har kommunen dannet et tverrfaglig psykososialt kriseteam, bestående av ansatte fra flere sektorer.

I 2026 skal Tydal være vertskapskommune for en todagers fullskala beredskapsøvelse. Hele Tydal kommunes krise-organisasjon skal øves, i tillegg til nødetater, sivilforsvar og andre beredskapsaktører.

Administrative VR-tjenester

Tydal kommune deltar i det interkommunale samarbeidet Værnesregionen innenfor områdene IKT, innkjøp, lønn og regnskap samt personvernombud. Værnesregionen er en viktig arena for kommunen, både på politisk og administrativt nivå. Det er helt vesentlig at samarbeidet opprettholdes og utvikles videre, men på premisser som kommunen er tjent med.

Budsjett for Tydal kommunes andel i administrative tjenester i VR:

Tall i 1 000 kr	Budsjett	Økonomiplan			
Samarbeidsområder	2025	2026	2027	2028	2029
VR dokumentasjonssenter	-	1 079	1 079	1 079	1 079
VARIT drift	5 567	6 326	6 326	6 326	6 326
Personvernombud	55	54	54	54	54
VR innkjøp	247	256	256	256	256
VR lønn og regnskap	1 836	1 924	1 924	1 924	1 924
VR administrativ ressurs	31	31	31	31	31
Sum utgifter	7 736	9 670	9 670	9 670	9 670

Kommunens andel i Værnesregionen innenfor administrative tjenester øker i 2026 med 1,9 mill. kr i forhold til budsjettet for 2025. Av dette utgjør Værnesregionen dokumentasjonsenter (Vardoks) 1,1 mill. kr med oppstart 01.01.26. Kommunen reduserer samtidig egen bemanning med 1 årsverk. Øvrige økninger i Værnesregionen kommer hovedsakelig innenfor IKT. For nærmere informasjon se Værnesregionen sine budsjetter.

Værnesregionen IT (VARIT)

VARIT ble etablert fra 01.05.10 som et interkommunalt vertskommunesamarbeid med Stjørdal kommune som vertskommune. VARIT skal bidra til at kommunene får økt kompetanse og redusert sårbarhet. Enheten skal legge til rette for at kommunene utnytter og utvikler eksisterende og nye digitale verktøy for å oppnå effektiviseringsgevinster og bedre ressursutnyttelse. Enheten har som mål å framstå som dyktig, pålitelig og serviceinnstilt. Enheten skal levere stabil og sikker drift. Tydal sin andel i drift vil utgjøre 6,3 mill. kr i 2025. I tillegg kommer en andel av investeringskostnadene som er beregnet til årlig 0,6 mill. kr.

I tillegg til kostnadene med VARIT har alle samarbeidskommunene lokale kostnader for å kunne levere IT-tjenester. Disse kostnadene utgjør i 2026 om lag 0,6 mill. kr og er drift av kritisk nettverksinfrastruktur.

Personvernombud i Værnesregionen

Stillingen er av vertskommunen Stjørdal organisatorisk plassert i VARIT. Personvernombudet har under nytt lovverk forsterket fokus på koblingen lovverk og IT (dataregistrering). Personvernombudet skal gi råd til den behandlingsansvarlige eller databehandleren og til de ansatte som utfører behandlingen av personopplysninger om de forpliktelsene virksomheten har etter personvernlovgivningen. Ombudet skal kontrollere overholdelsen av forordningen og andre relevante regelverk med personvernbestemmelser, samt virksomhetens egne interne retningslinjer for personvern.

Lønn og regnskap i Værnesregionen

Enheten ivaretar lønns- og regnskapsoppgaver samt innfordring av krav for de 5 deltakerkommunene, IKA Trøndelag, 4 fellesråd/sokn 6 menighetsråd/sokn FIDES IKS og Selbu næringsselskap KF. Enheten gir også råd, veiledning og opplæring av ledere og andre ansatte i den enkelte kommune. Tydal sin andel vil utgjøre 1,9 mil. Kr i 2026.

Innkjøpssamarbeidet i Værnesregionen

Enheten driver fortløpende konkurranseutsetting av de største produktgruppene for kommunene i Værnesregionen. Videre driver enheten med rådgivning og bistand hos kommunene i forbindelse med utarbeidelse av konkurranse-dokumenter. Konkurransgjennomføring, kontraktsledelse og oppfølging er de aktivitetene som preger hverdagen. Rådgivning er en økende aktivitet for innkjøp, i tillegg til komplekse anskaffelsesprosesser. Arbeidet som gjøres fører til innsparinger i alle enheter.

Administrativ ressurs i Værnesregionen

Ressursen skal bl.a. ivareta deltakerkommunenes og regionens interesser for å bedre tjenestetilbudet til innbyggerne, styrke og ivareta eksisterende arbeidsplasser og initierer nye prosjekter som kan gi et bredere og mer variert sysselsettingstilbud i regionen.

Kultur

Det er en 30 % stillingsressurs som jobber med kultur i kommunen. I dette ligger blant annet tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet (spillemidler), samarbeidsmøter med lag og organisasjoner og tilskuddsordninger. I tillegg utføres noe arbeid med kultur i servicekontoret.

Kulturplan 2012-2026 «kultur til tusen» gir generelle føringer på hva kommunens kultursatsing innebærer. Kommunen har flere virkemidler for kulturlivet i Tydal. Her nevnes kulturmidler, diverse tilskuddsordninger, kulturhus, Tydal museum, Tydalshallen og Stuguvollmoen. Kulturen må i stor grad skapes og gjennomføres av frivillige, lag og organisasjoner.

Tydal Museums Venneforening (MV) ble stiftet i 2019. Formålet er sammen med Tydal kommune å utvikle Tydal museum, Storaunstuggu og Kistafoss kraftstasjon til et levende museumsanlegg med lokal forankring og som attraktive stoppesteder for tilreisende. Faste dugnadsdager gjennom store deler av året har hatt stor oppslutning, og sammen med verdifullt arbeid for å ta vare på historien har dette blitt et viktig samlingssted for veldig mange. Tydal kommune og MV har halvårlige møter.

Det er gledelig å registrere den store aktiviteten i lag og organisasjoner i Tydal. Tydal Fritidspark, klubbhuset på Kløfta og skytterbanen er noen av anleggene der det blir lagt ned utallige dugnadstimer. Dette bidrar til mange fritidstilbud, som igjen gir økt bolyst. Tydalshallen brukes mye, både av lokale lag og private leietakere. Det er en økning i utleie av bassenget og hallen, også til utenbygdsboende

Det er et gjennomgående behov for vedlikehold av kommunale kultureiendommer.

Det foreslås kr 755 000,- til tiltak innenfor kulturområdet for 2026 (belastes driftsbudsjettet):

Navn	
Tilskudd til kino	30.000
Tilskudd til 17. mai	30.000
Idrettsstipend	15.000
Kulturmidler	400.000
Tydal kommune – 125 års jubileum	150.000
Kulturtiltak	100.000
Frivillighetspris 2026	10.000
Tydal museum, inventar/utstyr	20.000

Kulturmidler

Beløp økes med 100.000 til 400.000 (driftsbudsjett). Samtidig foreslås det å avvike dagens ordning med søkbare midler til omdømmefondet. Kommunedirektøren finner det viktig å opprettholde kulturmidlene, da dette er midler som kommer svært mange til gode. Ved å ta bort omdømmefondet og samtidig øke årlig beløp til kulturmidler vil dette trolig bidra til at lag og organisasjoner får bedre økonomi. Dette vil igjen kunne føre til flere aktiviteter og kanskje gjøre det enklere å rekruttere til verv i de ulike lagene. For å lykkes med videre utvikling av lokalsamfunnet er kommunen helt avhengig av aktiviteter og tilbud – nettopp fra disse aktørene. Retningslinjer for kulturmidlene revideres.

Bibliotek

Tydal bibliotek er et kombinasjonsbibliotek som i dag er lokalisert i skolens lokaler på Kløfta. Folkebibliotekets åpningstider er mandag 13-16, onsdag 10-14 og torsdag 13-19. Tirsdager og annenhver torsdag er det lånetimer for skolen, i tillegg til barnehagebesøk på onsdager. Biblioteksjef er ansatt i 70 % stilling på bibliotek og 30 % stilling på kultur.

Tydal bibliotek skal være tilgjengelig for alle innbyggere og fungere som en møteplass og en arena for debatt og kunnskap. For å kunne gi våre brukere et godt tilbud er vi avhengig av å kunne tilby aktuelle bøker og andre medier på lik linje med andre bibliotek. Med utviklingen har det også kommet et behov for å kjøpe inn e-bøker og digitale lydbøker, som vi har valgt å skille ut på en egen post i budsjettet.

Biblioteket er landets mest besøkte kulturhus og har som oppgave å drive aktiv formidling der vi skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, i tillegg til at vi skal være en arena for offentlig samtale og debatt. For å kunne oppfylle disse målsetningene i bibliotekloven er vi avhengig av å ha en budsjettpost til arrangementer. Forfatterbesøk og andre arrangement vil bidra til et aktivt og levende bibliotek som tar ansvar for en stor del av det kulturelle tilbudet i kommunen.

I kommunedelplan for kultur er det et mål om å prioritere kulturelle tiltak for alle deler av befolkningen. Vi jobber vi hele tiden med å gjøre biblioteket mer tilgjengelig og vil i 2026 tilpasse lokalene med egen inngang til biblioteket og innføring av meråpent/selvbetjent bibliotek. Meråpent bibliotek fungerer slik at våre brukere kan få tilgang til biblioteket i gitte tidspunkt hver dag hele uken, både på helligdager og helg. Man bruker lånekortet sitt og en pinkode for å komme seg inn i biblioteklokalet og låner det man ønsker på en selvbetjent automat. Dette vil gjøre at studenter som er hjemme på helg, fritidsbeboere og alle innbyggerne i kommunen nå får et svært utvidet bibliotektilbud med tanke på åpningstider og tilgjengelighet.

Driftsbudsjett og økonomiplan sentraladministrasjonen, kultur og fellesfunksjoner

Tall i 1 000 kr	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter	27 507	25 707	27 590	27 455	27 105	27 105
Driftsinntekter	-593	-1 070	-1 260	-2 160	-2 160	-2 160
Netto driftsutgifter	26 914	24 637	26 330	25 295	24 945	24 945

Måten budsjettet settes opp på er under endring. Sammenligning over flere år vil ikke nødvendigvis gi et riktig bilde. For 2026 utgjør driftsbudsjettet 26,3 mill. kr som er en netto økning på 1,7 mill. kr i forhold til 2025. Økningen skyldes i hovedsak økte utgifter til Værnesregionen og til bibliotek og kultur.

Næring og utvikling

Mye av næringsarbeidet ble fra mai 2024 flyttet fra Tydal kommune til Tydal Næringssselskap AS (TYNS). Kommunedirektøren har månedlige møter med daglig leder i TYNS, samtidig som det blir samarbeidet om saker der dette faller naturlig.

Med de senere års befolkningsutvikling, vil det fortsatt være svært viktig å jobbe for å beholde arbeidskraften og innbyggerne som bor i kommunen. Det er i tillegg helt nødvendig å rekruttere nye innbyggere til kommunen. Med liten eller ingen arbeidsledighet, er det svært ønskelig med innbyggere i yrkesaktiv alder – gjerne barnefamilier. Tilrettelegging med gode tjenester og attraktive bolystiltak kan bidra til ønsket utvikling.

For å lykkes med utviklingsarbeidet må vi samarbeide – mot felles mål. Det er mye aktivitet i kommunen, og her er det potensiale og marked for nye etableringer eller tilpasninger som vil gi økt omsetning. Dette må næringsaktørene gjøre selv, med bistand fra kommunen/TYNS der det er ønskelig.

Mål 2026 – 2029

Fokusområder i kommende periode:

- Tilrettelegging for bolyst
 - Ta vare på innbyggerne vi har
 - Gjøre Tydal til et godt valg å bosette seg – attraktivitet og bolyst
- Styrke Tydal kommune som tilrettelegger for gode tjenester og økt bolyst
 - Utnytte teknologi
 - Motiverte medarbeidere
 - Stolt tjenestetilbyder
- Rekruttering av kvalifisert kompetanse

Driftsbudsjettet og økonomiplanen næring

Tall i 1 000 kr	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter	7 936	6 885	8 305	7 015	7 015	7 015
Driftsinntekter	-7 420	-6 755	-8 250	-5 697	-5 697	-5 697
Netto driftsutgifter	516	130	55	1 318	1 318	1 318

Måten budsjettet settes opp på er under endring. Sammenligning over flere år vil ikke nødvendigvis gi et riktig bilde.

De enkelte driftstiltakene – finansiert med bruk av næringsfondet (konsesjonsavgiftene)

Tall i 1 000 kr	Økonomiplan				Sum
Driftstiltakene	2026	2027	2028	2029	2026 - 29
Infrastuktur- og bolysttiltak	3 900	3 900	3 900	3 900	15 600
Medlemsskap næringsforeningen i VR	0	0	0	0	0
Sum driftstiltak	3 900	3 900	3 900	3 900	15 600
Stilling bolystkoordinator	500	1 000	1 000	1 000	3 500
Prosjekt distriktutvikling	1 300				1 300
Eldre saker til utbetaling pr. 31.12	1 100				1 100
Samarbeidsavtaler	200	200	200	200	800
Kjøp av tjenester Tydal næringssselskap AS	1 200	2 000	2 000	2 000	7 200
Sum øvrige	4 300	3 200	3 200	3 200	13 900
Sum total bruk av næringsfondet	8 200	7 100	7 100	7 100	29 500

Tiltak finansiert med bruk av næringsfondet påvirker ikke kommunens ordinære drift, men saldoen på næringsfondet.

Infrastruktur- og bolysttiltak

Årlig budsjettpost. Eksempel på denne type tiltak kan være:

- Videreutvikling av stier og løyper
- Løypekjøring langrenn
- Scooterløyper
- Skilting
- Pumptrack i Ås og Stugudalen
- Tur-trapp (populært for fastboende og turister)
- Badstue
- Oppgradering av eksisterende tilbud (eksempel: Tydal Torg, Rotodden, Naturpark Tydal)
- Bru Kløfta – Storekra

Medlemskap i næringsforeningen

Det er ikke satt av midler til deltakelse i næringsforeningen.

Stilling som bolystkoordinator

Opprette en "Bolystkoordinator"-stilling 100 %. En dedikert person som jobber med blant annet foreslåtte infrastrukturtiltak for å øke trivsel, tilhørighet og attraktivitet i kommunen.

Ansvarsområder kan inkludere:

- Ansvar for gjennomføring av infrastruktur- og bolysttiltak
- Samarbeid med frivillige lag og foreninger
- Koordinering av arrangementer og møteplasser
- Markedsføring av kommunen som bosted
- Oppfølging av tilflyttere og nye innbyggere
- Identifisering og utvikling av lokale kvaliteter (natur, kultur og næring)
- Tydalsvukku

Fokus på tilflytting og integrering. Stillingen kan ha ansvar for å:

- Lage velkomstpakker og informasjonsmateriell
- Arrangere "bli kjent"-kvelder
- Følge opp tilflyttere med samtaler og nettverksbygging
- Samarbeide med næringsliv

Styrke lokal identitet og stolthet. Bolyst handler også om å være stolt av stedet man bor. Stillingen kan:

- Dokumentere og formidle lokalhistorie og kultur
- Skape kampanjer som løfter fram lokale helter og initiativ
- Jobbe med barn og unge for å skape tilhørighet
- Sørge for at infrastruktur som løyper, stier, naturpark, Rotodden m.m. til enhver tid er oppgradert. Dette må koordineres med lokale lag og foreninger

Tverrfaglig samarbeid. Stillingen bør være en brobygger mellom:

- Oppvekst, kultur, næring og teknisk sektor
- Frivillighet og kommuneadministrasjon
- Innbyggere og politisk ledelse

Bruk data og innbyggerinnsikt. Stillingen kan også jobbe med:

- Innbyggerundersøkelser om trivsel og behov
- Kartlegging av hva som skaper bolyst lokalt

Samarbeidsavtaler

Årlig budsjettpost. Eksempel på avtaler:

- Tydal IL – Stolpejakten
- Tydal IL og Græsli IL – Pilegrimsleden
- Samarbeidsavtale med Tydal Skisenter

Distriktssatsingsprosjektet «I LAG» - kr 1 300 000,-

Dette er et treårig distriktssatsingsprosjekt initiert av Trøndelag fylkeskommune. Prosjektet har i tillegg til 6 deltakerkommuner flere samarbeidsaktører; Distriktssenteret, Husbanken, KS, Statsforvalteren i Trøndelag i Innovasjon Norge. Deltakerkommunene er Tydal, Meråker, Leka, Høylandet, Snåsa og Rennebu. Hver av deltakerkommunene har en ansatt prosjektleder i 100 % stilling. Prosjektet finansieres med 1,3 mill. kr fra næringsfondet.

I Tydal sin deltakelse i prosjektet blir det jobbet med blant annet:

- Rekruttering
- Treffsted i Ås
- Tilrettelegging for økt bosetting
- Markedsføring av Tydal som bo- og reiselivskommune
- Planlegging av lokalsamfunnet, infrastruktur og bolysttiltak
- Koordinere informasjon til eksisterende og mulige innbyggere og hytteeiere i Tydal

Eldre saker til utbetaling – kr 1 100 000, -

I dette beløpet ligger alle eldre saker som er innvilget og ikke utbetalt fra omdømmefondet og næringsfondet. Mange saker har minst 2 års frist for utbetaling. Beløpet kan bli høyere/lavere, avhengig av utbetalinger av innvilgede tilskudd i perioden.

Kjøp av tjenester fra Tydal Næringselskap AS (TYNS)

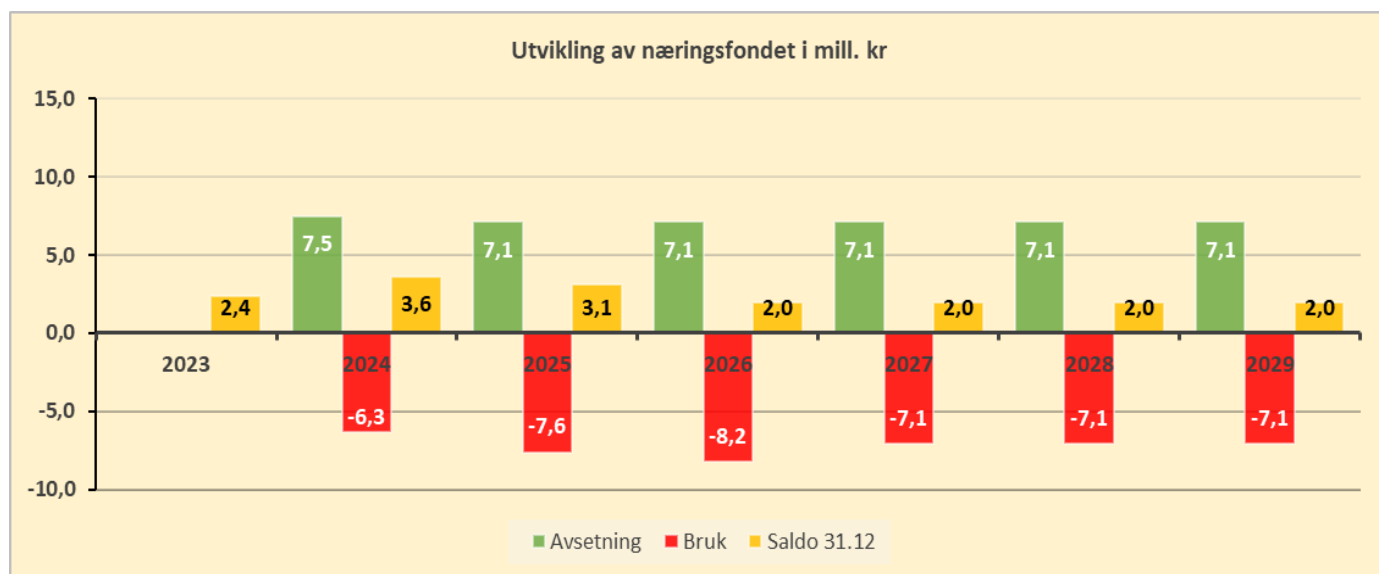
Det ble i kommunestyret den 16.10.2023, PS113/23 vedtatt å bevilge 4,2 mill. kr som kapital til selskapet hvor hele beløpet ble belastet kommunens regnskap i 2023. Kr 200 000,- av disse benyttes til aksjekapital og resten av beløpet planlegges brukt til drift av selskapet i 2024, 2025 og deler av 2026. Den store engangsbevilgningen ble gjort av skattetekniske årsaker. Det skal inngås avtale om tjenestekjøp mellom kommunen og næringselskapet.

Ved utgangen av 2025 er beregnet saldo på overkursen 0,8 mill. kr. TYNS har oversendt et årlig driftsbudsjett på 2,6 mill. kr i 2026 som følger som vedlegg til dette dokumentet. Kommunedirektøren foreslå en ramme for virksomheten på 2 mill. kr i 2026 som finansieres ved å bruke opp overkursen og i tillegg en bevilgning på inntil 1,2 mill. kr fra næringsfondet. For de øvrige årene i planperioden foreslås det en årlig bevilgning på 2 mill. kr finansiert av næringsfondet.

Oppsummering utvikling av næringsfondet

I enhver konsesjon for regulering av vassdrag blir konsesjonæren pålagt å betale de berørte kommuner konsesjonsavgift. Konsesjonsavgiften er dels ment å gi kommunene en andel av verdiene som blir skapt ved utbyggingen og/eller reguleringen, og dels ment som en kompensasjon for skader og ulemper av allmenn karakter som ikke blir erstattet på annen måte. Konsesjonsavgiften kan sammenlignes med miljøavgifter på andre samfunnsområder. Konsesjonsavgiftene utgjør 7,1 mill. kr. I 2026. Konsesjonsavgiftene avsettes til næringsfondet og tas inn i budsjettet til bruk i Tydal Næringselskap AS sitt næringsarbeid og til finansiering av felleskommunale tiltak og infrastruktur.

Utviklingen av næringsfondet fordeler seg slik i planperioden:

Den regnskapsmessige fondsbeholdningen var ved utgangen av 2024 på 3,6 mill. kr. Anslått bruk i 2025 er på 7,6 mill. kr som inkluderer eldre saker til utbetaling. Saldo vil være ca. 2 mill. kr ved utgangen av 2026.

Hele den årlige konsesjonsavgiften på 7,1 mill. kr er som vist i figuren ovenfor gjort tilgjengelig for bruk hvert år i planperioden. Kommunen bør imidlertid bruke en del mindre enn de årlige konsesjonsavgiftene. Det vil øke saldoen på næringsfondet og kommunen har da bedre finansieringsmuligheter når det vil være behov for en større innsats innenfor nærings- og infrastruktururområdet.

Kommunedelplan idrettsanlegg og kulturbygg

Det er prioritering i to ulike kategorier, ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Prioriteringene foretas av kommunestyret i dette dokumentet.

Ordinære anlegg

Eier	Tiltak	Kostnad	Tilskudd	Kommentar
1. Tydal IL	Tydal Fritidspark Lagerbygg	Ca. 900 000,-	Ca. kr 300 000,-	Pilotprosjekt, oppstart 2025/2026

Nærmiljøanlegg

Eier	Tiltak	Kostnad	Tilskudd	Kommentar
1. Tydal IL	Tydal Fritidspark Gapahuk	Ca. kr 700 000,-	Ca. kr 350 000,-	Pilotprosjekt, oppstart 2025/2026
2. Tydal kommune	Nærmiljøpark Tydal helse- og administrasjonsbygg Balansepark	Ca. kr 757 500,-	Ca. kr 378 750,-	Oppstart 2027
3. Tydal kommune	Nærmiljøpark Tydal helse- og administrasjonsbygg Motorikkkpark	Ca. kr 743 475,-	Ca. kr 371 737,-	Oppstart 2027
4. Tydal kommune	Nærmiljøpark Tydal helse- og administrasjonsbygg Utendørs bordtennis	Ca. kr 641 125,-	Ca. kr 320 562,-	Oppstart 2027
5. Tydal kommune	Nærmiljøpark Tydal helse- og administrasjonsbygg Gapahuk	Ca. kr 800 000,-	Ca. kr 400 000,-	Oppstart 2027
6. Tydal kommune	Nærmiljøpark Tydal helse- og administrasjonsbygg Trimpark	Ca. kr 800 000,-	Ca. kr 400 000,-	Oppstart 2027
7. Tydal kommune	Aktivitetssti Ås- Kløfta	Ca. kr 15 000 000,-	Ca. kr 5 000 000,-	Kløfta-Ås 2026-2028

Kommentarer ordinære anlegg:

1. Lager/speakerbu Tydal Fritidspark. Dette er et pilotprosjekt i samarbeid med Norges Skiforbund, skikretsene i Trøndelag og Møre og Romsdal, Trøndelag fylkeskommune, SpareBank 1 SMN og Norges Cykleforbund. Prosjektet finansieres som et spleiselag mellom Trøndelag fylkeskommune, SpareBank 1 SMN, spillemidler og dugnad. Tverga, som er et ressurscenter for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Norge, er også med i samarbeidet.

Kommentarer nærmiljøanlegg:

1. Gapahuk i Tydal Fritidspark. Dette er et pilotprosjekt i samarbeid med Norges Skiforbund, skikretsene i Trøndelag og Møre og Romsdal, Trøndelag fylkeskommune, SpareBank 1 SMN og Norges Cykleforbund. Prosjektet finansieres som et spleiselag mellom Trøndelag fylkeskommune, SpareBank 1 SMN, spillemidler og dugnad. Tverga, som er et ressurscenter for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet i Norge, er også med i samarbeidet.
2. – 6. Aktivitetspark ved Tydal sykehjem. Byggingen av Tydal helse- og administrasjonsbygg er i gang og man ønsker å etablere en aktivitetspark med fem enkeltstående anlegg i tilknytning til bygget og sentrum i Tydal kommune. Aktivitetsparken skal bestå av en balansepark, en motorikkkpark, utendørs bordtennis, gapahuk og trimpark.
7. Tydal kommune vil utrede planer for å binde sammen Ås sentrum og Kløfta området. Dette kan gjøres med å bygge en aktivitetssti, som innbefatter ei gangbru over Nea til Storekra. Kostnadsoverslaget er høyst usikkert på nåværende tidspunkt.

7.2 Sektor oppvekst

Sektorleder oppvekst har overordnet ansvar for følgende enheter: frivilligsentralen, flyktningetjenesten, voksenopplæring, grunnskole, skolefritidsordning (SFO), kulturskole, barnehage, ungdomsklubb og ungdomsarbeid. I tillegg inngår de interkommunale VR-tjenestene pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og barnevern.

For 2026 er det planlagt 28,85 faste årsverk fordelt på forskjellige yrkesgrupper. Av disse er 15,1 årsverk knyttet til skolen og 10,6 til barnehagen som de største enhetene.

Oppvekstsektoren i Tydal kommune omfatter et bredt spekter av tjenester og tilbud som skal sikre barn og unge gode oppvekstvilkår.

I tråd med kommuneplanens samfunnsdel skal Tydal kommune være et trygt lokalsamfunn som forebygger utfordringer på et tidlig stadium. Oppvekstsektoren har et særlig ansvar for å drive kontinuerlig oversiktsarbeid og sikre helhetlig innsats for barn og unge. Det skal legges til rette for at barn og unge møter utfordringer som styrker deres mestring og rustning for fremtiden.

Barnehagetilbudet skal gi gode rammer for barnefamilier, og skolen skal være inkluderende, utviklende og trygg. Kulturskolen og ungdomstilbudene skal bidra til personlig og sosial utvikling, og fysisk planlegging skal ta hensyn til barn og unges behov for aktivitet og trivsel i nærmiljøet.

God fysisk og psykisk helse er grunnleggende for en god oppvekst. Kommunen og samfunnet har en viktig rolle med å tilrettelegge for disse faktorene gjennom ulike tiltak og støtteordninger. Et helhetlig arbeid på tvers av sektorer og tverrfaglighet gjennom et tett samarbeid er viktig bidrag i dette arbeidet.

Oppvekstsektoren vil i budsjettåret prioritere:

- Tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid
- Kvalitet og inkludering i barnehage og skole
- Styrking av ungdomstilbud og forebyggende arbeid
- Kompetanseheving og utvikling av ansatte
- Samarbeid med frivilligheten og styrke foreldresamarbeidet

Oppfølgingen av Samordning av Lokale rus- og kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT) er lagt til sektorleder for oppvekst. Tydal kommune kjøper SLT-koordinatorressurs fra Selbu kommune. Hovedformålet med SLT-arbeidet er å samordne forebyggende tiltak rettet mot barn og unge, i samarbeid mellom kommune, politi, frivillige og andre aktører. SLT-modellen er en nasjonal samordningsmodell som skal bidra til trygge og gode oppvekstvilkår gjennom koordinert innsats.

Politikontakten i Tydal har en sentral rolle i det forebyggende arbeidet, og bidrar aktivt inn i både barnehage og skole. Dette samarbeidet er en viktig ressurs i det tverrfaglige arbeidet med barn og unge.

Sektorleder deltar i fagråd oppvekst i Værnesregionen og i kompetansenettverkene for både barnehage og skole. Ordningen for lokal kompetanseutvikling i barnehage og grunnsopplæring er forankret i forskrift om tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling. Dette skal bidra til å styrke profesjonsfellesskapene og utvikle praksis i tråd med lokale behov.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er en sentral del av utviklingsarbeidet i oppvekstsektoren. Målet er å sikre at alle barn og unge får et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud, og at ansatte i barnehage, skole og PP-tjeneste har nødvendig kompetanse til å identifisere behov, tilrettelegge opplæringen og bidra til tidlig innsats og forebygging av utenforskap.

Arbeidet med prosjektet Foreldrekompasset er kommet godt i gang og prosjektleder er ansatt i 20% stilling ut 2026. I barnehage og skole er foreldremøtene den viktigste arenaen for Foreldrekompasset. Programmet bygger på forskning og erfaring fra tidligere forebyggende tiltak, og er utviklet som et helsefremmende og inkluderende verktøy for hele oppvekstløpet.

I arbeidet med kvalitetsutvikling i oppvekstsektoren har Tydal kommune et tydelig fokus på et helhetlig oppvekst- og opplæringsløp. Barnehagen spiller en sentral rolle i å utvikle barns sosiale ferdigheter gjennom lek og læring, og legger et viktig grunnlag for videre utvikling og læring i skolealder.

Oppvekstsektoren samarbeider tett om ressursbruk og har felles satsingsområder, som del av en helhetlig strategi for utvikling og trivsel blant barn og unge. Målet er at vi gjennom dette samarbeidet styrker sammenhengen mellom barnehage, skole og fritid, og sikrer at tiltak og innsats er godt koordinert. Vårt overordnede mål er å legge til rette for at barn og unge får møte utfordringer på en måte som gjør dem godt rustet for fremtiden – både faglig, sosialt og personlig.

Tydal ungdomsråd er en aktiv og engasjert gruppe som bidrar med viktige innspill i saker som berører barn og unge. Det legges godt til rette for dialog og medvirkning, og rådet viser stort engasjement gjennom relevante spørsmål og synspunkter i aktuelle temaer. Deres deltakelse har stor betydning for arbeidet med barn og unge, og ungdomsrådets stemme er en verdifull ressurs for å sikre at tiltak treffer målgruppen på en god måte. Det er vedtatt egne vedtekter for ungdomsrådet, som skal sikre reell medvirkning i tråd med kommuneloven § 5-12.

Junior- og ungdomsklubben i Tydal er en viktig møteplass for barn og unge, der vennskap, fellesskap, mestring og trivsel står i sentrum. Klubben tilbyr et trygt og inkluderende miljø hvor man kan være sosial, spise sammen, spille spill og delta i ulike aktiviteter. Klubben fungerer som et fast holdepunkt i hverdagen, og det arrangeres klubbkvelder annenhver uke gjennom skoleåret. Det er ansatt en klubbmedarbeider i 10 % stilling, og lærling i oppvekstsektoren har deler av sin læretid knyttet til klubben.

Voksenopplæringen har per dags dato ingen deltakere med rett til norskopplæring eller grunnskoleopplæring. I tråd med dette er aktivitetsnivået og ressursbruken redusert. Retten til opplæring for voksne er regulert i den nye opplæringsloven som trådte i kraft 1. august 2024. For personer med innvandrerbakgrunn gjelder også integreringsloven, som gir rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Tydal kommune mottok ingen anmodning om bosetting av flyktninger for 2025. På bakgrunn av dette har kommunen gitt tilbakemelding om at det anses som uaktuelt å bosette flyktninger i 2026. Kommunen har behov for forutsigbarhet i tjenestetilbud og ressursbruk, og stor variasjon i bosettingsoppdragene utfordrer dette.

Hovedoppgaven i 2026 vil være oppfølging av de flyktningene som allerede er bosatt. De fleste har et arbeidsforhold eller deltar i tiltak som følges opp av arbeidsgivere og NAV.

Per 1. oktober 2025 har Tydal kommune 22 ukrainske flyktninger, hvorav 3 er barn i barnehage- eller skolepliktig alder. 20 av disse er bosatt i Tydal, mens 2 er bosatt i andre kommuner. De fleste voksne har fullført det 12 måneder lange introduksjonsprogrammet i kommunen.

Fra høsten 2025 er ressursene til bosettingsarbeidet redusert, og kommunen har nå flyktningrådgiver tilgjengelig maksimalt én dag per uke. Dette legges også til grunn for våren 2026.

Arbeidet med bosetting og integrering av flyktninger finansieres gjennom statlig tilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi), kjent som «Integreringstilskuddet». Tilskuddet skal bidra til at kommunene gjennomfører et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, slik at flyktningene raskt kan forsørge seg selv og delta i samfunnet. Tilskuddet skal dekke gjennomsnittlige utgifter kommunen har til bosettingsarbeidet i bosettingsåret og de fire påfølgende årene. Kommunene mottar tilskudd per person som bosettes, og det finnes egne satser for ulike grupper, inkludert barn, voksne, enslige mindreårige og eldre.

Kulturskole

Tydal kulturskole har 0,75 lærerårsverk, og 20 elever mottar undervisning i skoleåret 2025/2026. Opplæringen omfatter seks ulike tilbud: sang, gitar, piano, keyboard, slagverk og lek og rytme. Gjennom deler av året organiseres samspill, og det arrangeres både digitale og fysiske konserter. Kulturskolen arbeider aktivt med å motivere elever til deltakelse i UKM – Ung Kultur Møtes. Det er etablert samarbeid med Tydal skole gjennom et fellesprosjekt som avsluttes med en forestilling. I tillegg vurderes det å tilby komprimerte kurs over kortere perioder, noe som kan muliggjøre rekruttering og innleie av eksterne instruktører og lærere.

Kulturskolens virksomhet er hjemlet i opplæringsloven § 26-1, som pålegger kommunen å tilby kulturskole til barn og unge, organisert i tilknytning til skolen og det lokale kulturlivet. Formålet med kulturskolen er å legge til rette for at elevene får lære, oppleve, skape og formidle kulturelle og kunstneriske uttrykk i et trygt og godt skolemiljø, jf. §26-2.

Frivilligsentral

Tydal frivilligsentral er en av landets eldste og ble etablert av Tydal Sanitetsforening i 1991. Den har vært kommunalt drevet siden 2018 og er organisert under sektor Oppvekst. Vi har lokaler på skolen, i tilknytning til biblioteket. Frivilligsentralen skal være mangfoldige møteplasser bygget på frivillighetens premisser og lokale ønsker, ivaretatt av ansatte i samhandling med frivillige, lag, foreninger og kommunen. På landsbasis finnes 551 sentraler fordelt på 335 kommuner. Frivilligsentralene mottar årlig et statlig tilskudd til drift, i tillegg til kommunale midler.

Frivilligsentralen er aktiv i ulike prosjekter og aktivitetstilbud rettet mot barn- og unge, driver aktivitetstilbud for hjemmeboende eldre, eldre på institusjon, samt fremmedspråklige og flyktninger bosatt i kommunen. Vi har ulike treffpunkter og aktiviteter på flere arenaer. I tillegg tilbyr Frivilligsentralen «en til en-tjenester» som ledsager til sykehus og lege, besøksvenn for hjemmeboende eldre og eldre bosatt på institusjon, måltidsvenner, handlehjelp mm.

Vi åpnet i februar 2024 en Utstyrssentral i tilknytning til våre lokaler ved skolen. Her kan enkeltpersoner, familier, skole og barnehage låne sport- og fritidsutstyr gratis. Vi inkluderer frivillige i arbeidet ved utstyrssentralen, for eksempel med reparasjoner og vedlikehold av utstyr. Målet med Utstyrssentralen er å bidra til inkludering og økt deltagelse i helsefremmede aktiviteter uavhengig av alder og sosioøkonomisk status. Tilbudet har vært meget godt benyttet siden oppstart og blir kontinuerlig utviklet. Vi har blant annet i samarbeid med Tydal IL opprettet utlånsmulighet i Tydal Fritidspark.

Skole og SFO

Tydal barne- og ungdomsskole/SFO har ved oppstarten av skoleåret 2025-26 15,03 årsverk fordelt på 11,4 årsverk lærere, 1,5 årsverk miljø-/fagarbeidere i skole, 1 administrasjon og 1,03 miljø-/fagarbeidere i SFO. 0,1 årsverk er knyttet til MOT. Frem til jul benytter skolen og SFO også ressurs fra flyktningetjenesten i 50%. Sekretærressursen ved skolen er lagt til servicekontoret som bemanner skolen en dag i uken i 20% ressurs.

Som følge av endringer i skolens ledelse skoleåret 2022/23 ble skolens ledelsesstruktur omgjort. Skoleåret 2025-2026 ble det innenfor skolens ramme igjen tilsatt inspektør ved skolen, for å styrke ledelse og daglig drift ved skolen. Vi ser at sårbarheten ved fravær er stor og har hatt behov for en gjennomgang av ledelsesstruktur og øvrige ressurser for å kunne møte utfordringer ved akutt og langvarig sykdom/fravær ettersom det erfaringsmessig er utfordrende å hente inn vikarer i kommunen. En stabil og forutsigbarhet i ressurser er viktig for å kunne yte de tjenester vi er pålagt å gjennomføre, og samtidig skape gode skole- og læringsmiljø for våre elever. Etter innføring av gratis SFO ser vi økt bruk av tilbudet, noe vi ser positivt på, men samtidig ser vi behovet for økte ressurser for å gi et kvalitativt godt og stabilt tilbud til barns beste. Bemanningen må hele tiden vurderes i sammenheng med forsvarlighet knyttet til den barngruppen som benytter seg av SFO.

Lærerressursen er pr. i dag innenfor kravene i henhold til sentralt vedtatt lærernorm. Når det gjelder kravene som stilles til kompetanse for lærere er skolen sårbar. For skoleåret 2025-2026 har ikke alle tilsatte som underviser i fag ved skolen den kompetansen de etter lovverket skal ha for å være kvalifisert til å undervise.

Skolen har også stor grad av sårbarhet ved fravær innenfor enkelte fag, hvor vi har få personer med fagkompetanse. Med en liten personalgruppe blir det også utfordrende å oppfylle både kompetansekravene i undervisningssituasjonen i ordinær undervisning og i individuelt tilrettelagt opplæring etter Opplæringsloven § 11-6 (tidligere kalt spesialundervisning). Den nye Opplæringslovens §11-9 stiller sterkere krav om fagkompetanse hos dem som skal utføre individuelt tilrettelagt opplæring. Kravene til kompetanse for undervisning av barn med enkeltvedtak kan noen ganger komme i konflikt med vurderinger av hva som er barnets beste. Dette gjelder særlig når man tar hensyn til andre kvalifikasjoner og behovet for å ivareta stabile relasjoner over tid – både for enkeltbarn og grupper av elever.

Overgangsordninger i lovverket som var gjeldende for skoleåret 2024-2025 og gjorde at skolen i stor grad ivaretok elevenes rettigheter på en tilfredsstillende måte etter lovverket. Samtidig vil bortfallet av disse overgangsordningene

fra skoleåret 2025-26 utfordrer dette bildet og medfører at skolen i større grad må sette inn personell med høyere utdanning også i individuelt tilrettelagt opplæring.

Ressursbehovet rundt elever med enkeltvedtak er for tiden stabilt, men tilflytting og nye behov kan utgjøre store endringer prosentvis i dette regnskapet på en liten skole. Timer til fagarbeidere/ assistenter utgjør en stor andel av ressursen til enkeltvedtak ved skolen pr. 2025-2026, men endringene som er foretatt i lovverket fra august 2024 har medført at skolen endrer praksis og benytter mer lærerkompetanse knyttet til oppfølging av enkeltvedtakene fra og med skoleåret 2025-2026. Dette medfører mindre lærerdekning i klasserommet, og færre timer med tolærersystem. Assistenter/ fagarbeidere benyttes oftere som en ekstra voksen i klasserommet. Assistentene/ fagarbeiderne jobber også i skolens SFO, som har behov for tilgang til personale for å betjene både senvakt og tidligvakt. Skoleåret 2025/ 2026 har vi en stor barnegruppe ved SFO, og vurderingen i lys av dette er at det dette skoleåret er behov for forsterket bemanning for å ivareta en forsvarlig drift sikkerhetsmessig og pedagogisk i den delen av åpningstiden hvor det er flest barn.

Ingen lærere ved skolen tar videreutdanning gjennom Utdanningsdirektoratets ordning Kompetanse for Kvalitet skoleåret 2025 – 2026.

Kommunestyret bevilget vinteren 2023 penger til fast tur for elevene i 10. trinn med *Hvite busser*. Skolen arbeider med å skape et helhetlig opplegg knyttet til menneskerettigheter og demokratiforståelse som i løpet av skoleløpet fra 1. - 10. trinn skal gi elevene bakgrunnsforståelse og handlingskompetanse knyttet til temaet. Skolen er også MOT-skole, og arbeidet med MOT på ungdomstrinnet står i nær sammenheng med de kunnskapene og ferdighetene elevene har behov for i arbeidet med *Hvite busser*. Skolen tok også fra skoleåret 2024-25 i bruk et tilsvarende program kalt *SUPER!!* som er utarbeidet av samme fagmiljø og er rettet mot barnetrinnet.

Dagens læreplaner ble innført i 2020, og skolen arbeider kontinuerlig med å tilpasse praksis i tråd med dette. Særlig fokus har vi de siste årene hatt på arbeidet med språk, lesing og skriving, noe som er et arbeid som fortsatt pågår. Lisenser for ulike læremidler har de siste årene steget kraftig i pris i takt med at skolene i hele Norge i mye større grad digitaliseres. Samtidig vektlegger nye læreplaner elevaktivitet og utforskende arbeid i læringsarbeidet, noe som setter krav til læremidlene skolen stiller til rådighet. Det vil også være behov for å forsterke innsatsen med å jobbe med et inkluderende, trygt og godt skole- og læringsmiljø. Skolen arbeider tverrfaglig sammen med andre i kommunen, og har tatt i bruk Foreldrekompasset for å gjøre skape enda bedre rammer rundt foreldresamarbeidet.

5-dagers skoleuke ble innført fra og med høsten 2025 innenfor rammen av skolens ressurser. 5-dagers skoleuke sees i sammenheng med helhetlig skoledag, og har gitt elevene på småtrinnet tid til lekpregete aktiviteter i løpet av skoledagen flere dager i uka. Vi ser økt bruk av SFO. Vi har knapt med ressurser i forhold til størrelse på elevgruppe i SFO og gjennomføring av pålagte planer. For tiden sees det på mulighetene for å gi et utvidet tilbud ved SFO i skolens sommerferie. Det er også nødvendig å revidere vedtektene i henhold til dette før neste skoleår.

Barnehage

Lov om barnehager §18: grunnbemanning, og forskrift til loven §17: pedagogisk bemanning regulerer barnehagens bemanningsbehov. Bemanningsbehovet blir i tillegg til antall barn også regulert ut ifra barnegruppens alderssammensetning.

Barnehagen har 10,58 årsverk fordelt på 11 personer: 4,6 årsverk som barnehagelærere, 1 årsverk som assistent, 3,9 årsverk som barne- og ungdomsarbeidere og 1 årsverk som styrer der 80 % er lederressurs og 20% er vikarressurs. I den totale bemanningen ligger en 50% stilling som dekker pedagogenes planleggingstid, og som derfor ikke skal beregnes inn under bemannings- og pedagognorm. I 2024 ble vi tilført en 100% stilling som barne- og ungdomsarbeider for styrking av barnegruppa for å dekke behovet for spesialpedagogisk hjelp og støtte. Denne stillingen er lagt inn som en innsparing fra høsten 2026 da behovet ikke lengre er til stede.

Foreldrebetaling i 2025 var på kr 1 000,- pr måned for 100 % plass frem til august 2025. Fra 1. august ble den nasjonale satsen satt ned til kr 700,- pr. måned for 100% plass, og vi har redusert ned til nasjonal makspris. Vi følger nasjonale retningslinjer for søskenmoderasjon, med 30% moderasjon for barn nr. 2 og gratis barnehageplass for barn nr. 3 og flere.

Barnehagen har ett hovedopptak med søknadsfrist 1. mars. Ifølge kommunalt vedtak skal det være full barnehagedekning og rullerende opptak, dvs. at barn som søker utenom hovedopptaket skal være sikret et tilbud i barnehagen.

Alle som har søkt om barnehageplass for 2025/2026 har fått tilbud om plass. Tydal kommune innfri dermed, og er pr. definisjon etter lov på full barnehagedekning.

For barnehageåret 2025/2026 har 27 barn barnehageplass, nedgang på tre barn fra forrige barnehageår. Erfaringsvis øker barnetallet litt i løpet av vinterhalvåret da foreldre med barn som er født vinter/vår 2025 søker underveis i året. Det er mange barnefødsler i 2025 som tilsier at vi trolig vil holde oss rundt ca. 30 barn også fra høsten 2026.

Sentral arbeidstidsavtale for pedagogisk personalet i barnehage sier at hver pedagog skal ha minimum 4 timer planleggingstid hver uke. For å gi et godt pedagogisk tilbud er god voksentetthet gjennom hele dagen, og pedagogenes plantid viktig. Plantiden skal bla. brukes til dokumentasjon, lage faglige opplegg, drive oppfølgingsarbeid av enkeltbarn, utviklingsarbeid, faglig oppdatering osv. Plantiden tas ut i løpet av arbeidsdagen, og dekkes nå opp med den tilførte 50% ressursen. Dette sikrer større voksentetthet gjennom deler av dagen, og dermed også økt kvalitet for barna. Økt voksentetthet fører også til mindre arbeidspress for de som er igjen på avdeling, noe som igjen kan føre til mindre sykefravær.

Det er store utfordringer i å få tak i tilkallingsvikarer i sektoren noe som gjør oss sårbare ved fravær. Det å ha tilfredsstillende bemanning gjennom dagen gir høyere kvalitet, og gjør oss bedre rustet til å takle korttidsfravær.

Oppvekst VR-tjenester

Innenfor oppvekstområdet deltar Tydal kommune i det interkommunale samarbeidet Værnesregionen innenfor områdene PPT (Pedagogisk-psykologisk tjeneste) og barnevern.

Budsjett for Tydal kommunes andel i oppveksttjenestene i VR:

Tall i 1 000 kr	Budsjett	Økonomiplan			
Samarbeidsområder	2025	2026	2027	2028	2029
VR PPT	772	793	793	793	793
VR barnevern	3 190	4 260	4 260	4 260	4 260
Sum utgifter	3 962	5 053	5 053	5 053	5 053

Kommunens andel i Værnesregionen innenfor oppveksttjenestene går i forhold til budsjettet for 2025 en del opp både for PPT og barnevern. For nærmere informasjon se Værnesregionen sine budsjetter.

Generelle mål 2026 – 2029

- Gi barna gode oppvekstvilkår i trygge og utviklende omgivelser.
- God faglig og sosial utvikling hos barn og unge.
- God faglig utvikling og kompetanseheving hos personalet.
- Bruke lokalsamfunnet som ressurs og arena for læring.
- Barn og elever skal leke, lære og utvikle seg i et godt og inkluderende barnehage- og skolemiljø. Barnehagen har et utviklingsarbeid knytte opp imot lek for å skape en "lekegod barnehage med lekekloke voksne".
- Bli bedre på pedagogisk bruk av digitale ressurser og utnytte mulighetene som ligger i dem.
- Arbeide systematisk med tidlig innsats og forebyggende tiltak.
- Videreutvikle systemer og kompetanse for å fremme språkutvikling, leseferdigheter og leseglede blant barn og unge.
- Sikre barn sin rett til å si sine meninger og ha innflytelse i saker som angår dem.
- God integrering og inkludering av flyktninger i fritidsaktiviteter og arbeidsrettete tiltak.

- Implementering av "Foreldrekompasset", et universelt forebyggende foreldrestøtteprogram for barnehage, skole og helsestasjon. Foreldrekompasset gir foreldrene kunnskap om barns helse, emosjonelle-, kognitive- og sosiale utvikling, og styrker foreldrenes sosiale nettverk og relasjoner mellom foreldrene. Dette programmet gir kommunen mulighet til å dele kunnskap med foreldre på en mer systematisk og målrettet måte.

Betalingssatser

Kommunen leverer flere tjenester som er betalbare innenfor sektoren. Det gjelder barnehage, SFO og kulturskole. Inntektene er av stor betydning for finansiering av disse tjenestene og at kommunen kan levere god kvalitet og tilstrekkelig kvantitet på tjenestene.

Foreldrebetaling i barnehagen er fra og med 1. august 2025 kr 700,- pr måned for 100 % plass jfr. ny vedtatt nasjonal makssats. I 2026 videreføres nasjonal makssats på kr 700,- pr. måned for 100% plass.

Kulturskole viderefører årets sats på kr 2 900,- til 2026 og gratis SFO-plass videreføres og det betales kun kostpenger.

Driftsbudsjett og økonomiplan

Tall i 1 000 kr	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter	32 657	34 660	32 964	32 964	32 964	32 964
Driftsinntekter	-6 206	-3 049	-1 916	-1 916	-1 916	-1 916
Netto driftsutgifter	26 451	31 611	31 048	31 048	31 048	31 048

Måten budsjettet settes opp på er under endring. Sammenligning over flere år vil ikke nødvendigvis gi et riktig bilde.

For 2026 utgjør driftsbudsjettet netto 31 mill. kr som er en nedgang på netto 0,6 mill. kr i forhold til 2025. Innenfor nettobudsjettet øker skolens budsjett med 0,9 mill. kr mens utgiftene til Værnesregionen barnevern øker med 1,1 mill. kr. Utgiftene til bosetting av flyktninger går ned med 2,8 mill. kr til 0,2 mill. kr. Det skyldes at kommunen ikke skal bosette flyktninger.

De enkelte driftstiltakene

Forslaget til budsjett for 2026 og økonomiplan for 2026 – 2029 inneholder følgende driftstiltak:

- Behovsundersøkelse er gjennomført og SFO-tilbudet utvides med 1 uke i skolens sommerferie. Økt ressurs på 10 % stilling til styrking av SFO.
- Sommerstengt barnehage i 2 uker igangsettes. Konsekvenskartlegging er gjennomført.

7.3 Sektor helse og omsorg

Sektor helse og omsorg består av flere tjenester: fysioterapi og ergoterapi, rus- og psykisk helsetjeneste (ROP), helsetasjon- og skolehelsetjeneste, legetjeneste og omsorgstjeneste. Omsorgstjenesten inkluderer institusjon/sykehjem, hjemmetjenester og miljøtjenester. For 2026 er det planlagt 34,7 faste årsverk fordelt på forskjellige yrkesgrupper. Av disse er 26,28 årsverk knyttet til omsorgstjenesten, og to årsverk er lederstillinger på tjenestenivå. I tillegg kommer to lærlingestillinger med varierende verdiskapning i løpet av året.

Prosjektarbeid og kompetanseutvikling

I 2026 vil helse- og omsorgssektoren ha stort fokus på «Prosjekt helse- og administrasjonsbygg», samtidig som det blir naturlig å jobbe med videreutvikling av omsorgstrappa og fordeling av tjenester. Prosjektet er nå inne i en avgjørende fase hvor både brukere, ansatte og ledere må delta aktivt for å sikre gode overganger og fremtidsrettede løsninger. Med planlagt reduksjon av 2 sykehjems plasser fra våren 2027 når nytt bygg står klart, men en økning i det totale antallet heldøgnsomsorgsplasser gjennom etableringen av 8 + 5 nye omsorgsboliger, må kommunen vektlegge en helhetlig tilnærming til fordeling av tjenester. Med et nytt trinn i omsorgstrappa, vil innbyggerne få tjenester mer tilpasset sine behov.

Med nytt bygg og nye botilbud, må sektoren sikre smidige overganger mellom ulike boformer og tjenestenivå. Utarbeidelse av tjenestebeskrivelser, som tydeliggjør hva beboerne i de ulike botilbudene kan forvente av tjenester, både når det gjelder tjenesteyting, bruk av teknologi og generelt støtte i hverdagen, vil være et viktig verktøy.

Det nye helse- og administrasjonsbygget vil bli høyteknologisk med blant annet nytt pasientvarslingssystem og muligheter for digitale tilsyn, og det er avgjørende at både ansatte og beboere forbereder seg på å ta i bruk nye digitale løsninger og arbeidsmåter. Kompetanseheving og god informasjon vil være sentralt for å sikre trygghet og kvalitet i tjenestene gjennom denne omstillingsperioden.

Oppfølging av prosjekter, enten det gjelder store satsinger som helse- og administrasjonsbygg eller mindre utviklingsinitiativer innen fag og tjenester, stiller store krav til tjenestene. Å følge opp slike prosesser parallelt med den ordinære driften er krevende. For å lykkes, er det avgjørende å involvere ansatte og ledere, slik at prosjektarbeidet forankres i organisasjonen og gir ønskede resultater. Samtidig innebærer dette at ansatte må tas ut av sine daglige oppgaver, og må i mange tilfeller erstattes for å ivareta forsvarlig drift av tjenestene. Dette fører til ekstra kostnader knyttet til vikarbruk og overtid. I en sektor der tilgangen på vikarer ofte er begrenset, kan det være spesielt utfordrende å sikre tilstrekkelig bemanning gjennom hele prosjektperioden uten at det går ut over kvalitet eller arbeidsbelastning for fast ansatte.

For å sikre faglig kvalitet og stabilitet i tjenestene, vil kompetanseheving fortsatt være et sentralt satsingsområde i 2026. Sektor helse og omsorg vil vurdere å søke relevante tilskudd både fra Helsedirektoratet og Statsforvalteren, med mål om å videreutvikle kvalitet og tilbudet i tjenestene.

Bærekraftig utvikling – personell

Erfaring tilsier at helse- og omsorgssektoren i Tydal fortsatt vil møte utfordringer med å rekruttere og beholde personell i året som kommer. Likevel var bemanningssituasjonen i 2025 mer stabil enn på mange år, med lavt sykefravær, færre vakante stillinger og bedre rekruttering, noe som førte til forholdsvis lite bruk av bemanningsbyrå. Dette er selvfølgelig noe vi vil jobbe med å opprettholde i 2026, men det kan oppstå uforutsette ting som gjør situasjonen mer utfordrende. Så å si alt helsepersonell rekrutteres fra utom Tydal; dagpendlere fra nabokommuner eller periodependlere som bor midlertidig i Tydal og jobber intensivt når de først kommer. Pendling er krevende både for den enkelte og deres familier, og mange velger dessverre derfor å søke seg bort fra kommunen etter en stund (selv om de storrives på arbeidsplassen).

Det er også svært vanskelig å rekruttere lærlinger til omsorgstjenesten. Ved inngangen til 2026 hadde sektoren ikke lyktes med å få inn lærling.

I løpet av våren 2026 vil en nyutdannet sykepleier, som har mottatt studiestipend mot bindingstid, tiltre ledig stilling i omsorgstjenesten.

I løpet av 2025 fikk helsetjenestene ansatt ny helsesykepleier ved helsestasjonen, psykiatrisk sykepleier i ROP-tjenesten og ergoterapeut i rehabiliteringstjenesten. Fysioterapitjenesten har vært og er stabil. Legetjenesten har også vært stabil over flere år, og i perioden mars til august 2026 styrkes tilbudet ytterligere ved at Tydal har sagt ja til å ta imot LIS1-lege (tidligere turnuslege). Kommunen mottar tilskudd for LIS1-legen, og ordningen er positiv for både tjenesten selv og det samlede helsetilbudet i Tydal. Oppsummert innebærer dette at alle stillinger i helsetjenesten er besatt ved inngangen til 2026.

Bærekraftig utvikling - Bo lenger hjemme og hverdagsmestring

I 2027 står Tydal kommune foran en viktig milepæl: åpningen av et nytt helse- og omsorgsbygg. Dette gir oss både nye muligheter og nye ansvar når vi skal organisere og tilby helsetjenester til innbyggerne våre. En sentral del av dette arbeidet blir, som tidligere nevnt, å tilpasse omsorgstrappa slik at tjenestene i størst mulig grad tilbys på lavest mulig nivå. Det innebærer at mindre omfattende tjenester og botilbud skal være prøvd og vurdert før tyngre tiltak tas i bruk. Dette prinsippet sikrer at hver enkelt får riktig hjelp til rett tid, samtidig som vi utnytter ressursene på en bærekraftig måte.

Demografiske framskrivinger viser at både antallet og andelen eldre i Tydal vil øke betydelig de kommende årene. Dette vil sannsynligvis føre til økt behov for ulike helsetjenester. Samtidig vet vi at mange av våre eldre er både aktive og friske, og vi må bygge videre på denne ressursen. Forebygging, rehabilitering og tiltak som støtter eldre i å klare seg selv i hverdagen, vil være viktig for å bevare helse, funksjon og livskvalitet så lenge som mulig.

Behovet for rus- og psykisk helsetjeneste har økt i Tydal de siste årene, og særlig har det vært en økning i 2025. Sakene er ofte komplekse og krever samordnet innsats mellom kommunale instanser og spesialisthelsetjenesten for å sikre helhetlig og effektiv oppfølging.

Barn og unge

Sektoren deltar i flere prosjekter for barn og unge, og alle planlegges videreført i 2026:

- Helsesykepleier er med i «Foreldrekompasset», et samarbeidsprosjekt med skole og barnehage. Dette innebærer blant annet at kunnskap rundt det å kunne være trygge, tydelige og støttende foreldre, tas opp som tema i foreldrekonsultasjoner som tilbys på helsestasjonen.
- Tydal kommune deltar også i et prosjekt rettet mot sårbare ungdommer i alderen 15–25 år, initiert av NAV. Her belyses særlig utfordringer med samarbeid på tvers av både interkommunale og kommunale tjenester, med fokus på å etablere tydelige, felles arbeidsmetoder. Februar 2026 skal arrangeres fagdag der temaet er samarbeid på tvers, og målet er å utforme gode rutiner for samhandling mellom tjenestene i Værnesregionen.
- For å sikre helhetlige tjenester for barn og unge med behov for psykisk helsehjelp, jobbes det med å styrke samarbeidet med BUP Røros, blant annet gjennom utvikling av felles prosedyre for henvising og oppfølging, samt eventuelt en ny samarbeidsavtale.
- Innenfor Helsefellesskapet mellom St. Olavs hospital og kommunene i søndre Trøndelag, pågår det dessuten et tverrfaglig prosjekt for barn og unge. Dette prosjektet har som mål å ivareta hele oppfølgingsløpet fra kommunale tiltak innen helse, sosial og oppvekst, til spesialisthelsetjenestens

UP-Team er et tverrfaglig behandlingsteam som tilbyr kortvarig fokusert behandling gjennom individuelle samtaler. Teamet retter seg mot barn og unge fra 5. til 10. trinn med milde til moderate psykiske plager eller de som har gått gjennom vanskelige opplevelser. En psykolog i Værnesregionen er behandlingsansvarlig, og veileder ansatte fra kommunale helsetjenester i Tydal (helsesykepleier og ansatte i psykisk helsetjeneste) som utfører individuell behandling og oppfølging. Det finnes ikke en dedikert ressurs til UP-teamet, da tjenesten er lagt inn i eksisterende tilbud. Målet er å videreføre dette tilbudet i 2026.

Helse og omsorg – Interkommunale tjenester og helsefellesskap

Kjøp av tjenester fra Stjørdal kommune pr. januar 2026: Nav (inkl. sosialhjelp), kommuneoverlegefunksjon, frisklivs-koordinator, legevakt, responscenter og psykologer.

Kjøp av tjenester fra Selbu kommune pr. januar 2026: jordmortjeneste, tildelings- og koordinatorkontor, kommunalt akutt-døgntilbud. I tillegg har Tydal kommune inngått medfinansieringsavtale med Selbutrykk, om tiltak med varig tilrettelagt arbeid.

De interkommunale tjenestene reguleres av inngåtte vertskommuneavtaler og kostnadsnøkler. Det vises til egne budsjettdokumenter for tjenestene i Værnesregionen.

Helsestasjonene i Tydal og Selbu samarbeider om «helsestasjon for ungdom», og det er også samarbeid rundt foreldreveiledningen PMTO.

Tydal er medeier i Nord-Trøndelag Kriesenter IKS, og har inngått en selskapsavtale i forbindelse med dette.

I forbindelse med innføring av Helseplattformen som journalløsning i april 2024, ble Tydal kommune medeier i Helseplattformen AS (totalt 4 aksjer). Mars 2025 vedtok kommunestyret i Tydal samarbeidsavtale og dermed tiltredelse i kommunalt oppgavefellesskap om Helseplattformen sammen med de andre eierkommunene.

Tydal har signert «Avtale om samhandlingsfunksjoner innen helse- og omsorg for kommunene som har helsefellesskap med St Olavs hospital HF» sammen med øvrige kommuner i søndre del av Trøndelag. Trondheim kommune er vertskommune for avtalen. Formålet med avtalen er å styrke det kommunale partnerskapet gjennom en felles samhandlingsleder, og regulere kommunenes ansvar for honorering av brukerrepresentanter og fastleger inn i helsefellesskapets samarbeidsstrukturer.

I 2025 ble en ny samarbeidsstruktur etablert i Helsefellesskapet i søndre del av Trøndelag, og ny samarbeidsavtale mellom kommunene og St. Olavs hospital ble vedtatt i kommunestyrene. Tydal og Selbu sa samtidig opp tilsvarende avtale med Helse Nord-Trøndelag HF, som på grunn av ett års oppsigelsesfrist, løper til mai 2026. Selbu og Tydal kommuner har til sammen prioritert å ha representanter i alle samarbeidsutvalg i Helsefellesskapet i søndre del. Deltakelse sikrer mulighet for å ivareta kommunenes interesser i det lovpålagte samarbeidet med sykehuset.

Budsjett for Tydal kommunes andel i helse- og omsorgstjenestene i Værnesregionen

<i>Tall i 1 000 kr</i>	Budsjett	Økonomiplan			
Samarbeidsområder	2025	2026	2027	2028	2029
VR psykologer barn og unge	143	146	146	146	146
VR NAV	1 880	1 849	1 849	1 849	1 849
VR frisklivssentral	89	93	93	93	93
VR legevakt	994	1 055	1 055	1 055	1 055
VR kommuneoverlege	433	370	370	370	370
VR responsesenter	181	225	225	225	225
Sum utgifter	3 720	3 738	3 738	3 738	3 738

Kommunens andel i Værnesregionen innenfor helse- og omsorgstjenestene går vil utgjør 3,7 mill. kr i 2026 som er netto uforandret i forhold til budsjettet for 2025. For nærmere informasjon se Værnesregionen sine budsjetter.

Budsjett for Tydal kommunes andel i helse- og omsorgstjenestene i Selbu kommune

Tall i 1 000 kr	Budsjett	Økonomiplan			
Samarbeidsområder	2025	2026	2027	2028	2029
Selbu jordmortjeneste	140	145	145	145	145
Selbu tildelingskontor	554	594	594	594	594
Selbu KAD	192	192	192	192	192
Sum utgifter	886	931	931	931	931

Kommunens andel i samarbeidene med Selbu kommune øker noe i 2026 innenfor tildelingskontoret. Sum andel for alle tre tjenesteområdene utgjør kr 931 000,- i 2026.

Overordna mål 2026 – 2029

I Helse- og omsorgsplan for Tydal kommune er dette overordna mål for perioden:

- Alle personer som oppholder seg i kommunen, skal tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.
- Helse- og omsorgstjenesten i Tydal skal dimensjonere tjeneste- og byggdrift i forhold til fremtidens behov og utfordringsbilde
- I sitt faglige utviklingsarbeid skal helse- og omsorgstjenesten i Tydal ha fokus på
 - ✓ Å gi forsvarlig helsehjelp på riktig nivå
 - ✓ Bruker- og pårørendemedvirkning
 - ✓ Tidlig innsats og forebygging
 - ✓ Livskvalitet og hverdagsmestring
 - ✓ Helhet og samhandling
 - ✓ Kvalitet og utvikling
 - ✓ Beredskap og smittevern
 - ✓ Bærekraftige helsetjenester
- Helse- og omsorgstjenestene skal være en attraktiv arbeidsplass med fokus på
 - ✓ Virkningsfulle tiltak for å rekruttere og beholde arbeidskraft med riktig kompetanse
 - ✓ Ledelse og medarbeiderskap

Betalingssatser

Sektoren leverer flere tjenester som er betalbare. Dette gjelder for eksempel praktisk bistand og trygghetsalarm med flere. Disse inntektene er av stor betydning for finansiering av de aktuelle tjenestene, og påvirker kommunes mulighet til levere god kvalitet og tilstrekkelig kvantitet. Makssats for praktisk bistand/opplæring for husholdninger med nettoinntekt under 2 G og korttidsopphold i institusjon, reguleres årlig gjennom «Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester». Resten av egenandelene fastsettes lokalt i kommunene, men reguleres etter samme forskrift.

Egenandelene foreslås økt med 0 – 10% for 2026. Det henvises til eget dokument (gebyrregulativ) hvor alle nye satser fremgår.

Nivået på betalingssatsene virker inn på budsjettbalansen. Reduserer man betalingssatsene i forhold til kommune- direktørens forslag oppstår det en underdekning i budsjettet som må inndeckes.

For praktisk bistand, foreslås en endring av egenbetalingsordningen:

Egenandeler for praktisk bistand, er regulert i Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester, kap. 2. I følge § 8 i denne forskriften, «*kan kommunen selv fastsette regler for betaling av egenandel og betalingssatser for praktisk bistand og opplæring etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b, herunder for brukerstyrt personlig assistanse, som ikke er til personlig stell og egenomsorg*». Egenandelen skal ikke overstige kommunens egne utgifter til angjeldende tjeneste (selvkost), og den kan ikke settes høyere enn at vedkommende beholder tilstrekkelig til å dekke personlige behov og bære sitt ansvar som forsørger. Stortinget fastsetter maksimal egenandel per måned for husholdninger med samlet nettoinntekt under 2G.

I tillegg til timespris, har Tydal tidligere benyttet abonnementsordning med pris per måned uavhengig av antall vedtakstimer, men differensiert etter husstandens inntektsnivå.

Omfanget/behovet for timer med praktisk bistand, er ulikt fra bruker til bruker. Tiden som er angitt i vedtaket for å utføre aktuelle oppgaver, stemmer ikke alltid overens med faktisk tidsbruk. Det kan ta både mindre og mer tid å utføre oppgavene. F.eks. vil tiden det tar å vaske et stuegulv variere uti fra størrelse, beboers livsstil, besøk mm.

Med innføring av Helseplattformen, har kommunen nå mulighet til å fakturere etter medgått tid, i stedet for angitte timer i vedtak. Vedtaket regulerer da hva brukeren skal ha bistand til, men ikke tidsestimat. Ved å ta i bruk denne funksjonaliteten vil det bli en mer riktig og rettferdig fakturering av tjenesten. Brukeren betaler da timespris (selvkost) ut ifra tiden som faktisk er brukt. Timepris ut ifra tjenestenes selvkost er i Tydal beregnet til 480 kr. Abonnementsordningen tas bort, og det vil kun bli en todelt differensiering på pris; over og under 2 G.

Det er gjort en beregning på hvordan endringen vil slå ut for brukere av praktisk bistand per i dag. Det er totalt 14 husstander i Tydal som mottar denne tjenesten, hvorav 6 har nettoinntekt på under 2 G - og som derfor fortsatt vil faktureres ut ifra makssats vedtatt av Stortinget. Alle andre husholdninger, med unntak av én, vil få reduksjon i egenbetaling – gitt at angitte vedtakstimer faktisk stemmer over ens med utført arbeid. Den ene med økning, har flere vedtakstimer/mnd. sammenlignet med resten, noe som medførte at abonnementsordningen slo gunstig ut.

Forutsatt at faktisk medgått tid ikke er høyere enn antall vedtakstimer, vil endringen medføre et inntektsbortfall med ca. 12 000 kr i året sammenlignet med i dag. Likevel anses ny, forenklet ordning som mer rettferdig og riktig overfor brukerne og opp mot forskriften.

Trygghetsalarm:

Trygghetsalarm som en kommunal tjeneste er et tilbud til personer som ønsker og/eller har behov for ekstra sikkerhet og hjelp i hverdagen. En trygghetsalarm er en elektronisk enhet, koblet til en **vaktsentral** som er bemannet hele døgnet. Hjemmetjenesten rykker ut ved behov.

Tjenesten er delvis subsidiert av kommunen, men det tas ofte en egenandel.

Med unntak av Tydal, er det svært få (muligens ingen) kommuner som differensierer egenbetaling på trygghetsalarm ut ifra husstandens nettoinntekt. Tydal har dessuten ikke krevd betaling for oppkobling og montering, noe mange kommuner gjør. For 2026 foreslås det en forenkling av ordningen, ved at differensieringen tas bort. Det foreslås også at kommunen tar betalt for oppkobling.

Nivået på betalingssatsene virker inn på budsjettbalansen. Reduserer man betalingssatsene i forhold til kommunedirektørens forslag oppstår det en underdekning i budsjettet som må inndeckes.

Driftsbudsjett sektor helse og omsorg

Tall i 1 000 kr	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter	49 413	48 312	49 859	49 859	47 859	47 859
Driftsinntekter	-10 084	-5 287	-6 086	-6 086	-6 086	-6 086
Netto driftsutgifter	39 329	43 025	43 773	43 773	41 773	41 773

Måten budsjettet settes opp på er under endring. Sammenligning over flere år vil ikke nødvendigvis gi et riktig bilde.

Totalbudsjettet for sektoren er økt med 0,7 mill. kr netto sammenlignet med 2025. Årsaken er i hovedsak økte pensjonsutgifter, lønns- og prisvekst.

For å sikre ferievikartilgang i omsorgstjenesten, må kommunen stadig strekke seg lenger i konkurransen om kvalifisert personell. Erfaringer viser at forhold knyttet til bolig, både kostnader og standard, betyr mye for vikarer som kan velge og vrake mellom flere kommuner. I budsjett 2026 har vi derfor lagt inn kostnadsdekning for deler av husleie (75 000 kr). Det er også lagt inn utgifter til sommerbonus for faste ansatte. Dette sikrer kontinuitet og trygg drift under ferieavvikling, og belønner fast ansatte som jobber mer helg enn deres vanlige stillinger krever.

Lovpålagte nasjonale e-helseløsninger (medlemskap i Norsk helsenett, e-resept, Helsenorge, kjernejournal, velferdsteknologisk knutepunkt mm.) koster kommunene stadig mer. For Tydal er det estimert en kostnad på 163 000 kr for 2026. Vi ser også for en betydelig økning i kostnader for velferdsteknologi (medisindispensere, digitale tilsyn), digitale løsninger generelt sett (datasystemer, betalingsløsninger, medisintekniske utstyr osv.) og lisenser knyttet til dette. Kommunens utgifter til lisenser vil øke ytterligere i årene som kommer (for eksempel i forbindelse med nybygg og nye teknologiske løsninger her).

De siste årene har det vært en betydelig generell prisstigning på varer og tjenester, noe som påvirker kostnader og budsjett for 2026. Dette gjelder spesielt medisinsk forbruksmateriell og legemidler, som er store utgiftsposter i helsesektoren. Videre har mer omfattende og kreative annonserings- og markedsføringsstrategier for ledige stillinger også medført økte kostnader. Dette er prosesser som kan være avgjørende i rekruttering.

I forbindelse med innføring av Helseplattformen, skal to journalsystemer (HsPro og Profil) avsluttes. De historiske dataene som ligger i disse systemene, må deponeres. IKA Trøndelag jobber fortsatt med å få på plass en løsning for elektronisk deponering, der man enkelt kan finne igjen konkret data fra det som er deponert. Kostnaden for dette er usikker, men etter dialog med IKA er det avsatt 70 000 kr til dette i driftsbudsjettet (i tilfelle løsninger blir klar i løpet av 2026).

Inntekter på egenbetaling i sykehjem har gått ned det siste året, og er derfor justert i budsjett 2026. Årsaken er blant annet at brukerne totalt sett har lavere inntektsgrunnlag å regne vederlagene ut fra. Ellers er inntektsposter for HELFO-refusjoner og egenandeler i lege- og fysioterapitjenesten økt med bakgrunn i regnskapstall for 2025.

Det bemerkes ellers at måten budsjettet settes opp på kan være under endring. Sammenligning over flere år vil nødvendigvis derfor ikke gi et riktig bilde.

7.4 Sektor teknikk, miljø og landbruk

Sektoren ledes av sektorleder teknikk og landbruk. Videre er det tjenesteleidere for områdene teknisk drift og kommunalteknikk (vakant). Til sammen hadde sektoren 31,58 årsverk i 2025 og vil ha 30,6 årsverk i 2026. Disse er fordelt på 9 ansvar. Sektoren vil fremover fokusere på kjerneoppgaver, leveransesikkerhet og kvalitet i tjenesteytingen. Vi skal være gode premissgivere for at de andre sektorene får løst sine oppgaver. Teknisk og landbruk skal levere gode tjenester til befolkningen og bidra til en samfunnsikker og bærekraftig utvikling. Kommunens pågående prosjekt med helse og administrasjonsbygg sorterer under sektoren. Prosjektet vil ta mye fokus og vil påvirke eiendomsdrift i stor grad. Bygget vil sammen med digitale hjelpemidler kunne endre måten sektoren yter tjenester i fremtiden. Det er gjort noen organisatoriske endringer i sektoren i 2025. Dette vil ikke påvirke budsjett for 2026.

Administrasjon og saksbehandling

Sammen med stab består sektoren av 12 ansatte og 9 årsverk. Avdelingen fatter vedtak med delegert myndighet fra kommunestyret, eller saksbehandler for politiske utvalg. Fagområder innen plansaksbehandling, byggesak, oppmåling, miljø, landbruk, eiendomsforvaltning, trafikksikkerhet m.m. For en del oppgaver som sorterer under byggesak, plan, oppmåling og tilsyn spredt avløp er det mulig å ta brukerbetaling for tjenestene til såkalt selvkost. Avdelingen organiserer også veterinærvakt i lag med Selbu. Det kjøpes også tjenester innen skogbruk.

Eiendomsforvalteren har hovedansvaret for oppfølging av kommunens eiendom og bygningsmasse. Herunder kjøp, salg, vedlikeholdsplanlegging m.m. Eiendomsforvalter samarbeider i stor grad med Teknisk drift som gjennomfører en del av arbeidet. Blant annet for å skille forvaltning og kommunen som eier, og gi kortere vei mellom planlegger og utførende er eiendomsforvalter organisatorisk flyttet til drift i 2025.

Enhet teknisk drift

Teknisk drift omfatter områdene renhold, vaskeri, kjøkken, vaktmester, eiendomsforvaltning, kommunale bygg -og anlegg, utleieboliger og næringsbygg i tillegg til maskiner og utstyr. Enheten har 16 årsverk fordelt på 18 faste ansatte, i tillegg kommer vikarer og tiltaksplasser. Økning på 1 årsverk skyldes at eiendomsforvalter er flyttet til drift. Enheten har ubesatte stillinger, disse forsøkes besatt. Det arbeides med organisering av enheten og oppgavefordeling. Dette sett opp imot nytt bygg. De ansattes vilje til å yte god service er helt sentral for at avdelingen leverer på det nivået som de gjør i dag.

Kjøkkenets hovedansvar er å sørge for all mat og drikke som sykehjemmets beboere, brukere av dagsenter, avlastnings- og dagpasienter trenger. I tillegg lages det middag for utkjøring til hjemmeboende brukere samt noe møteservering. De lager og organiserer i tillegg skole -og barnehagemåltidet på alle skole (SFO)- og barnehagedager.

Renholdsavdelingen har ansvaret for renhold i alle kommunale formålsbygg i tillegg til renhold av mesteparten av kommunens offentlige toaletter. Vaskeriet driftes av renhold. Alle tekstiler inkludert arbeidstøy fra omsorgstjenesten og kjøkkenet vaskes her i tillegg til oppdrag fra skole og barnehage.

Vaktmesteravdelingen løser arbeidsoppgaver i alle kommunens bygninger. De har ansvar for drift, reparasjoner og vedlikehold. I tillegg utfører vaktmester en god del andre tjenester utenom kjerneområdet som f.eks. matombringning, postkjøring, drift av friluftsområder, uteområder m.m.

Enhet kommunalteknikk (KTA)

Avdelingen drifter kommunens kommunaltekniske anlegg over hele bygda, så som vann og avløpsanlegg og kommunale veger med tilhørende vegbelysning. Kommunens felles tekniske vaktordning organiseres også fra denne avdelingen.

Kommunalteknisk avdeling har vært endret i 2025. Flere ansatte med lang fartstid på avdelingen har sluttet. Avdelingen har også endret på noen arbeidsoppgaver. En del tjenester som avdelingen gjorde selv tidligere gjennomføres i dag som tjenestekjøp. På grunn av endret tjenesteyting vil avdelingen få noe reduserte stillingshjemler.

Vann- og avløp

Tydal kommune har 3 offentlig godkjente vannverk og 3 avløpsrenseanlegg. Vann- og avløpsnettets består av drøyt 12 mil rørledningsnett og ca. 1 500 VA-kummer. Avdelingen har drifts og vedlikeholdsansvaret for dette.

Vegdrift

Har driftsansvaret for kommunal veg, herunder også 3 broer og ca. 500 gatelys. Vedlikeholdet utføres i stor grad på kontrakt med private tilbydere. Tidligere gjorde avdelingen mer selv, men fremover vil mer bli konkurranseutsatt. Vanskelig område å budsjettere da vintervedlikehold varierer fra vinter til vinter. Det er tatt etter en del vedlikehold av kommunale veier de siste årene. Dette vil fortsette fremover. Slitasjen på veg øker med økt nedbør som vi opplever i tider av året. Gatelysene er i stor grad lagt om til led. Utsiftingen fortsetter da vi opplever vesentlig redusert strøm- og vedlikeholdsbehov på led- armaturer.

Kommunal vaktordning

Vaktmannskapene håndterer hendelser ved kommunaltekniske anlegg og kommunale bygg- og anlegg utenom ordinær arbeidstid. Vaktordningen er organisert med vaktmannskaper fra både teknisk driftsavdeling og KTA. Vakthavende bistår også hjemmetjenesten ved behov utenom ordinær arbeidstid. Oppdragsmengde ligger totalt på 50 – 60 oppdrag i året.

Interkommunale samarbeid

Innherred Renovasjon IKS

Tydal kommune har organisert sin innsamling av husholdningsavfall ved eierskap i Innherred Renovasjon IKS. Tjenesten skal finansieres ved brukerbetaling til selvkost. Innherred renovasjon fakturerer og har kommunevise regnskap for disse tjenestene.

Brann og feiing

Tydal kommune sin brann- og redningstjeneste er siden 2020 organisert som et administrativt vertskommunesamarbeid mellom kommunene Røros, Tydal, Holtålen og Os. Røros kommune er vertskommune og alle brannmannskaper er ansatt der, herunder brannforebyggere (feierne) og tilsynspersonell. Fra og med 2026 vil Røros også ta over fakturering av feie- og tilsynstjenestene.

Vannregionsamarbeidet

Alle vannområdene i Trøndelag har et vannområdeutvalg. I tillegg har Nea-Nidelvvassdraget to koordinatorene som arbeider med å sikre gjennomføring av vannforvaltningsplanen, og sørge for kontakt og medvirkning mellom myndighetene og interessenter som er berørt av arbeidet. Tydal betaler sin respektive del av dette samarbeidet.

Midt-Norge 110-sentral

Midt-Norge 110-sentral IKS har det regionale ansvaret for nødmelding på brann, redning og akutt forurensning i regionen. Sentralen har som primæroppgaver å motta nødmeldinger, og kalle ut redningsmannskaper, etablere samband, gi lederstøtte til utrykningspersonell samt loggføre hendelser. 110-sentralen har et tett samarbeid med helse og politi ved hendelser i Trøndelag. Sentralen har videre et godt samarbeid med Sivilforsvaret, Veitrafikksentralen, Røde Kors, Norsk Folkehjelp, og andre frivillige organisasjoner.

Kommunalt oppgavefelleskap mot akutt forurensning, region Midt-Norge

Kommunene er pålagt å ha nødvendig beredskap mot akutt forurensning, og samarbeid om dette gjennom IUA. (interkommunalt utvalg mot akutt forurensning). Midt-Norge IUA er organisert som et kommunalt oppgavefelleskap der Trondheim kommune er administrasjonskommune. Kommunal beredskap innbefatter en beredskaps- og aksjonsplikt overfor mindre tilfeller av akutt forurensning innenfor kommunenes grenser som ikke dekkes av privat beredskap og/eller der forurensen ikke selv er i stand til å aksjonere, eller der forurensen er ukjent.

Mål 2026 – 2029

- Effektivisere sektoren gjennom blant annet å redusere og fornye bygningsmasse og skaffe en mer kompakt tjenesteyting.
- Forbedre våre langsiktige vedlikeholdsplaner og utrede reinvesteringer i bygningsmassen.
- Kompetanseoverføring ved nyansettelser/mannskapsskifte.
- Systematisere arbeidet mot FNs bærekraftsmål.

Driftsbudsjett og økonomiplan

Tall i 1 000 kr	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter	49 922	51 365	50 382	47 982	45 982	45 982
Drftsinntekter	-25 244	-22 585	-23 156	-23 741	-24 268	-24 225
Netto driftsutgifter	24 678	28 780	27 226	24 241	21 714	21 757

Måten budsjettet settes opp på er under endring. Sammenligning over flere år vil ikke nødvendigvis gi et riktig bilde. Sektoren vil samlet sett få reelt omtrent uforandrede netto budsjetttrammer for 2026 selv om budsjetttrammen går ned med 1,5 mill. kr i forhold til 2025. Nettonedgangen skyldes bl.a. økte gebyrinntekter og oppretting av en feil i budsjettet for 2025. Budsjettet inneholder som for de senere årene en rekke enkeltstående driftstiltak som vises nedenfor.

De enkelte driftstiltakene

Forslaget til budsjett for 2026 og økonomiplan for 2026 – 2029 inneholder følgende driftsendringer:

Tiltak finansiert med driftsmidler

Tall i 1 000 kr	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026 - 29
Driftstiltakene med driftsmidler					
Kommuneplanens arealdel (KPA)	900				900
Vedlikehold kommunal veg	400	400			800
Kommunal vegplan	200				200
Tilskudd helårsbolig	600	600	600	600	2 400
Vedlikehold kommunale formålsbygg	400	400	400	400	1 600
Vedlikehold kommunale utleieboliger	400	400	400	400	1 600
Maling leiligheter Husvollia	200				200
LED-lamper formålsbygg	200				200
Gulvrenholdsmaskiner		400			400
Vegg og tak Tydal museum	750				750
Heis Tydal skole	700				700
Subsidiering vannavgifter Græsli	200	200	200	200	800
Sum driftstiltak med driftsmidler	4 950	2 400	1 600	1 600	10 550

Kommuneplanens arealdel (KPA)

Prosjektet pågår og skal etter planen komme til førstegangsbehandling våren 2026.

Vedlikehold av kommunale veier

Utilstrekkelige vedlikeholdsmidler over mange år har ført til at er det meste av vegnettet er nedslitt, det er siden 2022 satt inn forsterket innsats for å motvirke forfallet. Det begynner å hjelpe noe, men den ekstra innsatsen bør fortsette. Kr 400 000,- er satt opp i 2026 og 2027

Tilskudd helårsbolig

Etter kommunestyrevedtak skal det betales tilskudd til de som bygger ny bolig i Tydal. Størrelsen på tilskuddet avhenger av forskjellige forhold (se retningslinjer for tilskudd). Budsjettposten avhenger av antall nye boliger som oppføres av private. Det er tatt utgangspunkt i tre nye boliger.

Økt vedlikehold kommunale formålsbygg

Etter mange år med lavt vedlikeholdsbudsjett foreslås det nå avsatt midler årlig til løpende vedlikehold av våre formålsbygg i økonomiplanperioden. Videreføring fra 2025.

Økt vedlikehold kommunale utleieboliger

Etter mange år med lavt vedlikeholdsbudsjett foreslås det nå avsatt midler årlig til løpende vedlikehold av våre utleieboliger i økonomiplanperioden. Videreføring fra 2025.

Maling leiligheter i Husvollia

4 boenheter i rekke oppført i 2016. Nå er det behov for maling av disse boligene.

Led-lamper i formålsbygg

Forbud mot produksjon og import av lysrør og kompaktlysrør. Arbeidet med bytting til led-lamper startet i 2024. Arbeidet ferdigstilles i 2026. Ved rehabilitering og nybygging velges det led-armaturer.

Gulvrenholdsmaskiner

Renhold har mange gulvvaskemaskiner som brukes ofte. Flere av dagens maskiner er utslitt. Det ble i 2025 avsatt kr 100.000 hvert år i økonomiplanperioden. Tiltaket er endret til kr 400 000,- i 2027. Dette ses i sammenheng med innflytting i nytt bygg.

Trafikksikkerhet

Det søkes hvert år om midler til trafikksikkerhetstiltak i kommunen. Et evt. tilslag på midler fra for eksempel Fylkeskommunen krever at kommunen stiller en egenandel. De senere årene har tilsagnet kommet like før sommeren og vi må opp med sak for å bevilge midler til egenandelen. Dette gjør at det blir lite tid på høsten til å gjennomføre tiltakene. Det foreslås avsatt midler hvert år i økonomiplanperioden til kommunal egenandel ved tildeling av fylkeskommunale trafikksikkerhetsmidler. Bevilgning benyttes etter behov i de tilfeller kommunen får tildelt trafikksikkerhetsmidler fra fylkeskommunen.

Vegg og tak Tydal museum

Det må byttes panel og utføres utbedringer på mønekam og østvegg på museet.

Heis Tydal skole

Skolens heis er gammel, og det finnes ikke reservedeler til elektronikken i styresystemet. Det er behov for oppgradering av elektronikken.

Kommunal vegplan

I vedtatt planstrategi Tydal kommune 2024 – 2027 foreslås at arbeidet med kommunal vegplan skal starte i 2025. på grunn av manglende ressurser har oppstart latt vente på seg. Midlene går til blant annet karttekniske løsninger for vegplanen.

Subsidiering vannavgifter i Græsli

Det er vedtatt at manglende inntekter som følge av avtale om redusert vannavgift i Græsli ifm. overtakelse av Gressli vassverk, skal dekkes inn gjennom kommunens driftsbudsjett. Reduksjon i budsjettpost da vi ser at inntektsbortfallet ikke er så stort som tidligere budsjettet.

Investeringsbudsjettet unntatt vann og avløp (selvkost)

Tall i 1 000 kr	Økonomiplan				Sum
	2026	2027	2028	2029	2026 - 29
Øvrige investeringer					
Sektor teknikk og landbruk					
Forprosjekt helse- og administrasjonsb.	1 100	1 100			2 200
Helse- og administrasjonsbygg	170 000	87 000			257 000
Utskifting av biler teknisk	1 000				1 000
Oppmålingsutstyr	350				350
Prosjekt./oppr. område skole og bhg.	2 000				2 000
Utbedringer Tydal barnehage	5 700				5 700
Kommunale boliger - energiltak	2 750				2 750
Gangbru over Nea, prosjektering	1 000				1 000
Omb. gml. sykehjem til hybler og leiligh.		8 000	8 000		16 000
Sum sektor teknikk og landbruk	183 900	96 100	8 000	0	288 000

Forprosjekt helse- og administrasjonsbygg

Går til blant annet lønn og sosiale kostnader til prosjektleder.

Helse- og administrasjonsbygg

Følger avbetalingsplan i prosjektet og eget politisk vedtak i kommunestyret. Bygget skal stå ferdig til sommeren 2027.

Utskifting av biler teknisk

Avdelingen har noen gamle biler og det er nå på høy tid med utskifting av disse. Bilkjøring er det farligste våre ansatte utsetter seg for. Moderne biler er billigere i drift og sikrere enn de gamle som avdelingen har. Det er foreslått kjøp av 2 nye biler.

Oppmålingsutstyr

Det er avsatt kr 350 000,- i 2026 til nytt oppmålingsutstyr som er og utdatert i forbindelse med av 2G-nettes fases ut i 2026.

Prosjektering/opprusting barnehage og skole

Gjennomgang og prosjektering av arbeid ved barnehagen og skolen. Her er det behov for oppgraderinger. Spesielt er det behov for oppgraderinger i barnehagebygget som har flere utfordringer. I tillegg er det etter ønske fra oppvekst, planlagt en gjennomgang av spesialrom ved skolen; skolekjøkken, sløyd, naturfag, kunst & håndverk og musikkrommet. Det skal også ses på uteområdene både ved skole og barnehage. Det er signert avtale med konsulentfirma som skal bistå oss med å planlegge vedlikeholdet.

Utbedring Tydal barnehage

Følger rapport fra Asplan Viak. Dette er en minimumsløsning i eksisterende barnehagelokaler. Påkostningene vil gjøre lokalene akseptable i noen år frem før kommunen må ta et valg for en mer permanent løsning.

Kommunale boliger – energiltak

Norske kommuner hadde mulighet til å få støtte til energiltak i kommunale utleieboliger. Tydal kommune søkte på våre 4 omsorgsboliger i Jenshaugvegen og fikk innvilget tilskudd. Kommunal andel er på ca. 50 %. Det er planlagt etterisolering av yttervegger, yttertak/kaldt loft, utskifting av vinduer samt varmepumpe luft – vann. Målet er reduserte energiutgifter for leietakere og permanent forbedring av bygget. Det er avsatt 2,75 mill. kr inkl. mva. til tiltaket i 2026 hvor tilskudd fra Husbanken utgjør 1,35 mill. kr.

Aktivitetssti Ås - Kløfta

Tydal kommune vil utrede planer for å binde sammen Ås sentrum og Kløfta området. Dette kan gjøres med å bygge en aktivitetssti, som innbefatter ei gangbru over Nea til Storekra. Det er avsatt 1 mill. kr i 2026 til utredningsarbeider. Prosjektet er ført opp i kommunedelplan for idrettsanlegg og kulturbygg og vil antagelig være spillemiddelberettiget.

Ombygging gamle sykehjem til hybler og leiligheter

Endring av prosjekt fra 2025. Endre eksisterende sykehjem til boenheter for kommunens egne ansatte/behov. Sykehjemmet har en inndeling som trolig gjør dette mulig. Tiden frem til innflytting i nytt sykehjem må benyttes til å prosjektere hvordan dette skal løses. Tiltaket er satt opp i 2027 og 2028. Prising er usikker da det ikke er prosjektert enda.

Kommunale avgifter og gebyrer

Kommunen leverer en lang rekke tjenester som er betalbare innenfor sektoren. Det kan f.eks. nevnes vann- og avløp, byggesak, plan og oppmåling. Disse inntektene er av meget stor betydning for finansiering av disse tjenestene, og at kommunen kan levere god kvalitet og tilstrekkelig kvantitet på tjenestene.

Nivået på avgiftene/gebyrene virker sterkt inn på budsjettbalansen. Reduserer man avgiftene/gebyrene i forhold til kommunedirektørens forslag oppstår det en underdekning i budsjettet som må inndeckes.

Se nærmere om gebyrgrunnlag for vann- og avløpsavgifter m.m. nedenfor. Det vises til eget dokument (gebyrregulativ) hvor nye satser fremgår.

Vann, avløp, feiing og tilsyn spredt avløp

Tydal kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2021 i sin helhet være disponert innen 2026.

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente, kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Ny forskrift om vann- og avløpsgebyrer for Tydal kommune

Ny forskrift om vann- og avløpsgebyrer for Tydal kommune ble vedtatt av kommunestyret i sak 61/21 den 21.10.21 med iverksettelse fra 01.07.22. Målsetningen med arbeidet har vært å lage en forskrift som er rettferdig, tydelig og fleksibel. I forskriften legges det opp til at nærings- og kombinasjonseiendommer skal betale for vann- og avløpstjenester etter målt forbruk. På grunn av verdenssituasjonen med krig og pandemi er det leveranseproblemer for vannmålere. Det har igjen medført at forskriften først ble innført fra og med 2025.

Det er knyttet noe usikkerhet til budsjettallene i 2026. Ved omleggingen til ny forskrift i 2025 ble utregningen av gebyrinntektene endret. Slik det ser ut per nå kan det virke som at inntektene blir noe lavere enn det som ble anslått før innføring av ny forskrift. Det er vanskelig å konkludere rundt dette før man ser regnskapet for 2025.

Selvkostområder for vann, avløp, feiing og tilsyn spredt avløp

Vann- og avløpsområdet samt feiing og tilsyn spredt avløp har blitt en stor virksomhet med samlede driftsinntekter på 14,5 mill. kr ekskl. mva. i 2024. I 2021 kom selvkostområdet «Tilsyn spredt avløp». Tilsyn med innlagt vann gjøres for eiendommer som ikke er påkoblet det offentlige avløpsnett. Resultatet brukes i videre oppryddingsarbeid. Tilsynet på avløpsanlegg skal sørge for at avløpsanleggene ikke fører til forurensning eller helseplager, og at alle krav i utslippstillatelsen tilfredsstilles.

Tabellen under viser resultat, dekningsgrad og fremførbart underskudd for henholdsvis vann, avløp, feiing og tilsyn spredt avløp.

2024	Vann	Avløp	Feiing	Tilsyn SA	Totalt
Resultat	267 216	732 043	-144 836	-5 787	848 636
Finansiell dekningsgrad	104 %	114 %	89 %	99 %	
Fremførbart underskudd 31.12	0	-78 263	-332 814	-102 363	-513 440
Selvkostfond 31.12	742 070	0	0	0	742 070

Ordningen med lavere vanngebyrer i Græsli fikk sin avklaring i 2022. Mindreinntektene fra abonnentene i Græsli utgjør årlig ca. kr 200 000,-. I kommunestyrets sak 41/22 den 16.06.22 ble det vedtatt at kommunestyret tar den juridiske vurderingen fra advokatfirmaet Simonsen, Vogt Wiig Trondheim AS om vanngebyr abonnenter Græsli, dattert 04.04.22, til orientering. Kommunens arbeide med saken innstilles. Samtidig ble det vedtatt at underdekningen belastes Tydal kommune. Det innebærer at det blir mindre ressurser til andre tjenesteområder.

Arbeidet med å styrke gebyrgrunnlaget for selvkostområdene vann- og avløp fortsetter, og gevinsten av allerede gjennomførte investeringer i vann- og avløpsnett bør tas ut først. Etter hvert som potensialet i utbygde områder avtar, vil antall nye abonnenter gå ned. Den generelle nedgangen i byggeaktiviteten av fritidsboliger påvirker i tillegg i negativ retning. Kommunen må etter hvert ta stilling til utbygging i andre områder, dette må ses i sammenheng med prioriteringer i kommuneplanens arealdel. Det er pr. tiden 906 abonnenter på vann, og 746 på avløp. Dette utgjør en økning på 10 nye abonnenter på vann, og 9 på avløp det siste året.

Utgiftsnivået må vurderes kontinuerlig og arbeidet med å få nye abonnenter i de områdene hvor kommunene allerede har gjennomført grunnlagsinvesteringene må fortsette. Gebyrnivået må vurderes fortløpende og det må vurderes om det er spesielle avtaler som gir tjenestene lavere inntekter.

Driftstiltak innenfor vann og avløp (selvkost) i planperioden

Følgende driftstiltak foreslås gjennomført i planperioden (beløp ekskl. mva.):

Tall i 1 000 kr	Økonomiplan				Sum
Driftstiltakene selvkost	2026	2027	2028	2029	2026 - 29
Vann- og avløpsplan	350				350
Sum driftstiltak med driftsmidler	350	0	0	0	350

Hovedplan for vann- og avløp driftskostnad

I Planstrategi Tydal kommune 2024 – 2027 er arbeidet med hovedplan vann- og avløp satt med oppstart etter at ny KPA er vedtatt. Likevel er det deler av denne planen som kan legges inn i KPA. Arbeidet må derfor starte før. Det avsettes kr 350 000,- til arbeidet i 2026.

Investeringer i vann og avløp (selvkost) i planperioden

Investeringer i selvkostområdet omfatter tjenesteområdene vann og avløp med hvert sitt selvstendige selvkostregnskap. Alle utgiftene skal dekkes inn gjennom inntekter (gebyrer) fra brukerne av tjenestene. Den ordinære merverdiavgiftslovgivningen gjelder for drift og investeringer i disse områdene. Det vil dermed ikke oppstå merverdiavgiftskompensasjon.

Følgende investeringer foreslås gjennomført i planperioden (beløp ekskl. mva.):

Tall i 1 000 kr	Økonomiplan				Sum
Selvkost VA	2026	2027	2028	2029	2026 - 29
Tilknytning nye abonnenter avløp	200	200	200	200	800
Tilknytning nye abonnenter vann	200	200	200	200	800
Hovedvannledning Langdalsv. - Ololsm.		500			500
Påkostn. vann- og avløpsnett Åsgrinda		800			800
Påkostning avløpsspumpestasjoner	600	600			1 200
Sum selvkost VA	1 000	2 300	400	400	4 100

De foreslåtte investeringene i vann og avløp i planperioden er minimumsinvesteringer. Det er ikke tatt høyde for ytterligere utbygging av vann og avløp i områder med fritidsbebyggelse i planperioden. Det pågår prosjektering av større prosjekt i Tydal som vil kunne kreve utvidelser i vannforsyningen i kommunen. Dette er fremdeles i prosjekteringsfasen, og ingenting konkret enda.

Tilknytning nye abonnenter vann og avløp

Årlig tilgjengelige investeringsmidler til vann og avløp for bruk i områder der kommunen ved å bygge noe hovedledningsnett, får tilknyttet flere nye abonnenter. Kr 200 000,- hvert av årene i økonomiplanperioden.

Ny hovedvannledning Langdalsvegen – Ololsmyrbakken

160 mm vannledning slutter ved Langdalsvegen, strekningen ned til Ololsmyrbakken (området 705-senteret) bør oppgraderes for å forsterke vannforsyningen i området Kløfta/Søliåsen boligområde. **Kr. 500 000,-** i 2027.

Påkostning vann- og avløpsnett Åsgrinda

Det er behov for å investere i nytt hovedledningsnett vann- og avløp for deler av Åsgrinda boligområde. Videreført fra økonomiplanperiode 2024-2027. **Kr. 800 000,-** i 2026.

Avløp og rensing – påkostning avløpsspumpestasjoner

Mange av kommunens avløpsspumpestasjoner er fra samme tidsperiode, (1980-tallet) og har nådd sin levetid. Det foreslås en jevnlig påkostning av avløpsspumpestasjoner i økonomiplanperioden, da skal dette arbeidet være kommet til endes for lengre tid. **Kr. 600 000,-** i årene 2026 og 2027.

Gebyrgrunnlag vann

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	1 876	1 624	2 095	2 178	2 266	2 356	2 450
11*** Varer og tjenester	777	771	790	810	830	851	872
12*** Varer og tjenester	1 295	1 327	1 536	1 395	1 430	1 465	1 502
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenprod.	22	36	37	38	39	40	41
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	0	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	3 970	3 758	4 457	4 421	4 564	4 712	4 865
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	1 325	1 395	1 477	1 392	1 336	1 286	1 249
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	878	947	924	887	859	813	762
Sum kapitalkostnader	2 203	2 342	2 401	2 280	2 195	2 100	2 011
Indirekte kostnader (drift og kapital)	281	292	304	316	328	341	355
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-62	-1	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	6 392	6 391	7 161	7 016	7 087	7 153	7 231
Gebyrinntekter	6 659	6 425	6 613	6 724	7 087	7 153	7 231
Herav tilknytningsgebyr	488	280	200	200	200	200	200
Selvkostresultat	267	34	-548	-292	-0	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	104,18 %	100,53 %	92,34 %	95,83 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	449	742	810	286	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	267	34	-548	-292	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	25	35	24	6	0	0	0
Selvkostfond 31.12	742	810	286	0	0	0	0

I gebyrgrunnlaget for vann er det hensyntatt foreslåtte investeringer og driftstiltak i planperioden. Årsgebyret for vann i Tydal kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr.

Vekting mellom fast (abonnement) og variabelt ledd (forbruksgebyr)

Inntektene fra abonnementsgebyret skal fortrinnsvis dekke vann- og avløpstjenestenes forventede kapitalkostnader. Resten dekkes inn gjennom forbruksgebyret. Størrelsen på abonnementsgebyr og forbruksgebyr kommer frem av gebyrregulativet.

For 2026 forventes det at ca. 45 % av gebyrinntektene kommer fra abonnementsgebyrene for vann og ca. 55 % fra forbruksgebyr. Gjennom det legges det til rette for at den enkelte i større grad betaler for sitt eget forbruk (likhetsprinsippet) og derigjennom får større bevissthet omkring eget forbruk. Denne vridningen skal ikke føre til endrede inntekter for kommunen. For abonnentene fører vridningen til at abonnementsgebyret blir redusert betydelig mens forbruksgebyret øker noe.

Avgiftsgrunnlaget viser at abonnementsgebyret må økes med minimum 4 % og forbruksgebyret med 18 % som innbefatter lønns- og prisstigning. Tilknytningsgebyret beholdes uendret.

Gebyrgrunnlag avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	1 809	1 565	2 021	2 102	2 186	2 273	2 364
11*** Varer og tjenester	627	666	683	700	717	735	754
12*** Varer og tjenester	1 001	700	893	735	754	773	792
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	512	530	543	557	571	585	600
Aktivitetsendring driftsutgifter (nominelt)	0	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	3 949	3 461	4 139	4 094	4 228	4 366	4 509
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	1 017	1 047	1 211	1 192	1 154	1 149	1 117
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	586	643	650	640	635	608	563
Sum kapitalkostnader	1 603	1 690	1 861	1 832	1 788	1 757	1 680
Indirekte kostnader (drift og kapital)	279	290	302	314	327	340	353
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-464	-190	-194	-199	-204	-209	-215
Gebyrgrunnlag	5 368	5 252	6 108	6 041	6 139	6 254	6 328
Gebyrinntekter	6 100	5 469	5 873	6 123	6 203	6 283	6 243
Herav tilknytningsgebyr	460	280	200	200	280	360	200
Selvkostresultat	732	217	-235	83	65	29	-85
Selvkost dekningsgrad i %	113,64 %	104,12 %	96,15 %	101,37 %	101,05 %	100,46 %	98,65 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-792	-78	140	-94	-14	51	83
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	732	217	-235	83	65	29	-85
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-19	1	1	-2	1	3	2
Selvkostfond 31.12	-78	140	-94	-14	51	83	0

I gebyrgrunnlaget for avløp er det hensyntatt foreslåtte investeringer og driftstiltak i planperioden. Årsgebyret for vann i Tydal kommune er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr.

Vekting mellom fast (abonnement) og variabelt ledd (forbruksgebyr)

Inntektene fra abonnementsgebyret skal fortrinnsvis dekke vann- og avløpstjenestenes forventede kapitalkostnader. Resten dekkes inn gjennom forbruksgebyret. Størrelsen på abonnementsgebyr og forbruksgebyr kommer frem av gebyrregulativet.

For 2026 forventes det at ca. 40 % av gebyrinntektene kommer fra abonnementsgebyrene for vann og ca. 60 % fra forbruksgebyr. Gjennom det legges det til rette for at den enkelte i større grad betaler for sitt eget forbruk (likhetsprinsippet) og derigjennom får større bevissthet omkring eget forbruk. Denne vridningen skal ikke føre til endrede inntekter for kommunen. For abonnentene fører vridningen til at abonnementsgebyret blir redusert betydelig mens forbruksgebyret øker betydelig.

Avgiftsgrunnlaget viser at abonnementsgebyrene må økes med minimum 10 % og forbruksgebyret med 16 % som innbefatter lønns- og prisstigning. Tilknytningsgebyret beholdes uendret.

Gebyrgrunnlag tilsyn spredt avløp

Kommunen vedtok lokal forskrift om gebyrer for saksbehandling og kontroll etter forurensningsregelverket i sak 34/21 den 29.04.21. Gebyrer etter denne forskriften skal dekke kommunens kostnader med saksbehandling og kontroll eller tilsyn, herunder løpende dokument- og systemkontroll og stedlige tilsyn etter vurdering av behov på områdene opprydding i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeid, utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende, utslipp av kommunalt avløpsvann fra mindre tettbebyggelser, utslipp/påslipp av oljeholdig vann og påslipp av fettholdig vann. Gebyrene skal ikke overstige kommunens kostnader ved saksbehandling eller tilsyns- og kontrollordninger og beregnes etter selvkostprinsippet med 100 % dekningsgrad.

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	387	302	366	381	396	412	429
11*** Varer og tjenester	99	60	62	63	65	66	68
12*** Varer og tjenester	12	15	15	16	16	17	17
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	2	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	499	377	443	460	477	495	514
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	0	68	68	68	68	68	68
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	15	29	26	23	20	17	14
Sum kapitalkostnader	15	97	93	90	87	84	81
Indirekte kostnader (drift og kapital)	40	41	43	44	46	48	50
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-2	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	552	515	580	595	611	628	645
Gebyrinntekter	546	468	596	656	662	670	645
Selvkostresultat	-6	-47	16	61	51	42	-0
Selvkost dekningsgrad i %	98,95 %	90,85 %	102,83 %	110,21 %	108,39 %	106,76 %	100,00 %

Selvkostfond/fremferbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-92	-102	-155	-145	-90	-41	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-6	-47	16	61	51	42	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-4	-6	-7	-5	-3	-1	0
Selvkostfond 31.12	-102	-155	-145	-90	-41	0	0

De samlede gebyrinntektene for forurensningsmyndighet i Tydal kommune skal dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. For 2026 er det beregnet at normalgebyret ("standardgebyret") for forurensningsmyndighet bør settes til 725 kroner for å dekke kommunens forventede kostnader. Dette er en endring på 145 kroner fra 2024 og 2025 til 2026.

Gebyrgrunnlag feiing

Tydal kommunestyre vedtok i sak 66/20 den 19.11.20 å tiltre det interkommunale samarbeidet innenfor brann- og redningstjeneste mellom kommunene Røros, Holtålen, Os og Tydal. Tiltredelse skjedde fra 01.07.21. Samarbeidet er organisert som et administrativt vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 20-2 med Røros kommune som vertskommune.

Fra og med 2026 har vertskommunen Røros ansvar for å utarbeide gebyrgrunnlag for feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Som en forberedelse til dette arbeidet har alle fire samarbeidskommunene vedtatt likeledes gebyrforskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Tydal kommune fattet vedtaket i kommunestyret den 31.10.24. Av forskriften fremgår det at kommunene skal ha dekket alle sine kostnader i forbindelse med gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn etter selvkostprinsippet med 100 % dekningsgrad.

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	546	774	807	842	878	916	955
11*** Varer og tjenester	151	216	325	293	306	319	333
12*** Varer og tjenester	17	31	90	94	98	102	107
Direkte driftsutgifter	713	1 021	1 222	1 229	1 282	1 337	1 394
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	56	56	56	70	65	62	62
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	72	71	70	69	66	64	61
Sum kapitalkostnader	128	128	126	139	131	125	123
Indirekte kostnader (drift og kapital)	65	68	71	74	77	80	84
+/- Øvrige inntekter og kostnader	613	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	1 519	1 216	1 419	1 441	1 490	1 543	1 601
Gebyrinntekter	1 192	1 207	1 503	1 542	1 590	1 649	1 601
Selvkostresultat	-326	-9	85	100	100	106	-0
Selvkost dekningsgrad i %	78,52 %	99,27 %	105,98 %	106,94 %	106,68 %	106,89 %	100,00 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	0	-333	-357	-287	-197	-104	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-326	-9	85	100	100	106	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-7	-15	-14	-10	-7	-2	0
Selvkostfond 31.12	-333	-357	-287	-197	-104	0	0

Det er nå utarbeidet selvkostgrunnlag for 2026 for hver av de fire samarbeidskommunene. Hver enkelt kommune går inn i samarbeidet med sin egen selvkostsaldo og får også sin egen selvkostkalkyle som grunnlag for gebyrfastsettelsen i hver enkelt kommune. Det fører til at gebyrene blir litt forskjellig mellom de ulike samarbeidskommunene.

Kostnadene med feiing og tilsyn med fyringsanlegg har de siste årene vært høyere enn gebyrinntektene i Tydal. Gebyret for feiing og tilsyn har vært kr 700,- og har vært på samme nivå siden 2020. Det har ført til at kommunen ved utgangen av 2024 hadde et negativt selvkostfond på kr 333 000,- som sannsynligvis øker til opp mot 0,4 mill. kr ved utgangen av 2025. Det er usikkerhet omkring omfanget av tjenesteleveransen (kostnaden) fra Røros kommune for 2025 og beløpet kan bli både høyere og lavere. Årsaken til at gebyrsatsen ikke er økt skyldes at man hadde forventet at den nye ordningen for samarbeidskommunene skulle vært innført tidligere.

Gebyrgrunnlaget for 2026 viser at standardgebyret for Tydal må settes til kr 914,- for å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Det er en økning på kr 214,- (30 %). Siden gebyret ikke er økt siden 2020 blir det i realiteten kun en liten reel økning. Gebyret skal også dekke det oppsamlede negative selvkostfondet (akkumulert underskudd) i Tydal kommune.

Kommunene Os og Holtålen vil få litt høyere gebyrer enn Tydal og Røros litt lavere gebyr basert på gebyrgrunnlaget i de kommunene.

7.5 Tydal sokn

Lov om tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsloven) regulerer bl.a. kommunens ansvar for finansiering av en del oppgaver innenfor Den norske kirke. Av lovens § 14 fremgår det at kommunen skal gi tilskudd til kirkens virksomhet lokalt, herunder tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg. Tilskuddet skal sikre at kirkebyggene holdes i forsvarlig stand, slik at de kan benyttes til gudstjenester og kirkelige handlinger. Tilskuddet skal også sikre at soknet har tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, herunder kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og tilstrekkelig administrativ hjelp. Det statlige tilskuddet til Den norske kirke nasjonalt dekker lønnen til prestedtjenesten.

Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven) regulerer bl.a. kommunens ansvar av gravplassene. Av lovens § 3 skal kommunen utrede utgifter til anlegg, drift og forvaltning av gravplassene.

Tabellen viser utviklingen i tilskuddene til soknet de siste to årene og rådets budsjettforslag for 2026. Kommunedirektørens forslag til tilskudd for 2026 står i kolonnen ut til høyre.

Driftstilskudd	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Endring	KDF	Endring
	2024	2025	2026 MBF	Prosent	2026	Prosent
Kirker	1 230 000	1 298 000	1 303 000	0 %	1 303 000	0 %
Gravlunder	380 000	300 000	356 000	19 %	356 000	19 %
Sum drift	1 610 000	1 598 000	1 659 000	4 %	1 659 000	4 %

Driftsbudsjettet

Soknet fremmer et budsjettforslag med samlet tilskudd til drift og vedlikehold av kirker på kr 1 303 000,- og kr 356 000,- til gravplassforvaltning. Kommunedirektøren anbefaler at forslaget godkjennes. Soknet vil da kunne videreføre dagens driftsnivå.

Soknet har til sammen 1,4 årsverk fordelt på følgende stillinger:

- 50 % stilling kirkeverge/daglig leder
- 60 % stilling kirketjener/kirkegårdsarbeider
- 30 % stilling organist

I 2020 gjennomførte soknet arbeidet med innkreving av festeavgifter. Kommunestyret vedtok i 2020 nye festeavgifter til kr 200,- pr. år pr. grav. I tillegg ble det vedtatt en sats på kr 15.000,- for gravlegging og navneplate på minnelunden for 20 år og deretter kr 400,- pr. år med fakturering 5 år av gangen. Disse inntektene vil årlig utgjøre ca. kr 95 000,- og går til å drifte kirkegårdene.

Soknet har nå større armslag i forhold til nødvendig vedlikehold og reparasjoner på egen hånd, uten at de må be om økte rammeoverføringer til enkeltprosjekter.

Investeringsbudsjett

Hovedprosjektet for restaurering av Tydal kirke er den primære investeringsoppgaven framover for soknet. Kommunestyret vedtok i sak 13/25 den 20.03.25 å gi soknet et tilskudd til restaurering av Tydal kirke begrenset oppad til 50% av kostandene, kr 885 000,- hvert av årene 2025 og 2026 til sammen kr 1 770 000,-.

På grunn av en klage på tildelingen fikk forprosjektet en utsatt oppstart til august 2025. Soknet blir ferdig med forprosjektet i år, og må starte med hovedprosjektet i starten av 2026. Det fører til at midler som nå står oppført i 2025, endres til å komme på investeringsbudsjettet for 2026. Midler som står oppført for 2026 flyttes til 2027. Det betyr at tilskudd fra kommunen og staten på kr 885 000,- hver flyttes til 2026 og 2027. Statstilskuddet på kr 545 000 blir utbetalt soknet i 2025.

8 Budsjettoversikter

8.1 Økonomisk oversikt drift etter forskriftens § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-43 815	-45 199	-47 986	-47 984	-47 984	-47 984
Inntekts- og formuesskatt	-24 179	-30 258	-33 327	-33 327	-33 327	-33 327
Eiendomsskatt	-30 260	-27 540	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Andre skatteinntekter	-21 555	-20 468	-20 468	-20 468	-20 468	-20 468
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-6 567	-3 900	-3 080	-2 000	-1 000	-1 000
Overføringer og tilskudd fra andre	-20 586	-11 226	-12 053	-11 365	-11 365	-11 365
Brukerbetalinger	-5 093	-4 157	-4 016	-4 016	-4 016	-4 016
Salgs- og leieinntekter	-78 503	-70 306	-67 290	-67 875	-68 402	-68 359
Sum driftsinntekter	-230 558	-213 053	-213 219	-212 035	-211 562	-211 519
Lønnsutgifter	80 620	84 216	82 725	81 767	78 767	78 767
Sosiale utgifter	17 069	15 390	19 822	19 583	19 583	19 583
Kjøp av varer og tjenester	61 501	56 339	63 692	61 065	59 715	59 715
Overføringer og tilskudd til andre	37 149	40 995	37 408	37 408	37 408	37 408
Avskrivninger	9 352	8 900	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum driftsutgifter	205 690	205 840	213 646	209 822	205 472	205 472
Brutto driftsresultat	-24 868	-7 213	427	-2 212	-6 089	-6 046
Renteinntekter	-6 206	-5 585	-3 475	-3 075	-2 875	-2 775
Utbytte	-252	-320	-320	-320	-320	-320
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	5 671	6 750	5 850	6 050	10 750	9 750
Avdrag på lån	5 978	6 000	6 000	7 000	9 000	9 000
Netto finansutgifter	5 190	6 845	8 055	9 655	16 555	15 655
Motpost avskrivninger	-9 352	-8 900	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Netto driftsresultat	-29 029	-9 268	-1 518	-2 557	466	-391
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	500	2 680	23 540	22 680	500	1 500
Avsetninger til bundne driftsfond	8 649	7 168	7 098	7 098	7 098	7 098
Bruk av bundne driftsfond	-7 290	-6 497	-9 360	-8 394	-8 394	-8 394
Avsetninger til disposisjonsfond	27 170	5 917	0	0	330	187
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-19 760	-18 827	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	29 029	9 268	1 518	2 557	-466	391
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

8.2 Bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-43 815	-45 199	-47 986	-47 984	-47 984	-47 984
Inntekts- og formuesskatt	-24 179	-30 258	-33 327	-33 327	-33 327	-33 327
Eiendomsskatt	-30 260	-27 540	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Andre generelle driftsinntekter	-21 054	-17 300	-16 480	-15 400	-14 400	-14 400
Sum generelle driftsinntekter	-119 308	-120 297	-122 793	-121 711	-120 711	-120 711
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	85 088	104 184	113 220	109 499	104 622	104 665
Avskrivninger	9 352	8 900	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum netto driftsutgifter	94 440	113 084	123 220	119 499	114 622	114 665
Brutto driftsresultat	-24 868	-7 213	427	-2 212	-6 089	-6 046
Renteinntekter	-6 206	-5 585	-3 475	-3 075	-2 875	-2 775
Utbytter	-252	-320	-320	-320	-320	-320
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	5 671	6 750	5 850	6 050	10 750	9 750
Avdrag på lån	5 978	6 000	6 000	7 000	9 000	9 000
Netto finansutgifter	5 190	6 845	8 055	9 655	16 555	15 655
Motpost avskrivninger	-9 352	-8 900	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Netto driftsresultat	-29 029	-9 268	-1 518	-2 557	466	-391
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	500	2 680	23 540	22 680	500	1 500
Avsetninger til bundne driftsfond	8 649	7 168	7 098	7 098	7 098	7 098
Bruk av bundne driftsfond	-7 290	-6 497	-9 360	-8 394	-8 394	-8 394
Avsetninger til disposisjonsfond	27 170	5 917	0	0	330	187
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-19 760	-18 827	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	29 029	9 268	1 518	2 557	-466	391
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

8.3 Bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunedirektør	26 914	24 637	26 330	25 295	24 945	24 945
Oppvekst	26 452	31 611	31 048	31 048	31 048	31 048
Helse, sosial og omsorg	39 329	43 025	43 772	43 773	41 773	41 773
Næring og kultur	516	131	55	1 319	1 319	1 319
Teknikk og miljø	24 678	28 780	27 226	24 241	21 714	21 757
Felles pensjon m.m.	-548	-3 374	1 092	1 092	1 092	1 092
Generelle driftsinntekter	-31 028	-20 090	-18 590	-18 590	-18 590	-18 590
Finans	38	25	25	25	25	25
Sum bevilgninger drift, netto	86 350	104 745	110 958	108 203	103 326	103 369
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	-97	-110	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	8 649	7 168	7 098	7 098	7 098	7 098
Bruk av bundne driftsfond	-7 290	-6 497	-9 360	-8 394	-8 394	-8 394
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	85 088	104 184	113 220	109 499	104 622	104 665

Bevilgningsoversikt drift etter forskriftens § 5-4 andre ledd – spesifisert

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunedirektør	26 914	24 637	26 330	25 295	24 945	24 945
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	0	-10	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	30	0	30	30	30	30
Bruk av bundne driftsfond	-28	-530	-560	-1 460	-1 460	-1 460
Oppvekst	26 452	31 611	31 048	31 048	31 048	31 048
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	1	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	796	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-438	0	0	0	0	0
Helse, sosial og omsorg	39 329	43 025	43 772	43 773	41 773	41 773
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	1	0	0	0	0	0
Næring og kultur	516	131	55	1 319	1 319	1 319
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	-115	-100	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	415	100	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-6 249	-5 967	-8 250	-6 384	-6 384	-6 384
Teknikk og miljø	24 678	28 780	27 226	24 241	21 714	21 757
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	17	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	339	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-575	0	-550	-550	-550	-550
Felles pensjon m.m.	-548	-3 374	1 092	1 092	1 092	1 092
Herav:						
Avsetninger til bundne driftsfond	7 068	7 068	7 068	7 068	7 068	7 068
Generelle driftsinntekter	-31 028	-20 090	-18 590	-18 590	-18 590	-18 590
Finans	38	25	25	25	25	25
Sum bevilgninger drift, netto	86 350	104 745	110 958	108 203	103 326	103 369
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	-97	-110	0	0	0	0
Kommunedirektør	0	-10	0	0	0	0
Oppvekst	1	0	0	0	0	0
Helse, sosial og omsorg	1	0	0	0	0	0
Næring og kultur	-115	-100	0	0	0	0
Teknikk og miljø	17	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	8 649	7 168	7 098	7 098	7 098	7 098
Kommunedirektør	30	0	30	30	30	30
Oppvekst	796	0	0	0	0	0
Næring og kultur	415	100	0	0	0	0
Teknikk og miljø	339	0	0	0	0	0
Felles pensjon m.m.	7 068	7 068	7 068	7 068	7 068	7 068
Bruk av bundne driftsfond	-7 290	-6 497	-9 360	-8 394	-8 394	-8 394
Kommunedirektør	-28	-530	-560	-1 460	-1 460	-1 460
Oppvekst	-438	0	0	0	0	0
Næring og kultur	-6 249	-5 967	-8 250	-6 384	-6 384	-6 384
Teknikk og miljø	-575	0	-550	-550	-550	-550
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	85 088	104 184	113 220	109 499	104 622	104 665

8.4 Bevilgningsoversikt investering etter forskriftens § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	39 829	132 700	185 500	99 000	9 000	1 000
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selska- per	487	500	500	500	500	500
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	40 316	133 200	186 000	99 500	9 500	1 500
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 345	-20 520	-36 110	-17 620	0	0
Tilskudd fra andre	-1 950	-28 000	-1 350	-40 000	0	0
Salg av varige driftsmidler	-151	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-31 030	-75 000	-125 000	-20 000	-9 000	0
Sum investeringsinntekter	-37 477	-123 520	-162 460	-77 620	-9 000	0
Videreutlån	550	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Bruk av lån til videreutlån	-550	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avdrag på lån til videreutlån	776	900	800	800	800	800
Mottatte avdrag på videreutlån	-496	-900	-800	-800	-800	-800
Netto utgifter videreutlån	279	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-500	-2 680	-23 540	-21 880	-500	-1 500
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-281	0	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-7 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avset- ninger	-781	-9 680	-23 540	-21 880	-500	-1 500
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	2 338	0	0	0	0	0

8.5 Bevilgningsoversikt investering etter forskriftens § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunedirektør							
Kommunedirektør	0	600	600	600	600	600	600
Sum Kommunedirektør	0	600	600	600	600	600	600
Helse, sosial og omsorg							
Helse, sosial og omsorg	3 585	0	0	0	0	0	0
Sum Helse, sosial og omsorg	3 585	0	0	0	0	0	0
Teknikk og miljø							
Teknikk og miljø	36 244	132 100	132 100	184 900	98 400	8 400	400
Sum Teknikk og miljø	36 244	132 100	132 100	184 900	98 400	8 400	400
Investeringer i varige driftsmidler	39 829	132 700	132 700	185 500	99 000	9 000	1 000

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	0	0	0	0	0	0	0

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Egenkap.innskudd KLP	487	500	500	500	500	500	500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	487	500	500	500	500	500	500

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	40 316	133 200	133 200	186 000	99 500	9 500	1 500

Økonomiplan 2026 - 2029

Årsbudsjett 2026